

TANULMÁNYOK
BIBLIAI
KURZUSHOZ

© ÚJ REMÉNY BAPTISTA GYÜLEKEZET

HARMADIK ALKALOM

JÉZUS KRISZTUS SZEMÉLYE

TARTALOMJEGYZÉK

I, Jézus Krisztus történelmi személy (Lk 1,1-4)

Bevezetés – Történelmi háttér – A Biblia evangélium(ok) szerzői – Biblián kívüli utalások Jézus Krisztus személyére – Rövid áttekintő Újszövetségi kronológia

II, Próféciaik és Angyali kijelentés (Lk 1,30-33)

Messiási próféciaik – Legfontosabb próféciaik – Angyali kijelentés

III, Jézus Krisztus mennyei származása és földi születése

Bevezetés – Mennyei származás, Preegisztencia – Jézus Krisztus Istensége – Földi születése (Nemzetségtáblázatok – József és Mária – Jézus Krisztus születése – A születés ideje – Mennyei és földi jelek – Körülmetélés és bemutatás – A babiloni bölcsek – Egyiptomi menekülés és letelepedés Názáretben – Jézus a templomban 12 évesen)

IV, Jézus Krisztus három éves szolgálata

A kezdet – Jézus Bemerítése – Jézus Krisztus megkísértése – Az első fél év Jézus szolgálatában – A Galileai kezdet – A tanítványok elhívása. – A szolgálati idő szakaszai – Tanítás – Konfrontáció a vallási és társadalmi vezetőkkel – Jelek és csodák, gyógyulások – Gyógyítások – Halottak feltámasztása

V, Kereszthalála

Az utolsó hét eseményei – Utolsó vacsora – Elfogatás és ítélet – Kereszthalál – Temetés

VI, Jézus Krisztus feltámadása és mennybemenetele

A feltámadás legfontosabb eseményei és sorrendje – Jézus Krisztus további megjelenései – Ellenvetések a feltámadással szemben – A feltámadás bizonyítékai – Jézus Krisztus mennybemenetele

Bevezetés

Több mint kétezer évvel ezelőtt Jézus Krisztus eljött hozzánk. Kis leigázott országban. Szegényként, Mindössze 36 éves kort ért meg. Élete utolsó három és fél éve nyilvános szolgálat volt. Amit akkor láttak hallottak. Ma, 2000 évvel később még kevésbé ismerik Őt az emberek. A média a filmek és különböző könyvek annyira eltérő képet ábrázolnak róla, hogy az igazságot már nem lehet kihámozni belőle. Tartották már indiai vándorgurunak, dinasztiaalapítónak, Mária Magdolna feleségének, tetszhalottnak, szemfényvesztőnek, megzavarodott zsidó rabbinak. De honnak lehet a pontos információt megtudni Róla? Van-e biztos forrás, hogy megismerjük Őt?

Az első alkalommal szó volt a Biblia hitelességéről és természetfölötti eredetéről és keletkezéséről. A második alkalommal a teremtés és a bűneset, vagyis az ember bukása volt a téma. Ma megnézzük, mit is tanít Jézus Krisztusról. Mert neki mind a két területen komoly üzenete van és nélküle egyik sem érthető meg. A történelmi leírásokat az evangéliumban találjuk meg, míg munkájának következményeit főleg a Páli levelekben olvashatjuk.

I, Jézus Krisztus történelmi személy (Lk 1,1-4)

Mivelhogy sokan kezdték rendszerint megírni azoknak a dolgoknak az elbeszélését, amelyek minálunk beteljesedtek, Amint nekünk előnkbe adták, akik kezdettől fogva szemtanúi és szolgálói voltak az igének: Tetszék énnekem is, ki eleitől fogva mindenknek szorgalmasan végére jártam, hogy azokról rendszerint írjak neked, jó Theofilus, Hogy megtudhasd azoknak a dolgoknak bizonyosságát, amelyekre taníttatál. (Luk 1,1-4)

Bev:

Lukács evangélista Pál munkatársa volt. Az egyetlen a Biblia írói között aki nem zsidó származású volt. Foglalkozását tekintve orvos.(Kol 4,14) A második missziói úton csatlakozik Pál apostol csapatához.(Ap.Csel 16,10)¹ Két könyvet is írt. Az egyik a róla elnevezett evangélium a másik pedig ennek tulajdonképpen a folytatása. Az Apostolok Cselekedetei. Kezdetben ez egy könyv volt de az evangéliumok előtérbe helyezése miatt leválasztották és így külön könyvként szerepel a Bibliánkban.

Mindkét művét a nagyfokú precizitás, logikus felépítettség, történelmi hűség és pontosság jellemez. Történészek véleménye szerint az egyik leghitelesebb korabeli történész a Római Birodalom Krisztus utáni első századából. Különösen az Apostolok Cselekedeteiben szerepelnek olyan adatok amelyek hitelességét bár sokáig vitatták, mai napra mindegyikről kiderült, hogy igaz. Az előkerült leletek, feliratok, tárgyi bizonyítékok sokasága kétséget sem hagy afelől, hogy Lukács személyében megbízható forrással rendelkezünk Jézus Krisztus személyét, szolgálatát illetően.

Ő nevezi meg a legtöbb vallási, politikai vezetőt és időkeretet ad írásaiban. Minden megnevezett személlyel közli rangját, beosztását, uralmi területét...stb.

Lukács stílusa a hagyományos görög történetírást követi. Ezeknek alapjai: Megbízható források, szemtanúk, személyes kutatás, összegzés és tematikus elrendezés. Nem véletlenül szokták írásainak stílusát az egyik legnagyobb görög történetíróval Thuküdidésszel összehasonlítani, aki maga is hasonló módon kezdi meg beszámolóját a peloponnészoszi háborúról, mint Lukács Jézus szolgálatának bevezetésekor.²(Lk 3,1-2)

Az idézett igében is több dolgot kihangsúlyoz Lukács.

Címzettje egy bizonyos Theofilosz (*a név jelentése: Istent szerető*) kilétéről ugyan semmit sem tudunk, de a "*kratiszte*" megszólításból ítélve igen magas rangú személy lehetett. Lukács így szólítja Júdea római helytartóit, Felixet és Festust is. Valószínű, hogy egy magas rangú provinciális hivatalnok lehetett, aki maga is megtért és újjászületett.

Az „elejétől kezdve” kifejezés az ógörög *ἀνωθεν* (*anóthen*) egyaránt jelentheti azt, hogy kezdettől fogva, s azt is: felülről.³ Vagyis Lukács minden korábbi írást, beszámolót, szemtanút igénybe vett egymás után és ihletés alatt szerkesztette meg könyvét. A kifejezés kettős jelentése arra utal tehát, hogy Lukács „felülről” nyert inspirációt könyve megírásához. A teljes hitelesség kedvéért írta le ezeket, hogy azok a tanítások amelyek Jézusról elterjedtek hitre méltóak. Erre Lukács egy érdekes ógörög szót használ.

Az *ἀσφαλεία* (*aszphaleia*) szó jelentése: cáfolhatatlan bizonyosság, megdönthetetlen bizonyíték, amelyre bátran alapozhatjuk hitünket. Szó szerint azt jelenti: el nem csúszni valamin.⁴ Tehát aki olvassa az evangéliumot az biztos lehet abban, hogy nem sikamlós talajra lép akkor amikor hitelt ad a Bibliai beszámolóknak.

1 Innen kezdődnek az ún. „mi” részek. Kisebb nagyobb megszakításokkal.

2 Thuküdidész (Halimusz, i. e. 460 körül – Athén?, i. e. 395 körül) görög történetíró a tudományos történetírás atyjának is nevezik.

3 Biblia Felfedező 2.3 (Zsidó Miklós, 2009.) 507 sz. görög szó magyarázata

4 Biblia Felfedező 2.3 (Zsidó Miklós, 2009.) 803 sz. görög szó magyarázata

1, Történelmi háttér

A, Kortörténet

Jézus Krisztus földi élete a történelem egy jól ismert és dokumentált időszakához köthető. Születése és élete idején a Szentföld a Római Birodalom része volt. A birodalom egy városállammal kezdődött Kr. e 753-ban. Sokáig jelentéktelen tényező volt az itáliai félszigeten míg a Kr. e-i III. századtól el nem kezdett terjeszkedni és hódítani. Korának legkorszerűbben kiképzett és felépített hadseregével rendelkezett. Jézus Krisztus korára már óriási birodalom. Kiterjedése az Atlanti óceántól az Eufráteszig a Kaukázustól a Szaharáig terjedt. Csúcspontja idején közel 6 millió km² volt a területe.⁵

Vallását a politeizmus a sokistenhit jellemezte egy fő istennel, Jupiterrel. Gazdasági élete jelentős volt. Élénk kereskedelmet folytatott a birodalmon belül. Kiváló úthálózattal és szervezett közhivatalnoki rendszerrel rendelkezett. Így válhatott lehetővé, hogy a kereszténység kezdeti időszakában az evangélium, nagyon rövid idő alatt, elég messzire el tudott jutni!

A meghódított területeket provinciákká szervezték. Judeát Pompeius foglalta el Kr.e 63-ban. Ezzel gyakorlatilag a zsidó állam minden önállóságát elvesztette amit addig is élvezett. A rómaik nem sokkal később egy hozzájuk lojális személyt Nagy Heródest tették meg az elfoglalt terület vezetőjévé. Szigorúan római gyámság alatt. Halála után az egyik fia Archelaus összetűzésbe került Rómával ezért a császár száműzi és Judea Samáriával együtt közvetlen római irányítás alá kerül s provinciává szervezik. Mivel Judea és Jeruzsálem „békétlen” provinciának számított a sok lázadás miatt ezért az irányítás prefektusi kézen volt akit határozatlan időre neveztek ki. A pallosjoggal is ő rendelkezett a legtöbb esetben. Ahol pedig rend és nyugalom volt, ott prokonzulok képviselték Rómát. Ilyen volt pl. Gallio Achajában. (Ap.Csel 18,12) Ennek is volt köszönhető, hogy a zsidó vallás nagyfokú szabadságot élvezett és a „megengedett vallású” ún. *religio licita* kategóriába tartozott.

B, Ismertebb történelmi személyek.

Császárok:

Augustus.(Kr. e. 63 – Kr.u.14)

Az első római császár, aki Kr. e. 27-től Kr. u. 14-ig uralkodott. Ő rendelte el azt a népszámlálást (Lk 2,1), amely miatt József és Mária Betlehembe utaztak és így Jézus ősenek, Dávidnak a városában született meg.

A szenátus Kr. e. 27-ben az »Augustus«, vagy görögül »Szebasztosz« névvel tisztelte meg. Augustusnak jó kapcsolatai voltak a zsidósággal. A saját költségén naponta kétszer áldozatot mutattak be a jeruzsálemi oltáron és Heródeszel is barátságosan tárgyalt, aki ügyesen meghúzódott a hivatalos császárkultusz mögött. Samária városát Heródes a császár címének görögös formája után Szebasztéra változtatta és ott Augustusnak, valamint Rómának, templomot építtetett. Ugyancsak templomot építtetett Augustusnak az újonnan épült, és a császár tiszteletére Caesareának nevezett kikötővárosban, a Földközi-tenger partján. Végül még egy harmadik Augustus-templomot is létesített, a később Tiberius császárról elnevezett Caesarea Filippiben. És mint korábban a perzsa királyért (Ezsd 6,10), naponként könyörgő áldozatot mutattak be a császárért Jeruzsálemben. Halála után egy hónappal a szenátus istenné avatta.

⁵ Ez Traianus idején volt aki Kr. u. 98-117 uralkodott.

Tibérius.(Kr.e 42 – Kr.u 37)

Augustus császár fogadott fia, és apja halála után testvérével együtt a császári házban nevelkedett. Mint régi nemesi család tagja, kitűnő nevelésben részesült. Már fiatalon ragyogó szónok és több hadi siker hordozója. Augustus halála után ő kerül a császári székbe. Kr.u (12)14-37.-ig uralkodott.⁶ Uralkodásának 15. esztendejében lépett fel Bemerítő János (Lk 3,1kk).Jézus nyilvános működése is az ő idejére esik. Az ő képe és felirata volt az adófizetésre használt dénáron, amellyel Jézust törbe akarták csalni.

Prefektus:

Quintus Pontius Pilatus. Kr. u. 26-36 között volt Judea helytartója.

Több ízben is megsértette a zsidókat. Először akkor, amikor a római katonákat zászlók alatt vonultatta be Jeruzsálembe, majd Heródes régi palotájában császári elnevezésű képeket tett ki. Végül a templom kincstárából fedezte egy vízvezeték építés költségeit. De a Biblia beszámol más vérengzéséről is.(Lk 13,1-skk.) Jézus perében ő a bíró mivel csak neki van joga a halálbüntetés meghozatalára.

Heródes dinasztia

Alapító: Nagy Heródes (Kr.e 73-4)

Uralkodása Kr.e 37-ben kezdődött amikor is bevonult Jeruzsálembe. Julius Caesar római polgárjogot adományozott Antipatrosznak, és kinevezte őt egész Júdea helytartójává. Augustus pedig később egyre több területet engedett át a fennhatósága alá.

Kegyetlen uralkodó volt aki kíméletlenül kivégeztet mindenkit, aki hatalmára veszélyt jelentett, egyik fiát pl.4 nappal halála előtt. Nevéhez fűződik a második templom megújítása is amit Kr.e. 20-ban kezdtek el építeni. Az ő idejében születik meg Jézus Krisztus a világ Megváltója, Betlehemben. Hatalmát féltve kivégezteti a betlehemi gyermekeket 2 éves kor alatt. Kr. e. 4. tavaszán Jerikóban meghal. Halála után gyermekei között osztják fel a birodalmat.

Utódai:

Arkhelauz: Kr.e 4-Kr.u.6 között Judea-Samária-Idumea felett uralkodik. Augustus váltja le és száműzi. A Máté 2,22-ben történik rá egyedül utalás.

Antipas: Kr. e. 4-Kr.u 39 között uralkodik Galilea és Perea területén. Apjához hasonlóan kegyetlen uralkodó volt. Kivégeztette Bemerítő Jánost és Jézus perében is szerepet kapott. Az evangéliumok őt említik a legtöbbször a családból. Jézus Krisztus rókának nevezi őt.

Fülöp: Kr. e. 4- Kr. u.34 között uralkodik Batania Trachonitisz Auranitisz területeken Ő volt az egész családjában a legkiválóbb uralkodó, aki 30 évig békében, és igazságosan uralkodott, valamint törődött az alattvalóival (Josephus XVIII.4,6)

2, A Biblia evangélium(ok) szerzői

A Bibliánkban négyféle beszámolót találunk Jézus Krisztus életéről. Az első hármat- Máté. Márk, Lukács- A nagyfokú hasonlóság és sok egezés miatt szinoptikus (együttlátó) evangéliumoknak is nevezik. A negyedik a János evangéliuma mind stílusában, mind felépítettségében eltér a másik három beszámolótól.

⁶ Kr. u. 12-től már társuralkodó!

a. Máté Evangéliuma: Jézus Krisztus személye, a megígért Messiás

Szerzője: Máté apostol.

Nevének jelentése: Isten ajándéka. Másik neve Lévi az Alfeus fia. Vélhetően a törzsi származásra utal. Vámszedő volt a foglalkozása Kapharnaumban innen hívja el Jézus Krisztus: (Mt 9,9-13) Heródes Antipasz szolgálatában állt. A várostól vette bérbe a vámot. Viszont római tisztviselő nem lett belőle. Miközben Jézus Krisztus életét írja, különösen a szenvedéseit arról biztosít minket, hogy ez Isten akaratából történt a megváltás érdekében.

Keletkezési hely és idő:

Általános konzervatív álláspont szerint a Kr. utáni 50-55. évekre tehető a megírása.

Az evangélium szellemisége világosan ki van fejtve és ez az Ap.Csel 15 utáni állapotot feltételezi. Van egy álláspont ami korábbra helyezi a megírás idejét. Ez a Kr. Utáni 42-re teszi a keletkezést amikor kisebb üldözés tört ki Jeruzsálemben és Jakabot is lefejezték I. Agrippa utasítására. Péter is elment Jeruzsálemből. (ApCsel 12,17) Az üldözés miatti bátorításul íródhatott

A legvalószínűbb hely Palesztína elsősorban Pella városa lehetett. Itt egyébként egy központ is volt, mert a nagy ostrom elől is menekültek ide zsidó keresztények Kr. u. 70 előtt Hellasz és Italia kizárható, mert itt főleg pogány megtértek voltak. Egyiptomba pedig később jut el a kereszténység. Szíriára pedig csak két pénznemre történő utalás miatt szoktak gondolni (Stater és didrachmon 17,24-27)

Címzettek: Ortodox és Messiáshívő zsidók

- Az evangélium a zsidóság számára íródott amit nagyszámú prófétai kijelentésre alapoz. Így igazolja, hogy a törvény és a próféták is „teljesedésbe mentek”
 - Akik visszautasítják az evangéliumot azokat a „zsinagógájukhoz tartozóknak” írja le. (4,23; 9,35; 10,17;12,9;13,54) Vagy képmutatók zsinagógájának is nevezi (6,2;23,6;34)
 - Az idézetek egy része a LXX-es fordítás alapján kerül leírásra, míg egyes részei héberből lettek lefordítva ógörögre. Egyes esetekben pedig a kettő keveréke figyelhető meg. Az sem kizárt egy egyházatyi utalás miatt, hogy eredetileg arámul íródott és később lett lefordítva ógörögre.
 - Teljes ismeret a zsidóság vallási, kulturális dolgairól. Minden szektát és vallási csoportot kiválóan ír le. Minden politikai vallási vezetőre úgy utal, mint ami közismert az olvasók előtt. Ismeri az esküvés, házassági, kapcsolattartási szokásokat. Sehol nem magyaráz meg semmit, mert tisztában van vele, hogy hallgatói értik is amiről beszél vagy csak utal rá.
 - Többször idézi az Ósz.-et, mint az összes többi evangéliumi irat összesen. Máté mintegy 70 esetben utal rá míg Márk 18X Luk.19X Ján 12X!
 - Földrajzi ismerete is nélkülözik a kommentet. Nem fűz hozzá semmilyen kiegészítést, hogy a helyszínt be lehessen határolni.
 - Nemzetségtábla leírása. Csak a zsidóság számára volt fontos, hogy a családfájukat Ábrahámgig vezessék le. Vagy valamely törzsig elsősorban Júda (Messiás miatt) és Lévi (a papság miatt).
- Jézus Krisztus személyét pedig nemcsak Dávidig hanem egészen Ábrahámgig vezeti le! Az ilyen utalások a zsidóság számára egyben történelmi emlékeztetők és a választott nép sorsára is emlékeztető feljegyzések voltak!

Felépítése: Máté evangéliuma – akárcsak a Tóra – öt nagy részből áll. Leírását Jézus Krisztus szavai, tanításai köré csoportosítja és nem kronológia sorrendet követ sok esetben, ez tudatos szerkesztésre utal.

1-2 Bevezetés

3,1-7,29

8,1-10,42

11,1-13,53

13,54-19,1

19,2-26,1

26,2-28,20 Befejezés

Kulcsszó „elvégezte” a beszédet példázatokat, utasítást... stb.!

Hitelessége: Minden korban elfogadott kanonikus írásnak tekintették. Az egyházatyák is Papias, Eusebius, Iraeneus egyöntetűen kiállnak ihletettsége mellett.

b, Márk Evangéliuma: *Jézus Krisztus mint, Isten Szolgája*

Szerzője: János-Márk

Nevének jelentése: Marcus-(*férfi*), János (Jeochanán)-(*Jahve kegyeltje*)

Barnabás apostolnak volt az unokatestvére. (Kol 4,10) Mivel Barnabás ciprusi származású lévita volt ezért valószínű, hogy Márk is lévita lehetett. Egy Kr. u. 200.-as évekből származó leírás szerint, nem akarván lévítai szolgálatot betölteni és levágta a hüvelykujja egy részét ami alkalmatlanná tette a szolgálatra.(3Móz 21,19). Ezért csonka ujjúnak nevezték. Valószínű hogy, egy szűkebb látókörű zsidókeresztyénség híve volt. Az első idők gyülekezetei körében szemtanúnak számít. Pál első apostoli útján Barnabás mellett jelen volt (ApCsel. 13,6) A második missziós út idejében Márk Barnabással Ciprusra ment. Később Péter, majd Pál munkatársa lesz.(1Pét 5,13; Kol 4,10),

Keletkezési hely és idő: Kr. u. 55-64 között írta Rómában

Mint hogy Márk Péter prédikációit írta le, azt kell tudnunk, mikor volt Márk Péter tolmácsa Rómában. Márk Pál munkatársa volt, mint azt maga Pál írja a vizsgálati fogságból (*custodia libera*) Filemonhoz (24. vers) Tehát Márk 63/64-ig Rómában volt. Ekkor lehetett Péter tolmácsa a latin nyelvű római keresztényeknek. A belső bizonyítékokon túl több külső bizonyíték van arra, hogy Péter személyes áll a második evangélium mögött.

- **Papias:** Hierapolisi püspök: Márk Péter prédikációit jegyezte fel.(Kr. u. 130 kk).
- **Iraenius:** Márk, Péter és Pál halála után foglalja írásba Péter prédikációit. Alexandriai Kelemen: Márk Rómában írta evangéliumát. (Kr. u. 200 körül). Keresztények kérésére akik Péter prédikálását hallották.
- **Eusebius:** Péter a Szellem vezetésére megengedi, hogy Márk gyülekezeti felolvasás céljából lejegyezze mindazokat amit az Úr életéről prédikált!

Péter apostolra utal az evangélium felépítése ami szinte másolja a Kornéliusz házában lévő evangélizációt. Többször utal Péterre egyes események kapcsán. Inkább negatív, mint pozitív tetteit emeli ki Márk, ami Péter alázatára utal. (8,33; 14:37; 14:66-72)

Címzettek: Rómában élő pogány keresztények. Vélhetően alsóbb társadalmi rétegből származóak.

Nem szerepel Márknál a pogány misszió tiltása (Mk 6:7-13 vö.(Mt 10,5)

Pogányok számára nem érintett területeket mellőz. Pl. a szombat napi futást.

Több arám kifejezést is használ, de ezeket mindig lefordítja. Taliha kumi (5,14), Effeta (7,34), Abba (14,36) Eloj, Eloj, Iamma szabaktani (15,34)

A palesztinai zsidó szokásokat, intézményeket, olvasóinak meg is magyarázza, pl. a farizeusok kézmosását (7,3), a húsvéti ünnepet (14,12), a szombatot (15,42). A latin szavakat görögösítve használja

Egyedül Márk említi Cirenei Simonról, hogy Sándor és Ráfusz atyja (15,21), mint akik az olvasó előtt ismert keresztények. Pál a rómaiakhoz írt levelében üdvözetet küld egy Ráfusznak is e szavakkal: Köszöntsétek Ráfuszt, a kiválasztottat az Úrban, valamint anyját, aki nekem is az. (Róm 16,13)

Felépítése, nyelve:

Mivel az ósz.-i idézetek a Septuaginta szövegén alapszanak (pl. 7,6; 10,7b; 12:,1), ezért eredeti nyelve a görög nyelv lehetett. Az újszövetségi iratok közül Márk evangéliuma képviseli a legegyszerűbb, a beszélt nyelvhez viszonylag legközelebb álló koiné-t.

Jellemző szava: *ευθεως, ευθυς* „azonnal”, ami 42x fordul elő.

Hitelessége:

Minden korban elismert és hiteles evangéliumnak tartották, mert apostoli háttérrel rendelkezett.

c, János evangéliuma: Jézus Krisztus az Isten Fia

Szerzője: János apostol

Nevének jelentése: Az Úr-Jahve-kegyelmes. Jézus Krisztus a Boanergesz melléknevet adta neki heves természete miatt (Mk 3,17). Foglalkozását tekintve halászszerelő. A belső ún. hármaskör – Jakab, Péter János – tagja volt. Tanúja volt Jairus lánya feltámadásának, a megdicsőülés hegyén, Jézus elválásának és halálfelelmének a Gecsemáné kertben. (Mk 5,37; Lk 9,28; Mk 14,33) Anyja révén protekciózott a Királyságban lévő uralomért. (Mk 10,41)

Pál az egyház oszlopai közé sorolta.(Gal 2,9)

Evangéliumában többször utal a tanúságára és hiteles bizonyosságára, mint szeretett tanítvány. (Jn 19,26.35; 20,31; 21,24 1Jn 1,1)

Keletkezési hely és idő: Kr. u. 80-90 közé tehető a megírása Efézusban.

Volt idő, amikor a 2. század második felére helyezték, hogy János szerzőségét annál könnyebben tagadhassák. 1935-ben, megjelent a Rylands papirusz János-evangélium töredéke. Ezt a papiruszt Egyiptomban írták Hadriánusz császár (117-138) idején. A töredék tartalmazza a János-evangélium néhány sorát (18:31-33. 37-38) és ez a papirusz egy könyvnek egy része volt. Tehát a János-evangélium ebben az időben már Egyiptomban is elterjedt. Egy evangéliumnak, amely ennyire eltér az addigiaktól, mindenképp apostoli tekintélyre volt szüksége, hogy megírása után alig egy nemzedékkel már elterjedt legyen az egyházakban.

Szt. Iréneusz és Jeromos szerint Kerinthosz követői ellen írta az evangéliumot, Kerinthosz pedig Jánossal egyidőben ment Efézusba és idő kellett ahhoz, hogy tévtanait elterjessze.⁷

Címzettek: Kisázsiai pogány keresztények

Több jellegzetessége is van A messiási jelekhez tanítás, beszéd fűződik az evangéliumban. Sokan hittek benne kifejezés: 2:23, 4:39,41, 7:31,40, 8:30, 10:41-42, 11:45, 12:11,42, Jézus beszédeinek témája az esetek nagy többségében tárgy, János, evangéliumában személy.

Jézus Krisztus személye, az ő önmagáról szóló kijelentése, a Messiás-titok feltárása.

⁷ Cerenthus: Tanítása szerint Jézus csak egy közönséges ember volt akivel a mennyei Krisztus egyszer csak egyesült.

Bennsőséges, intim evangélium: Ezt igazolják Jézus beszédei Nikodémussal, a samáriai asszonnyal, tanítványaival, Atyjával, Pilátussal és Péterrel.

Stílusa egyszerű. Az összes evangélisták közt neki van a legkisebb szóbősége (kb. 900 szó, amikor Lukács 2000 fölött áll). Ugyanazon szavak ismétlése néha monotonnak tűnik fel. A görög szöveg ritmikus és ünnepélyes. **Néhány nyelvészpszichológus szerint a János-evangélium nyelvén az öregség jelei észlelhetők.**

Gyakori kifejezései:

Szó	Előfordulás	Szó	Előfordulás
Atya	110	Tanúság	47
Hinni	98	Szeretet, Szeretni	46
Világ	78	Dicsőség, dicsőíteni	42
Megismerni	55	Világosság	23
Élet	40	Mű	23
Bizony-bizony	25		

Felépítése

1-12. fejezet: amelynek tartalma; Jézus kijelentése a világnak.

13-21. fejezet: ennek tartalma: Jézus kijelentése tanítványainak.

Prológus vezeti be az 1:1–19-ben. Epilógus zárja, a 21. rész, az evangélium záradékként.

Hitelessége:

Az egyházatyák egyértelműen állást foglalnak hitelessége és apostoli tekintélye mellett.

Ireneus 180 körül: Apostoli tekintély áll mögötte: Végül János, az Úr tanítványa, aki a keblén nyugodott, efezusi tartózkodása alatt ő is kiadta evangéliumát

Kr. u. 200 kk. Alexandria Kelemen lelki evangéliumnak nevezi aki a vének bátorítására írta meg.

Origenész az evangéliumi lista elejére tenné és a megértését a Jézus Krisztus kebelén való nyugvásban látja.

Tertullianusz és a Muratori kánon szintén János apostolnak tulajdonítják ezt az evangéliumot.

3, Biblián kívüli utalások Jézus Krisztus személyére

Fennmaradtak olyan ókori írások is amelyeknek szerzői világos utalást tesznek Jézus Krisztus személyére vagy követőire. Azért fontosak ezek a külső bizonyosságok, mert voltak olyan időszakok még a teológia történetében is amikor magának Jézus Krisztusnak a történelmiségét is kétségbe vonták! Ez főleg az ateista-materialista teológiák és ideológiák szörnyszüleménye volt. Ezek között találunk, latin, ógörög és zsidó nyelvűeket egyaránt. Ezek is alátámasztják azt, hogy Jézus Krisztus személye az első században ismert volt és foglalkoztak vele, még ha nem is pozitív megközelítéssel. Ezek közül a legfontosabbak a következők.

a, Héber források

– **A Talmud (Tan, Tanulmány).** A legnagyobb zsidó irodalmi-teológiai gyűjtemény. Van jeruzsálemi és babiloni talmud is. Két fő részre épült a Misnára és a Gemarára. Kialakulása több évszázadot vett igénybe. Jézus Krisztus korában csupán szájhagyomány volt, mivel nem lehetett leírni és csak a Templom lerombolása és a zsidó nép szétszóratása után kezdték összegyűjteni, hogy fent maradjanak az utókor számára.

A végleges lezárása Kr. u. 500 körül került sor. A Traktátus Szanhedrin 43/a-ban ezt olvashatjuk:

Peszách előestéjén végezték ki Jézust, 40 napig kiáltott így előtte a kikiáltó: 'Jézust, a názáretit megkövezésre ítélték, mert varázslást művelt, Izráelt elcsábította és hűtlenné tette Istenhez. Aki azonban mentő körülményt tud a számára, jöjjön, mondja el'. De nem találtak mentő körülményt, és 40 napi várakozás után Peszách előestéjén kivégezték.

Ez a megjegyzés ellentmond a Bibliának és az evangéliumi beszámolóknak. Viszont egyértelműen tanúskodik Jézus Krisztus személyének hitelességéről.⁸ Ráadásul azt is igazolja, hogy mennyire törvénytelen volt az eljárás Jézussal szemben, mert minden halálra ítéltnek, negyvennapos ideje volt arra, hogy mentő szemtanúkat keressen akik ártatlanságát bizonyítsák.

– **Josephus Flavius (zsidó történetíró, Kr. u. 37-100)** A zsidók története című könyvében a következőket írja:

Ebben az időben élt Jézus, ez a bölcs ember, ha ugyan szabad őt embernek neveznünk. Ugyanis csodákat művelt és tanította az embereket, akik szívesen hallgatják az igazságot és sok zsidót és sok görögöt megnyert. Ő volt a Krisztus. És ámbár főembereinek följelentésére Pilatus keresztre feszítette, most is hívek maradtak hozzá azok, akik szerették. Mert harmadnapra feltámadt és megjelent közöttük, mint ahogy Istentől küldött próféták ezt és sok más csodálatos dolgot előre megjövendöltek felőle. S még ma is megvan a keresztények felekezete, amely róla vette nevét. (XX, 9) Anániás főpap a nagytanácsot törvényszéki ülésre hívta össze, és eléje állította Jakabot, aki testvére volt Jézusnak, akit Krisztusnak neveznek, s még néhány más embert.⁹

Egyértelmű utalás ez is, amelyet ráadásul egy kortárs szerző írt és közel állt a legfontosabb források hozzáféréséhez. Bár egyesek tagadják a hitelességét, de stílusában eredeti nyelvezetében Flavius írásait tükrözi vissza.

b, Római, Görög, Szír írásművek

– **Tacitus (történetíró, kb. Kr.u. 55-120)**

Ezért a híresztelés elhallgattatása végett Nero másokat tett meg bűnösnek, és a legválogatottabb büntetésekkel sújtotta azokat, akiket a sokaság bűneik miatt gyűlölt és Christianusoknak nevezett. Christust, akitől ez a név származik, Tiberius uralkodása alatt Pontius Pilatus procurator kivégeztette, de az egyelőre elfojtott vészes babonáság újból előtört, nemcsak ludeában, e mótely szülőházájában, hanem a Városban [Rómában] is, ahová mindenünnen minden szörnyű és szégyenletes dolog összefolyik, s hívekre talál. Így hát először azokat fogták össze, akik ezt megvallották, majd az ő vallomásuk alapján hatalmas sokaságra nem is annyira a gyújtogatás vádját, mint inkább az emberi nem gyűlöletét bizonyították rá¹⁰

⁸ A legtöbb rabbinikus írás amelyik foglalkozik Jézus személyével szinte kivétel nélkül negatív színben és pontatlanul ábrázolja. Ennek több oka is volt. A „Toledoth Yesu” nevű irat pedig egyenesen Istenkáromlás

⁹ Josephus Flavius: A zsidók története; Európa Könyvkiadó, 1980] XVIII, 3

¹⁰ Tacitus összes művei, II. kötet; Magyar Helikon, Budapest, 1970; 402-403. oldal] (Annales [Évkönyvek], XV,44)

– Ifjabb Plinius (Kr. u. 61- kb. Kr.u.112 AD)

Levélrészlet:

Uram, alapelvnek tekintetem, hogy minden kétes ügyet eléd terjesszek..... Eddig azok ellen, akiket a kereszténység vádjával terheltén idéztek ítélőszékem elé, a következő módon jártam el. Megkérdeztem tőlük, keresztények-e. Azokat, akik keresztényeknek vallották magukat, másodszor és harmadszor is megkérdeztem, de büntetéssel fenyegettem meg őket. Akik még ezután is kitartottak, azokat kivégeztettem. Mert meggyőződésem, hogy függetlenül vallomásuk tartalmától, makacosságukért és csökönyösségükért megérdemelték ezt a büntetést.....Akik kijelentették, hogy nem keresztények, és nem is voltak azok, amennyiben útmutatásom szerint az istenekhez fohászkodtak, és képmásod előtt, amelyet erre a célra az istenszobrokkal együtt odaállítottam, tömjén- és boráldozatot mutattak be, azonkívül káromolták Krisztust – márpedig az igazi keresztények ilyesmire állítólag semmi áron sem kényszeríthetők –, azokat elbocsátottam.A jelentések szerint azonban az a legnagyobb vétjük vagy eltévelyedésük, hogy bizonyos meghatározott napon hajnalhasadta előtt összegyülekeznek, és váltakozva karban énekelnek az istennek hitt Krisztus tiszteletére, és esküvel kötelezik magukat, nem ám valami gaztetre, hanem arra, hogy nem lopnak, nem rabolnak, nem követnek el házasságtörést, nem szegik meg esküjüket, a rájuk bízott letét kiadását felszólítás esetén nem tagadják meg....¹¹

Pilnius üldözte és elítélte a keresztényeket. Műve mégis egyike a legfontosabb gyülekezeti életet is bemutató korai keresztényekről szóló írásoknak.

- Suetonius (történetíró) Kr. u. kb. 69/75 – Kr. u. 130) művét Kr. u 121 körül írta

A zsidókat, akik Chrestus bujtogatására szüntelenül zavarogtak, Claudius kiűzte Rómából¹²

Nem bizonyított de majdnem biztos, hogy Jézus Krisztusról van szó, hiszen más „felforgató” személy nem dülta fel úgy a diaszpóra zsidóság életét mint Ő. Másrészt ezért képesek voltak vállalni a római kilakoltatást és a vele járó előnytelenégeket is vállalni.

Annyi áldása mindenesetre volt hogy, Akvilla és Priscilla, Pál hűséges támogatói így kerültek el Rómából Korinthusba. (Ap.Csel 18,2)

6. Szamoszatai Lukianosz (szatírista, Kr.u . 2. század 2. fele)

A keresztények, mint tudod, a mai napig egy embert imádnak – egy különleges személyiséget, aki bevezette szokatlan szertartásaikat, és ezért keresztre feszítették. ... Látod, e félrevezetett teremtmények azzal az általános meggyőződéssel kezdik, hogy örökre halhatatlanok, ami megmagyarázza a halál iránti megvetésüket és önkéntes odaadásukat, amely annyira gyakori közöttük. Aztán eredeti törvényadójuk még azt is belevészte az elméjükbe, hogy áttérésük pillanatától kezdve egymás testvérei. És megtagadják Görögország isteneit, és a keresztre feszített bölcset imádják.

(Peregrinus haláláról, 11-13)

¹¹ Ifjabb Plinius: Levelek; Európa Könyvkiadó, 1966; 530-532. oldal 96. levél

¹² Gaius Suetonius Tranquillus: A caesarok élete; Magyar Helikon, Budapest, 1975; 224. oldal

A Caesarok élete; Claudius élete, XXV,4

7. Mara bar Szerapion (szíriai sztoikus filozófus, Kr. u.70 után)

*Mi hasznuk lett az athéniaknak abból, hogy Szókratészt megölték? Éhínség és járvány tört rájuk bűnük büntetéseként. Mi hasznuk lett a szamosziaknak abból, hogy Püthagorasz megégették? Földjüket egy pillanat alatt homok borította el. Mi hasznuk volt a zsidóknak abból, hogy kivégeztették bölcs Királyukat? Királyságukat nem sokkal később lerombolták. Isten joggal állt bosszút ezért a három bölcs férfiúért. Az athéniakkal az éhség végzett, a szamosziakat elborította a tenger, a zsidók pedig lerombolva és földjükről száműzve teljesen szétszórva élnek. Püthagorasz nem halt meg igazán: Héra szobrában élt tovább. A bölcs Király sem halt meg igazán: az általa adott tanításban élt tovább.
(Levél bebörtönzött fiához)*

4, Rövid áttekintő Újszövetségi kronológia

Kr. e. 5-7: Jézus Krisztus születése

Kr. u. 26-36: Poncius Pilatus

Kr. u. 26. ősz: a szombatév kezdete – Bem. János szolgálata-Bethabara-Aion

Kr. u 27 február: Jézus Krisztus bemerítése – Jézus Krisztus megkísértése

Kr. u. 27 tavasz: Kánai mennyegző

Kr. u. 28-29 tél: Bem János kivégzése

Kr. u 30 tavasza: Utolsó út Jeruzsálembe

Kr. u. 30 niszán hónap 14-17: Jézus Krisztus halála és feltámadása

II, Próféciaák és Angyali kijelentés (Lk 1,30-33)

1, Messiási proféciaák

Jézus Krisztus születését, szolgálatát már évszázadokkal előtte kijelentette Isten profétái által az ószövetségben. Abban az időben amikor megszületett a zsidó nép életében óriási várakozás volt, hogy mikor is jön el a Messiás. A profétai írásokból látták, hogy megalakult a negyedik birodalom Dániel látomásának megfelelően, közeledik a hetvenedik évhét. (Dán 9,20-27) Feltűnt Bemerítő János is, mint útkészítő. (Mal 3,1)

Abban azonban vita volt az egyes teológiai és kegyességi irányzatok között, hogy hány Messiás is lesz. A zavart fokozta, több hamis Messiás fellépése is akik még inkább problémássá tették az ige értelmezésének pontosságát. Így alakulhatott ki az, hogy a várható Messiások száma 2 és 4 közé tehető lett. Politikai, (Dávid Fia) katonai, (Úr harcosa) papi (Melkizedek) és szenvedő (József Fia) Messiás.

Ma már tudjuk, hogy ez egy személy volt, de akkor még nem tudták összeegyeztetni a szenvedő Messiást, a harcos Messiás képével. Pedig erre a kettősségre utalt Jézus Krisztus is a názáreti zsinagógában amikor az Ézsaiás tekercsből felolvasott

„Az Úr Isten lelke van én rajtam azért, mert fölkent engem az Úr, hogy a szegényeknek örömet mondjak; elküldött, hogy bekössem a megtört szívűeket, hogy hirdessek a foglyoknak szabadulást, és a megkötözötteknek megoldást; hogy hirdessek az Úr jókedvének esztendejét, és Istenünk bosszúállása napját; megvigasztaljak minden gyászolót.” Ézs 61,1-2

Az igevers felolvasásakor, kihagyja az „*és Istenünk bosszúállása napját; megvigasztaljak minden gyászolót*” részt, mert az csak második eljövetelekor valósul meg! (Lk 4,18-19)

Amikor ezekkel a hamis Messiásokkal is szembesültek akkor a rabbik tekintélyes része felállította az ún. Messiási kritériumokat. Ezek a következők voltak: Halottak feltámasztása, néma démonok kiűzése, leprás meggyógyítása.

Jól látható az evangéliumi leírásokból, hogy Jézus Krisztus maradéktalanul eleget tett ezeknek a kritériumoknak

2, Legfontosabb proféciaák

a, A Messiás családfája

– Asszony magva

És ellenségeskedést szerzek közötted és az asszony között, a te magod között, és az ő magva között: az neked fejedre tapos, te pedig annak sarkát mardosod. (1Móz 3,15)

– Pátriárkák

És monda az Úr Ábrámnak: Eredj ki a te földedből, és a te rokonságod közül, és a te atyádnak házából, a földre, amelyet én mutatok néked. És nagy nemzetté teszek, és megáldalak téged, és felmagasztalom a te nevedet, és áldás leszel. És megáldom azokat, akik téged áldanak, és aki téged átkoz, megátkozom azt: és megáldatnak te benned a föld minden nemzetségei. (1Móz 12,1-3)

– Júda törzse

Nem múlik el Júdától a fejedelmi bot, sem a vezéri pálca térdei közül; míg eljő Siló, és a népek néki engednek. (1Móz 49,10)

– Dávid háza:

És állandó léssen a te házad, és a te országod mindörökké tiéd léssen, [és] a te trónod erős léssen mindörökké. (2Sám 7,16)

b, Természete és tekintélye

– Úr

Dávidé; zsoltár.; Monda az Úr az én uramnak: Ülj az én jobbomon, amíg ellenségeidet számolylul vetem a te lábaid alá. (Zsolt 110,1)

– Immanuel

Ezért ád jelt néktek az Úr maga: Ímé, a szűz fogan méhében, és szül fiat, s nevezi azt Immánuelnek, (Ézs 7,14)

– Próféta

„Prófétát támasztok nékik az ő atyjokfiai közül, olyat mint te, és az én ígéimet adom annak szájába, és megmond nékik mindent, amit parancsolok néki.” (5Móz 18,18)

– Főpap

Megesküdt az Úr és meg nem másítja: Pap vagy te örökké Melkisedek rendje szerint. (Zsolt 110,4)

– Király

Mert egy gyermek születik nekünk, fiú adatik nekünk, és az uralom az ő vállán lészen, és hívják nevét: csodálatosnak, tanácsosnak, erős Istennek, örökkévalóság atyjának, békesség fejedelmének! Uralma növekedésének és békéjének nem lesz vége a Dávid trónján és királysága felett, hogy fölemelje és megerősítse azt jogosság és igazság által mostantól mindörökké. A seregek Urának buzgó szerelme mívelendi ezt! (Esa 9,6-7)

c, Szolgálat

Jelek-csodák, gyógyítás, tanítás, démonúzás, megbotránkozás köve)

Akkor a vakok szemei megnyílnak, és a süketek fülei megnyitvatnak, Akkor ugrándoz, mint szarvas a sánta, és ujjong a néma nyelve, mert a pusztában víz fakad, és patakok a kietlenben. (Ézs 35,5-6)

Pedig betegséginket ő viselte, és fájdalmainkat hordozá, és mi azt hittük, hogy ostoroztatik, verettetik és kínoztatik Istentől! (Ézs 53,4)

A kő amelyet az építők megvetettek, szegeletkövé lett! (Zsolt 118,22)

Ezért így szól az Úr Isten: Ímé, Sionban egy követ tettem le, egy próbakövet, drága szegletkövet, erős alappal, aki [benne] hisz, az nem fut!" (Ézs 28,16)

d, Halála

Erőszakos halál, engesztelő áldozat, feltámadás

És az Úr akarta őt megrontani betegség által; hogyha önlelkét áldozatul adja, magot lát, és napjait meghosszabbítja, és az Úr akarata az ő keze által jó szerencsés lesz. (Ézs 53,10)

Mint a víz, úgy kiöntettem; csontjaim mind széthullottak; szívem olyan lett, mint a viasz, megolvadt belső részeim között. Erőm kiszáradt, mint cserép, nyelvem ínyemhez tapadt, és a halál porába fektetsz engemet. (Zsolt 22,15-16)

A hatvankét hét mulva pedig kiirtatik a Messiás és senkije sem lesz. És a várost és a szenthelyet elpusztítja a következő fejedelem népe; és vége lesz [mintegy] vízözön által, és végig tart a háború, elhatározottat a pusztulás. (Dán 9,26)

Mert nem hagyod lelkemet a Seolban, nem engeded, hogy a te szented rothadást lássson. (Zsolt 16,10)

e, Hatalma és uralkodása

Mennybemenetel, megkoronázás, Isten jobbára ül

Dávidé; zsoltár, Monda az Úr az én uramnak: Ül az én jobbomon, amíg ellenségeidet zsámolyul vetem a te lábaid alá. (Zsolt 110,1)

f, kulcsfontosságú prófécia

– Útkészítő előfutára van

Egy szó kiált: A pusztában készítsétek az Úrnak útát, ösvényt egyengessetek a kietlenben a mi Istenünknek! (Ézs 40,3)

Ímé, elküldöm én az én követemet, és megtisztítja előttem az utat, és mindjárt eljön az ő templomába az Úr, akit ti kerestek, és a szövetségnek követe, akit ti kívántok; ímé, eljön, azt mondja a Seregeknek Ura. (Mal 3,1)

– Betlehemben születik

„De te, Efratának Bethleheme, bár kicsiny vagy a Júda ezrei között: belőled származik nékem, aki uralkodó az Izráelen; akinek származása eleitől fogva, öröktől fogva van.” (Mik 5,2)

– Szűztől születik, Immánuelnek nevezik

„Ezért ad jelt néktek az Úr maga: Ímé, a szűz fogan méhében, és szül fiat, s nevezi azt Immánuelnek,” (Ézs 7,14)

– Isten Fia, akit Egyiptomból hoz ki

„Ezt mondd azért a Faraónak: Így szólt az Úr: Elsőszülött fiam az Izráel.” 2Móz 4:22

„Mikor még gyermek volt Izráel, megszerettem őt, és Egyiptomból hívtam ki az én fiamat.” (Hós 11,1)

– Mózeshez hasonló próféta

Prófétát támaszt néked az Úr, a te Istened te közüled, a te atyádfiai közül, olyat mint én: azt hallgassátok!” (5Móz 18,15)

- A betegségek hordozója, gyógyítója

Akkor ugrándoz, mint szarvas a sánta, és ujjong a néma nyelve, mert a pusztában víz fakad, és patakok a kietlenben. (Ézs 35,6)

– Szamárháton vonul be Jeruzsálembe

Örülj nagyon, Sionnak leánya, örvendezz, Jeruzsálem leánya! Ímé, jön néked a te királyod; igaz és szabadító ő; szegény és samárháton ülő, azaz nőtényszamárnak vehén. (Zak 9,9)

– A barátja árulja el

Még az én jóakaróm is, akiben bíztam, aki kenyéremet ette, fölemelte sarkát ellenem. (Zsolt 41,10)

– Keresztre feszítik

Mint a víz, úgy kiöntettem; csontjaim mind széthullottak; szívem olyan lett, mint a viasz, megolvadt belső részeim között. Erőm kiszáradt, mint cserép, nyelvem ínyemhez tapadt, és a halál porába fektetsz engemet.” (Zsolt 22,15-16)

– Csontját nem törik meg

Egy házban egyék meg; a házból ki ne vígy a húsból, és csontot se törjetekek össze abban. (2Móz 12,46)

Megőrzi minden csontját, egy sem töretik meg azokból. (Zsolt 34,21)

– Feltámad a halálból

Az Úrra néztem szüntelen; mert jobb kezem felől van, meg nem rendülök. Azért örül az én szívem és örvendez az én lelkem; testem is biztosságban lakozik. Mert nem hagyod lelkemet a Seolban; nem engeded, hogy a te szented rothadást lásson." (Zsolt 16,8-10)

– Megöletése után Jeruzsálemet és a Szentélyt lerombolják

A hatvankét hét mulva pedig kiirtatik a Messiás és senkije sem lesz. És a várost és a szenthelyet elpusztítja a következő fejedelem népe; és vége lesz [mintegy] vízözön által, és végig tart a háború, elhatározottat a pusztulás. (Dán 9,26)

3, Angyali kijelentés

És monda néki az angyal: Ne félj Mária, mert kegyelmet találtál az Istennél. És ímé fogansz a te méhedben, és szülsz fiat, és nevezed az ő nevét JÉZUSNAK. Ez nagy léssen, és a Magasságos Fiának hivattatik; és néki adja az Úr Isten a Dávidnak, az ő atyjának, királyi székét; És uralkodik a Jákób házán mindörökké; és az ő királyságának vége nem léssen! (Luk 1,30-33)

Eljött egy pont a világtörténelemben amikor Isten elkezdett munkálkodni, hogy ezek a próféciaák beteljesedjenek. Előtte négyszáz évig nem volt Istennek kijelentése a választott néphez és a próféták is elhallgattak Malakiás óta. Isten azonban előkészületeket tett arra, hogy a világtörténelem folyása tervének megfelelő módon alakuljon. Ezek a változások elősegítették azt is, hogy a kereszténység a Szent Szellem kitöltése után, hatalmas erővel és intenzitással terjedjen el a római birodalomban.

Isten angyala Gábrriel, először egy igaz és Istenfélő papnak Zakariásnak jelenik meg a templomban amikor szolgálatot végez. Üzenetet hoz az Úrtól, hogy gyermeke fog születni feleségének Erzsébetnek és az a Messiás útkészítője lesz. Zakariás a döbbenettől hitlenné válik és átmeneti némaságra lesz ítélve. Annyiból érthető a magatartása, reakciója, hogy Isten már négyszáz éve hallgat és egyszer csak megjelenik az Ő üzenete és pont neki. Mindezek ellenére Erzsébet áldott állapotba kerül és megszüli Bemérető Jánost aki valóban a Messiás előfutáraként lép majd fel, Illés szellemével, hogy a népet felkészítse a Király érkezésére. (Lk 1,5-25)

Nem sokkal később fél év múlva, Gábrriel angyal Názáretben érkezik és egy jegyben járó lánynak Máriának (*Miriam*) hoz egy különös üzenetet. Az üzenet pedig arról szólt, hogy Mária az a lány akit Isten kegyelmébe fogadott és rábizza a Messiás kihordását felnevelését. Mindezt férfiúi beavatkozás nélkül a természet rendjétől teljesen eltérő és egyedülálló módon. Amikor pedig elfoglalja majd királyi székét az Örökkévaló lesz. A Máriának adott kijelentés fordulópont lett az emberiség történelmében.

Isten az évezredekkel korábban megígért Szabadítót az Egyszülött Fiát, emberi testben a földre küldte, hogy megváltást hozzon a bűnbe esett emberiségnek. Ezért is mondja az angyal, hogy a gyermek neve Jézus (Jehosua) vagyis „Szabadító” lesz. A név ugyanis a Bibliában nemcsak egy ismertetőjel, hanem személyiségghordozó is!¹³

¹³ A héber יְהוֹשׁוּעַ (jəhušuaʿ jəhōšuaʿ) név azt jelenti, hogy Jahve a Szabadító, Üdvözítő

III, Jézus Krisztus mennyei származása és földi születése

Bevezetés:

Mielőtt sor kerülne a földi megszületés csodájára azelőtt érdemes kitekintést tenni, hogy Jézus Krisztus eredete meddig vezethető vissza. Azt már korábban a teremtéstörténeténél lehetett látni, hogy Jézus, mint Isten Fia személyesen és aktívan részt vett a teremtésben. Most pedig mennyei származását és Isteni mivoltát, valamint földi születésének eseményeit tekintjük át. Ézsaiás ezt így prófétálta meg több mint 600 évvel Krisztus születése előtt.

Mert egy gyermek születik nekünk, fiú adatik nekünk, és az uralom az ő vállán lesz, és hívják nevét: csodálatosnak, tanácsosnak, erős Istennek, örökkévalóság atyjának, békesség fejedelmének! (Ézs 9,6)

Ez a kijelentés arra a két természetre utal, amely Jézus Krisztusban egyszerre jelen volt. Az emberi és az Isteni természetére. Mint gyermek született ez az emberi oldal, mint Fiú viszont adatott, ez az Isteni természet. Nem véletlenül írja János, hogy Isten az Egyszülött Fiát adta, hogy a benne való hitben az üdvösség bárki számára elérhető legyen. (Jn ev.3,16) Megváltónk egyszerre volt ember és Isten egyaránt. Ennek a kettős állapotnak a létrehozója Isten Szelleme volt, akitől Mária fogant a méhében. Így lehetett az emberi és Isteni állapotot egyszerre magvalósítani Jézusban. Ez az a titok, amelyet csak hittel tud megérteni és elfogadni az ember. **Ráadásul ezért sem lehet összehasonlítani Buddha, Mohamed, vagy bármely más vallásalapítóéval a születését, mert teljesen eltérő módon lépett be a földi életbe.**

1, Mennyei származás. Preegisztencia

Kezdetben vala az Ige, és az Ige vala az Istennél, és Isten vala az Ige. (Jn 1,1)

– János apostol kijelenti az igében, hogy Krisztus, mint Ige (Logosz) már a kezdetben is létezett. Vagyis akárcsak az Atya Örökkévaló. János, Istent és az Igét vagyis Krisztust egyenlőnek írja le. Ez az Ige vált aztán testté, hogy a földön végrehajtsa az Atyától kapott küldetését. Ha Krisztus nem létezett volna már kezdettől fogva akkor nem igaz a Szentháromságtan, Ő nem volna Isten mivel Isten egyik attribútuma az Örökkévalóság és egész élete, beszéde hazugság lenne mivel többször kijelentette istenségét.

– A Logosz szó beszédet, kommunikációt jelentett az ókori időben. A görögök a Logosz alatt nemcsak a beszédet kimondott szót értették, hanem a gondolatot és a bölcsességet és az értelmet is. A héberben két szó van ami a Logosznak megfelel. Az egyik a דָבָר (dábár) a másik a הַקְּוֹמָה (hákómáh). A dábár szót, beszédet, ígét jelent. Míg a hakemah v. chocmá bölcsességet és értelmet jelent. Ezek a Jánosi kijelentés szerint teremtő beszédre és Isteni bölcsességre utalnak amit a Példabeszédek nyolcban megszemélyesít Salamon. Világos, hogy az itt szereplő tulajdonságok és jellemvonások egy olyan természetfölötti személyre utalnak aki részt vett a teremtésben. Különösen a 30. vers érdekes amelyben kézművesnek (építésznek) van ábrázolva. Az itt használt kifejezés az *amun* dajkált fiúra is használt kifejezés. A szövegösszefüggés ezt az értelmet tartaná elfogadhatónak.

János is erre a dajkált fiúra utal amikor az első rész 18. versében ezt írja:

Az Istent soha senki nem látta; az egyszülött Fiú, a ki az Atya kebelében van, az jelentette ki őt. (Jn 1,18)

Isten valódi személyét és természetét csak egy valaki tudta hitelt érdemlően bemutatni. A Fiú aki a kebelén nyugodott. Az aki öröktől fogva volt és létezett.

A szó szerinti („egyetlen nemzett”) fordítás helyett az „egyetlen” kifejezést javasolnánk.

A sajnós gyakran használt „egyszülött” kifejezés is félreérthető. Az „egyetlen nemzett” megnevezés egyébként többet jelent, mint az „elszülött” (Róm 8,29): ez a szó ugyanis nemcsak az első, hanem az egyetlen és ezért *különleges módon szeretett* gyermekekre utal.

– Szintén János használja több esetben Jézus kijelentéseit örökkévalóságával kapcsolatban az „Én Vagyok” -ot. Ilyen pl. élet kenyere, világ világossága, jó pásztor ... stb. Az ógörög **εγώ ειμί** (**egó eimi**) kifejezés héber megfelelője az ani hu (Én vagyok Ó) Isten örökkévalóságát jelentette ahogy Isten kijelentette magát Mózesnek a csipkebokorban. Erre utal az is, hogy a zsidók ezért a nyilvánvaló kijelentéseiért meg akarták kövezni. (Jn 8,59) Szintén meg akarták kövezni akkor amikor az Atyával egyenlőnek mondta magát vagyis Istennek jelentette ki személyét. (Jn 10,31)

– Jézus Krisztus a testté létele előtt megjelenik az Ószövetségben, mint Jahve angyala. Onnan lehet ezt tudni, hogy az angyaloktól eltérően az Úr angyalának titokzatos neve van áldást oszt és elfogadja az imádatot. (Bír 13,18; 1Móz 32,29; Jós 5,14-15) Ez egyetlenegy angyalnak sem adatott meg. (Zsid 1,4; Jel 19,10) Ezért pontatlan a magyar fordítás az angyal szót illetően, mert mind a héber מַלְאָךְ (malak) mind az ógörög ἄγγελος (angelosz) szó pontosabb fordítása az Égi v. Mennyei követ fordítás lenne. Amint Krisztus teste öltött erről nem olvashatunk többet ilyen munkájáról a Bibliában.

2, Jézus Krisztus Istensége

Mikor pedig eljött az időnek teljessége, kibocsátotta Isten az ő Fiát, aki asszonytól lett, aki törvény alatt lett, (Gal 4,4)

Aki, mikor Istennek formájában vala, nem tekintette zsákmánynak azt, hogy [ő] az Istennel egyenlő, Hanem önmagát megüresíté, szolgai formát vévén föl, emberekhez hasonlónak lévén. (Fil 2,6-7)

Jézus Krisztus testet öltésével Isten érkezett meg közénk. Lemondott az Isteni kiváltásokról, hogy emberhez hasonló legyen kivéve a bűnt. Istensége a következőekben látható.

– **Isteni tulajdonságokkal rendelkezik.** Örökkévalóság, mindenütt jelenvalóság, mindentudás, mindenhatóság. (Jn 8,58; Mt 28,20; Lk 6,8; Mk 5,11-15)

– **Isteni tevékenységet végez.** Bűnbocsánatot ad, életközvetítő, feltámasztja a halottakat és ítélkezik. (Mk 2,5; Jn 5,21; Jn 11,43; Jn 5,22)

– **Isten nevét és címét viseli.** Isten Fia, Úr és Isten. (Jn 10,36; Lk 1,76; Zsid 1,8)

3, Földi születése

a, Nemzetségtáblázatok.

Mind Máté, mind Lukács evangéliumában szerepel Jézus Krisztus családfája. A zsidóság életében ennek különösen nagy jelentősége volt. A Biblia beszámolóik világossá teszik, hogy Jézus Krisztus testben érkezett meg közénk, hús-vér emberként, olyan körülmények közé, mint mi. A nemzetségtáblázatok ezenkívül több fontos üzenetet és különbséget is rejtenek.

A lényeges különbség abban van, hogy Máté, József a nevelőapa vonalán vezeti le míg Lukács Mária vonalán, de a Dávidi kapcsolat mindkettejükénél közös. Lukács a nemzetségtáblázatot Ádámgig vezeti vissza, mivel az általa bemutatott Krisztus az emberiség megváltója, mintegy második Ádám. Máté pedig Ábrahámgig a zsidóság ősatyjáig mutatja be a genealógiát.

Érdekes, hogy Máté *gematriát* vagyis számszimbolikát alkalmaz a nemzetségtáblázata elkészítésekor¹⁴ Háromszor tizennégy nevet tartalmaz – ezért hiányos is – a leírása és Dávid héber számértéke is 14. Nem véletlen, hiszen az evangéliumát a zsidóknak írta aki értettek ebből az utalásból. Négy pogány nőt is megemlít ami a Messiás pogányok felé való szolgálatát és küldetését szimbolizálja. József esetében nem használja a nemzete kifejezést amikor Jézushoz ér a felsorolással. Ennek azért is van jelentősége, mert nemcsak megerősíti azt ami korábban is történt, hogy Isten Szellem által fogant Mária hanem beteljesíti a Kóniás királyról szóló próféciaát, miszerint test szerint az ő családfájából nem lehet Dávidi trónörökös!

A szűztől való születés kiemeli az átok vonalából. (Jer 22,28-30) Mária pedig betöltötte a Dávidi származás kitételét is hiszen Nátánon keresztül vezeti le, ill Pál is említi levelében, hogy Jézus Krisztus test szerint született Dávid magvából.(Rm 1,3)

b, József és Mária

Az igéből kiderül, hogy mindketten Istenfélő emberek voltak akik szerették Izrael Istenét. Miután Mária áldott állapotba kerül, még József sem érti a dolgot és titokban akarja elbocsátani Máriát, válólevéllel, hogy ne kövezzék meg. Azonban az Úr angyala megjelent neki és azt mondta

Mikor pedig ezeket magában elgondolta: íme az Úrnak angyala álomban megjelenék neki, mondván: József, Dávidnak fia, ne félj magadhoz venni Máriát, a te feleségedet, mert ami benne fogantatott, a Szent Lélektől van az. Szül pedig fiat, és nevezd annak nevét Jézusnak, mert ő szabadítja meg az ő népét annak bűneiből. (Mt 1,20-21)

József világos kijelentést kap valószínűleg Gábrieltől, hogy Máriának a fogantatása természetfölötti módon következett be, hogy a próféciaák beteljesedjenek. Ezért nem bocsátja hanem magához veszi. Két kulcsfontosságú próféciaát kell figyelembe venni.

Mert egy gyermek születik nekünk, fiú adatik nekünk, és az uralom az ő vállán leszen, és hívják nevét: csodálatosnak, tanácsosnak, erős Istennek, örökkévalóság atyjának, békesség fejedelmének! (Ézs 9,6)

Az erős Isten kifejezés az גִּבּוֹר גִּבּוֹר אֱל (El Gibbor) szó szerint azt jelenti, hogy: olyan hős akinek fő jellemzője az istensége. Akit Mária kihordott személyesen a hős Isten volt. Felfoghatatlan titok és szeretet van ebben az igében Isten részéről felénk.

Ezért ad jelt néktek az Úr maga: Íme, a szűz fogan méhében, és szül fiat, s nevezi azt Immánuelnek. (Ézs 7,14)

Erre hivatkozik Máté is, hogy ez a prófécia Máriára vonatkozott. A szűz szó körül hatalmas vita bontakozott ki, mert Ézsaiás az עַלְמָה (*alma*) kifejezést használja ami eladósrban lévő hajadont jelent. Szintén előfordul a נַעֲרָה (*na'aráh*) kifejezés ami lányt jelent. A szűzre általában a (*betulah*) בְּתוּלָה kifejezést használják. Azonban abban az időben a fiatal lány szűz is volt ezért általában a héberben szinonim fogalomról van szó.

14 A Gematria rabbinikus írásmagyarázati alapelv. A szavak számértéke alapján vannak le következtetéseket, és állítanak fel összefüggéseket.

Ennek jó példája Rebeka akire az ige mind az alma, mind a betulah, mind a naarah kifejezést használja, mint felváltva használt kifejezések egy eladósorban lévő hajadon szűz leányra. (1Móz 24,16.43)

Az Immanuel kifejezés azt jelenti Isten velünk van, közöttünk él. Ez is erőteljes utalás, hogy Isten Jézus Krisztusban jelent meg közöttünk. Máté evangélista szép keretet ad evangéliumi leírásának, hiszen Immanuellel kezdi Jézus születését és azzal fejezi be, hogy Ő a tanítványokkal lesz a világek végeig. (Mt 28,18-20)

c, Jézus Krisztus születése.

A próféciák szerint a Messiásnak Betlehemben mégpedig a Benjámín törzséhez tartozó Efratai Betlehemben kellett megszületnie. Ez volt Ráchel, Ruth és Dávid városa is. Erre utalnak majd később a zsidó írástudók Heródes kérdése kapcsán is. Betlehem a héber azt jelenti, hogy a kenyér háza. Szimbolikus utalás ez arra, hogy itt születik meg az Élet Kenyere.

Azonban József és Mária Názáretben élnek Galilea földjén amelyről nem szól prófécia a születéssel kapcsolatban. Isten azonban közbelép és Lukács erről így számol be.

És lőn azokban a napokban, Augustus császártól parancsolat adaték ki, hogy mind az egész föld összeírattassék. Ez az összeírás először akkor történt, mikor Szíriában Cirénius volt a helytartó. Mennek vala azért mindenek, hogy beírattassanak, ki-ki a maga városába. Felméne pedig József is Galileából, Názáret városából Júdeába, a Dávid városába, mely Bethlehemnek neveztetik, mivelhogy Dávid házából és háznépe közül való volt; (Luk 2,1-4)

Augustus rendeletet ad ki, hogy a birodalomban népszámlálás legyen. Erre az adózás miatt volt szükség. Sentinus Saturninus Kr.e. 7-5-ben Augustus legátusa volt. Cirénius megbízott volt a népszámlálásért. Férfiak 14. évtől a 65. évig a nők 12.-65 éves korig adóztak A különböző birtokjogok miatt, mindenkinek a saját városában kellett jelentkeznie. Mivel Máriának és Józsefnek Betlehemben volt a származási területe ezért el kellett menniük, hogy eleget tegyenek a császár parancsának. A dávid házából valóok közül sokan kb. Kr.e 100 körül telepedtek le Galileában, miután ismét Izraeli uralom alá kerül.

Mivel Betlehemben sokan vannak József inkább egy barlangot választott szállásul, mint egy karavánszerájt ahol mindenki egy fedél alatt volt! A karavánszerájok zsúfoltak és egészségtelenek voltak. A barlanglakások viszont nem voltak akkor sem és ma sem ismeretlenek. Erre utal a görög szöveg is, mert József *κατάλυμα* (*katalüma*) vagyis bérbe adott, különálló vendégszobát keresett és nem tömegszállást.¹⁵¹⁶

Itt szüli meg Mária Jézus Krisztust

„És szülé az ő elsőszülött fiát; és bepólyálá őt, és helyhezteté őt a jászolba, mivelhogy nem vala nekik helyök a vendégfogadó háznál.” (Luk 2,7)

d, A születés ideje

Bár a Szentírás nem ad meg ugyan konkrét időpontot, de a korabeli jeruzsálemi papi szolgálat ciklusának ismerete két dátumot tesz elfogadhatóvá. A kulcs az előfutár Bemérintő János fogantatásának ideje. Azt tudni lehet, hogy Bemérintő János édesapja Zakariás, Abijja rendjéből való pap volt. Abijja rendje a nyolcadik volt a szolgálati sorban a huszonnégy papi rendből. (1Krón 24,10) Josephus Flavius a zsidó kortárs történetíró feljegyezte, hogy minden papi rend egy hétig szolgált és évente két alkalommal került

15 Biblia Felfedező 2.3 (Zsidó Miklós, 2009.) 2646 sz. görög szó magyarázata

16 A karavánszerájra a görög a pandokheion kifejezést használja. A katalüma volt az utolsó vacsora helysége is (Mk 14,14 Lk 22,11)

mindenkire a sor. Niszán (március-április) hónappal kezdődött a vallási és a Tisri (szeptember-október) a polgári újév. Éppen ezért ezekhez az időpontokhoz kell adni nyolc hetet Zakariás szolgálatához, hogy megkapjuk az angyali kijelentés időpontját. Nem sokkal ezután kerül áldott állapotba Erzsébet.(Luk. ev. 1,23-24) Ez tehát vagy Sziván (május-június) vagy Kislev (november-december) hónap lehetett. Szintén Lukács evangélista jegyzi fel, hogy Erzsébet a terhessége hatodik hónapjában volt, amikor Mária Názáretben kijelentést kap, Gábrieltől az égi hírnöktől és ezután megfogam Isten Szellemétől.(Luk. ev. 1,36) Vagyis Jézus Krisztus és Bemerítő János fogantatása között fél év telik el. Innen már egyszerű dolgunk van, hiszen csak kilenc hónappal kell többet számolnunk ettől az időponttól kezdve és megkapjuk a két lehetséges dátumot, amikor Jézus Krisztus megszülethetett. Ez pedig vagy Tisri (szeptember-október) vagy pedig Niszán (március-április) hónap volt. A népszámlálás pedig Kr.e-5-ben vagy 6-ban volt megtartva Augustus császár rendelete nyomán, amit minden tartományban így a Heródes vezette királyságban is meg kellett tartani. A kérdés ezek után már csak az, hogy a tavaszi ünnepek, tehát a páska, kovásztalan kenyerek vagy az őszi ünnepek, jom kippur, sátoros ünnep alatt született a Megváltó? A kérdés nem eldöntött még a keresztény tanítók között sem, de többen az őszi ünnepek idejét tartják legvalószínűbbnek, elsősorban János apostol, érdekes kijelentése miatt.

„És az Ige testté lett és lakozék mi közöttünk...” (Ján. ev. 1,14)

A lakozott kifejezés az eredeti görög szövegben szó szerint sátorozást jelent. Ez ismerős szimbólum a Bibliából, amikor Isten az emberekkel való közelségét szeretné demonstrálni. Így volt ez a Szent Sátor idején és lesz a mennyben is.(Jel 21,3) Talán egy szimbolikus utalást találhatunk itt a születés időpontjára nézve.

e, Mennyei és földi jelek.

Természetesen a mennyei világban is nagy volt a mozgolódás amikor Teremtőjük egy kis csecsemő alakjában megszületett. A menny kinyílt és a Betlehemi mezőn a pásztorok megdöbbenve tapasztalták a mennyei üzenet megérkezését. Bár a pásztorokat hagyományosan megbízhatatlan embereknek tartották Isten mégis nekik jelentette meg először azt ami történt. Ekkor még nem tudták, hogy megszületett Izrael Jó Pásztora.

És monda az angyal nekik: Ne féljeteK, mert íme hirdetek néktek nagy örömet, mely az egész népnek öröme leszen: Mert született néktek ma a Megtartó, ki az Úr Krisztus, a Dávid városában. Ez pedig néktek a jele: találtok egy kis gyermeket bepólyálva feküdni a jászolban És hirtelenséggel jelenék az angyallal mennyei seregek sokasága, akik az Istent dicsérik és ezt mondják vala: Dicsőség a magasságos [mennyeK]ben az Istennek, és e földön békesség, és az emberekhez jó akarat! (Lk 2,10-14)

Valóban félelmetes látvány lehetett, mert ha Isten angyalai így jelentkeznek be, hogy ne féljeteK, az már jelzés értékű! Világosan kijelentik, hogy a mai napon megszületett az akire olyan régen vártak az emberek. Ez pedig az Úr Krisztus a Dávid városában. A jel pedig maga a csecsemő lesz akit jászolban találtok meg. Majd mennyei dicsőítéssel zárták bejelentésüket. Ez Isten számára dicsőség az emberek felé a legteljesebb kegyelem hiszen Isten békességgel érkezett meg.

A pásztorok elmentek és meggyőződtek arról, hogy tényleg igaz-e a dolog, bár szerintem a látvány és a kiáradó dicsőség is elég hitelt érdemlő kellett, hogy legyen a számukra. Máriának miután elmesélték ezeket a dolgokat szívébe zárta ezt a kijelentést (rhémát) ahogy majd a többit is fogja.

f, Körülmetelés és bemutatás

És mikor betölt a nyolc nap, hogy a kis gyermeket körülmetéljék, nevezék az ő nevét Jézusnak, amint őt az angyal nevezte, mielőtt fogantatott volna anyja méhében. Mikor pedig betöltek [Mária] tisztulásának napjai a Mózes törvénye szerint, felvivék őt Jeruzsálembe, hogy bemutassák az Úrnak. (Amint megíratott az Úr törvényében, hogy: Minden elsőszülött fiú az Úrnak szenteltessék), És hogy áldozatot adjanak, aszerint amint megmondattott az Úr törvényében: Egy pár gerlicét, vagy két galambfiat. Luk 2,21-24

Nyolc nap múlva, Jézus, mint a szövetség gyermekét körülmetélik, Majd bemutatják az Úr templomában Jeruzsálemben, miután Mária 40 napos tisztulása letelt. (3Móz 12,1-4) Mivel Jézus elsőszülött volt ezért a szegények áldozatát mutatták be Istennek szülei József és Mária. (3 Móz 12,8)

Azonban mialatt a bemutatás történik feltűnik két személy Simeon és Hannah akik különös kapcsolatba kerülnek a csecsemővel. Simeon aki azzal a reménységgel élte az életét, hogy halála nem következik be addig, míg a Messiást meg nem látja, Szent Szellemmel telve kézbe veszi a gyermeket és Áldja az Urat azért, mert megélhette ezt a napot, sőt prófétai módon jelenti, ki, hogy az Üdvözítő szolgálata kiterjed Izraelen kívülre is hiszen minden nép számára érkezett meg és világossággul. Majd Máriának jelenti ki, hogy szívét tör járja át ami be is teljesedett Jézus Krisztus kivégzésekor. (Lk 2,25-35)

Hannah egy prófétaasszony volt aki elég régóta élt özvegységben. Azóta minden idejét, életét és szolgálatát a templomban töltötte. Ő pedig mindenkinek bizonyosságot tett arról, hogy megérkezett az aki majd feloldja az emberek bilincseiből és a bűnért való váltságdíjat kifizeti. (Lk 2,36-37)

g, A babiloni bölcsek

A babiloni bölcsek kb. fél-egy év múlva érkeznek Betlehembe mivel a csillag feltűnését követték. Ezzel beteljesedett Bálám próféciaja amit a babiloni bölcsek az ott élő zsidóktól tanultak meg

„Látom őt, de nem most; nézem őt, de nem közel. Csillag származik Jákóbból, és királyi pálca támad Izráelből; és általveri Moábnak oldalait, és összetöri Sethnek minden fiait” (4Móz 24,17)

A csillag régi Messiási szimbólum. Ezt vette fel Bar-Kochba is akinek nevéhez az utolsó Szentföldi felkelés tartozott amit kíméletlenül levertek a rómaiak. A csillag konstellációjáról rengeteg elmélet született már. Az sem kizárt, hogy Isten csak Úgy elindított egy csillagot aminek semmi köze az ismert együttállásokhoz.

A mágusok, akik nemcsak okkultisták hanem tudósok is voltak – Dánielt is erre akarták kiképezni – Nem a csecsemő Jézushoz érkeztek meg, mert már József és Mária házban laknak és a kifejezés is más a csecsemővel kapcsolatban az eredeti szövegben.

„Elmenének azért sietséggel, és megtalálák Máriát és Józsefet, és a kis gyermeket, (βρέφος (brephosz) ki a jászolban fekszik vala.” (Luk 2,16)¹⁷

„És bemenvén a házba, ott találák a gyermeket (παιδίον (paidion) anyjával, Máriával; és leborulván, tisztességet tőnek néki; és kincseiket kitárván, ajándékokat adának néki: aranyat, tömjént és mirhát.” (Máté 2,11)¹⁸

Erre utal az is, hogy Heródes nem a csecsemőket végezteti ki hanem minden két év alatti gyermeket. A bölcsek ezzel az ajándékozással további próféciát töltöttek be.

17 A βρέφος (brephosz) magzat, csecsemő, jelentést takar

18 A παιδίον (paidion) kisbaba; kisgyermek; gyermek olyan gyerek aki fenýthető!

A tevék sokasága elborít, Midján és Éfa tevecsikói, mind Sebából jönnek, aranyat és tömjént hoznak, és az Úr dicséreteit hirdetik. (Ézs 60,6)

Mielőtt azonban Heródesnek jelentést tennének Isten álomban utasítást ad nekik, hogy menjenek szépen haza, más utat választva visszatértek Babilóniába.

h, Egyiptomi menekülés és letelepedés Názáretben. (Mt 2,13-23)

Miután Heródes tudomást szerzett a bölcsek elmeneteléről dühében és féltékenységében legyilkoltatja a betlehemi két évesnél fiatalabb gyermekeket. Ez kb. 30 gyermek lehetett a korabeli lakossági adatok alapján. József álomban kijelentést kap, hogy Egyiptomba menjenek. Vélhetően azért, mert Alexandriában jelentős zsidó közösség él. Itt pontosan nem tudni mennyi ideig tartózkodnak.

Egyesek szerint a Jelenésekben szereplő három és fél év erre utal vissza.(Jel 12,6) Ezt alátámaszthatja a kijelentés miszerint Heródes halála után kap József ismét angyal útján vezettetést arról, hogy visszatérhetnek Izraelbe. Ha Jézus Krisztus születését, Kr. e. 5-7 közé tesszük és Heródes halála igazoltan Kr. e. 4-ben következett be. Akkor nagyjából elfogadható időtartalmat kapunk. Nyilván ahhoz is idő kellett, hogy Józsefék rendezett módon távozzanak Egyiptomból. Azonban mivel Heródes fia Archelaus hasonlóan gonoszul uralkodott, mint az apja ezért nem Betlehembe hanem a korábbi lakóhelyükre költöznek.

Így teljesedett be az a prófécia is miszerint Názáretinek fogják hívni. (Mt 2,23) A falu neve a „necer” szóra utal: Prófécia sora szól a hajtásról, ágról, sarjról. (Esa 11.1,10; 53,2, Zak 3,8; 6,12) Názáret még Galileában is megvetett kis helység volt.(Jn 1,45) A lakói dísz tárgyakkal és kézművesiparral foglalkoztak.

i, Jézus a templomban 12 évesen (Lk 2,42-52)

A zsidóságban a fiúvá érés a tizenkettedik évben következett be. Ettől kezdve ők a Bar-Micva vagyis a parancsolat fia lettek. Ilyenkor mutatták be első állatáldozatukat

Vizsgát is kellett tenniük- Ismeri-e a törvényt?

- Tud-e olvasni (5-12 kötelező volt)?

- Tud-e imádkozni?

Innentől kezdve Istennel képes személyes kapcsolatba kerülni és nem a szülei hanem ő a felelős a tetteiért. A Bar-Micvát követő páskaünnepen ő vitte fel a Páskabarányt neki kellett leölnie és szüleihez vinnie! Ezért érthető, hogy az ünnepek után önálló lévén leszakad szüleitől és a Templom Atyja házában „oktatja” az írástudókat. Érdekes a leírás, ugyanis nem a tanítók ülnek a gyerek körül, hanem a gyerekek a tanító körül. Ez a magas fokú párbeszéd utalás lehet arra, hogyha a bűn nem rontja meg az embert milyen képességekkel is meg lehetne áldva! Majd szüleivel hazamegy Názáretbe.

V, Jézus Krisztus három éves szolgálata

Miután a 12 éves Jézus szüleivel hazamegy Názáretbe, egészen a szolgálata kezdetéig hallgat róla a Biblia. Ez a hallgatás azonban nem lehet ok arra, hogy különböző fikciókat gyártsunk indiai, egyiptomi okkultista tanulással amire állítólag ezen idő alatt került sor. Az emberek úgy emlékeznek rá, mint Józsefnek az ácsnak a fiára és elég ismert volt korábban is ahhoz, hogy elhiggyünk ilyen légből kapott meséket. Becsületesen a kor szokásai szerint apja mesterségét tanulta ki aki inkább kőműves lehetett, mint ács vagy esetleg mind a kettő, mert a görög kifejezés mindkettőre utalhat.¹⁹ Az is érdekes, hogy Jézus az ácsmunkákból nem de kőműves szakmából vesz inkább példákat. (Lk 14,28; Mt 7,24)

Ami sokkal valószínűbb, hogy alig pár kilométerre Názárettől nagyban folyt Sepphoris város római mintára történő építése. Itt rengetegen dolgoztak a környékbeli falvakból így Názáretből is sokan járták át dolgozni. Különösen ácsokra, kőművesekre, asztalosokra, tervezőkre volt szükség. Sokkal valószínűbb, hogy Jézus is itt dolgozott nevelőapjával Józseffel.

1, A kezdet

Tibérius császár uralkodásának tizenötödik esztendejében pedig, mikor Júdeában Poncius Pilátus volt a helytartó, és Galileának negyedes fejedelme Heródes, Iturea és Trakhónitis tartományának pedig negyedes fejedelme az ő testvére Filep, Abiléné negyedes fejedelme meg Lisániás, Annás és Kajafás főpapsága alatt, lőn az Úrnak szava Jánoshoz, a Zakariás fiához, a pusztában, És méne a Jordán mellett lévő minden tartományba prédikálván a megtérés kerestségét a bűnöknek bocsánatára (Lk 3,1-3)

Kr. u. 26-ban járunk. A Jordán partján feltűnik egy különös ember, Beméritő (alámerítő) János. Ő annak a Zakariás papnak a fia akiről az útkészítő próféciák szóltak már születése előtt. Mivel szülei idősek voltak születése idején ezért valószínű, hogy korán árvaságra jutott és az esszéneus közösség nevelte fel. Erre utalhat a pusztai tartózkodása, prédikációs stílusa és az, hogy az esszéneusok szívesen fogadtak örökbe árva gyerekeket. (Lk 1,80) Szimbolikusan Illéshez hasonlóan öltözködött és étkezése is puritán volt. (2 Kir 1,8; Mk 1,6) Tanítványi köre volt, akik közül többen Jézus apostolai lettek. Egészen Efézusig kerültek ki követői közül emberek. (Ap.Csel 19,1-7) Kr. u. 27 nyarán Heródes letartóztatja, mert megint őrült paráznságáért és Maccherus várába viteti. János ebben állapotban hitkrízisbe kerül de Jézus üzenetében korigálja őt. (Mt 11,2-6) Itt végezteti ki Heródes egy átbulizott alkalom után Kr.u. 27-28 telén. Jézus a bebörtönzése után kezdi meg Galileai szolgálatának első szakaszát. (Mt 4,12)

Szolgálata nyomán ébredés tör ki és tömegével mennek az emberek a Jordánhoz. Üzenete a megtérésbe való bemenés volt. Akik bűneiket megvallották azokat bementette és nem elégedett meg a külsődleges változással. Többen azt hitték a Messiás a megígért próféta de ő világossá tette, hogy csak útkészítő és a sarujáig nem ér fel annak aki Őt követni fogja! Jézus Krisztus úgy jellemezte őt, hogy világosság volt a nép között és asszonytól nagyobb ember még nem született nála. (Jn 5,35; Lk 7,28) Vele zárult le a törvény és az ószövetségi próféta korszaka. (Mt 11,13) Hasonlóan Jézus Krisztushoz üzenete egy mondatban összefoglalható volt.

És ezt mondja vala: Térjete meg, mert elközelített a mennyeknek országa. (Mt 3,2)

¹⁹ A τέκτων (tektón) kifejezés ácsot, asztalost de kézművest és építő mestert is jelent. Biblia Felfedező 2.3 (Zsidó Miklós, 2009.) 5045 sz. görög szó magyarázata

2, Jézus Bemerítése (Mt 3,13-17)

Akkor eljőve Jézus Galileából a Jordán mellé Jánoshoz, hogy megkeresztelkedjék ő általa. János azonban visszatartja vala őt, mondván: Nekem kell általad megkeresztelkednem, és te jössz én hozzám? Jézus pedig felelvén, monda neki: Engedj most, mert így illik nekünk minden igazságot betöltenünk. Ekkor engede neki. És Jézus megkeresztelkedvén, azonnal kijöve a vízből; és íme az egek megnyilatkoznak neki, és ő látá az Istennek Lelkét alájőni mintegy galambot és ő reá szállani. És íme egy égi hang ezt mondja vala: Ez amaz én szerelmes fiam, akiben én gyönyörködöm. (Mt 3,13-17)

Kr. u. 27 februárjában járunk Ez Jézus bemerítésnek kb.-i időpontja. Bár Jézus büntelen volt, mégis bemerítkezett. János nagyon meglepődött, amikor Jézus is a bemerítkezők közé állt. Jézus bemerítkezése teljesen szimbolikus volt. Azt fejezte ki, hogy Ő magára veszi az emberiség bűneit. Az Úsz. arról is ír, hogy Ő bűnné lett értünk. (2Kor 5,21)

Jézus a következőt válaszolja Jánosnak, amikor nem akarja bemeríteni

Engedj most, mert így illik nekünk minden igazságot betöltenünk. (Mt 3,15)

Szó szerinti fordításban ez így hangzik: Így illik nekünk a teljes megigazolást teljessé tenni. Vagyis a bemerítés túlmutat önmagában és köze van a megigazultság állapotához. Jézus közösséget vállal a bűnösökkel és mintát, példát ad a bemerítkezést illetően. A kijelentése két fontos dolgot említ. A bemerítés módját és célját.

A bemerítés módjára az "így illik" szót használja. Így azaz ilyen módon, vagyis bemerítés által. Jézus Krisztus is teljes alámerítéssel kezdte a szolgálatát. Amikor kijött a vízből Isten visszaigazolta a bemerítkezés helyességét.

És Jézus megkeresztelkedvén, azonnal kijöve a vízből; és ímé az egek megnyilatkoznak neki, és ő látá az Istennek Lelkét alájőni mintegy galambot és ő reá szállani. És ímé egy égi hang ezt mondja vala: Ez amaz én szerelmes fiam, akiben én gyönyörködöm. (Mt 3,16-17)

A rabbinikus tanítás szerint a prófétai kinyilatkoztatás örököse az Égi Hang (*héberül bát kól, szó szerint: „a hang lánya”*). A toszeftában [a Misnához írt kiegészítés] olvassuk: *"Azóta, hogy az utolsó próféták, Aggeus, Zakariás és Malakiás halála óta a Szent Szellem eltávozott Izraelből, az Égi Hang közvetítése által kaptak üzeneteket."*

A Hang elsődleges feladata az volt, hogy bizonyítsa valamely személy szent és igaz voltát. Ezt olvashattuk fentebb, s ugyanez az Égi Hang szólalt meg akkor is, amikor Jézusra egy magas hegyen tanítványai jelenlétében rászállt az Úr dicsősége: „egyszer csak egy fénylő felhő árnyékolta be őket, és íme egy hang azt mondta a felhőből: Ez az én szeretett Fiam, akiben gyönyörködöm: őt hallgassátok!" (Mt 17,5) Majd röviddel halála előtt Jeruzsálemben (Jn 12,28-30)

3, Jézus Krisztus megkísértése (Lk 4,1-14)

Miután Jézus bemerítkezett a Szent Szellem azonnal a pusztába vitte Őt. Itt 40 napon keresztül felkészült a szolgálatra és az Atyjával töltötte az időt. Akárcsak Mózes ő sem evett és ezt használta ki a sátán először. A sátán célja a második és eddig büntelen Ádám bűnbe vitele volt. Ha ez sikerül Isten terve csődöt mond az emberiség megmentése érdekében. Hasonlóan Éva kísértéséhez a testi szükségleteket vágyakat kínálta fel először (kenyér kérdése), majd a szemnek kedves dolgait (világi hatalom) végül az étellel való kérkedés (angyali védelem) lehetőségét. Krisztus azonban győzött nem bukott el! Minden esetben Isten igéjét használta fel fegyverül és visszaverte a sátán első próbálkozását. Lukács világosan kifejezi ezt amikor „elhagyta egy kis időre” kifejezést használja ott az szerepel, hogy a „következő alkalmas időpontig” Tehát a sátán csak annyira vonult vissza, hogy egy hasonlóan kedvező alkalom eljőjön számára.

4, Az első fél év Jézus szolgálatában

Erről gyakorlatilag csak János apostol számol be, mert a szinoptikusok csak a Galileai működés kezdetétől írják le az eseményeket. János az evangéliumának 2-4. fejezetében egy kb. hat hónapos időszakot mutat be Kr.u 27 márciustól-júliusig.

A Kánai menyegzővel kezdődik, itt történik az első csodája szó szerint kezdeti jelnek kell érteni. Ugyanis különben nem lenne érthető a második csoda Kánában később, amelyek között a jeruzsálemi meg nem nevezett csodák is voltak.²⁰

Majd felmegy Jeruzsálembe a Páskaünnepre amelyen először jelenik meg nyilvánosan és első ízben tisztítja meg a templomot. A paskát követő éjjel találkozik Nikodémussal Jeruzsálem harmadik leggazdagabb emberével a Szanhedrin tagjával. Jézus kifejti előtte a megtérés, újjászületés fontosságát és eloszlatja tévelygéseit ezzel kapcsolatban. Itt hangzik el az evangéliumok legszebb kijelentése Isten szeretetéről.

Majd Samárián keresztül indul vissza Galileába. Itt Jákób kútjánál találkozik a samáriai asszonnyal és elvezeti őt az élő vizek forrásához. A környékbeli város lakói pedig elfogadják Jézus személyét és bizonyosságát. Ezután pedig elkezd Galileai szolgálatát.

5, A Galileai kezdet

– Názáreti prédikáció (Lk 4,16-30)

Egyedül Lukács jegyzi fel a Názáreti zsinagógában történt eseményeket. Jézus itt világosan bejelent, hogy az Ézsaiási prófécia személyében teljeseedett be. Azért jött, hogy a szegényeknek szóljon az evangélium a megtört szívűek gyógyulást nyerjenek, a rabok kijöjjenek a fogságból, a vakok lássanak és az elgyengültek szabadulást nyerjenek. Jézus Krisztus ehhez a programjához végig hű maradt.

Tanított, gyógyított, szabadított, jeleket-csodákat tett, halottakat támasztott fel és mindezek az evangélium hirdetését hitelesítették.

Názáretben azonban nem vették jó néven, hogy egy ács fia ilyen igénnyel lép fel és meg akarták ölni, de Jézus átment közöttük és Kapharnaumba (saját városába Mt 9,1) költözött ahogyan Máté ezt megörökítette.

Mikor pedig meghallotta Jézus, hogy János börtönbe vettetett, visszatére Galileába; És odahagyva Názáretet, elméne és lakozék a tengerparti Kapernaumban, a Zebulon és Naftali határain; Hogy beteljesedjék, amit Éσαιás próféta mondott, így szólván: Zebulonnak földje és Naftalinak földje, a tenger felé, a Jordánon túl, a pogányok Galileája, A nép, amely sötétségben ül vala, láta nagy világosságot, és akik a halálnak földében és árnyékában ülnek vala, azoknak világosság támada. Ettől fogva kezdé Jézus prédikálni, és ezt mondani: Térjetekek meg, mert elközelgetett a mennyeknek országa. (Mt 4,12-17)

Ezzel beteljesedett Ézsaiás kijelentése miszerint a Messiás működésének a központja nem a vallási Jeruzsálem hanem a bűntől, nyomorúságoktól sújtott Galileai térség lesz. Jézus Krisztus üzenete hasonlóan Jánoséhoz az Isten Királyságának az örömhíre volt.

Az elközelített a mennyek Királysága szó szerint azt jelenti, hogy elérhető közelségbe került, hamarosan ideér, de nem biztos, hogy meg is érkezik! Ha a nép megtér és Jézus elfogadja Isten megígért Messiásának akkor átélhetik azt amiről a próféták évszázadokkal korábban szóltak de ha nem akkor elszalasztják ezt a lehetőséget. Jézus szolgálatának a vége felé ez utóbbi est következett be amit Jézus több példázattal is nyilvánvalóvá tett.

²⁰ János az első szóra az arhé kifejezést használja és nem a számnevet. A második jelre már számnevet használ de annak jelentésében a következő értelem is benne van. Ugyanis Jézus Jeruzsálemben is tett csodákat.

6, A tanítványok elhívása.

Korábban egyes tanítványoknak, főleg János tanítványainak, volt egy meghívása a Jézussal való együttműködésre de ez még nem a szoros, mindennapos mester-tanítvány viszony volt. Az igazi elhívást amely már egy életre szól ezután kapják meg Jézustól. Először a halászokat hívja el, majd később Mátét és a hallgatóságában lévő egyes személyeket. A végső döntés amely a tizenkettőre vonatkozott egy átímádkozott éjszaka után hozta meg az Atyával egyetértésben.

És lőn azokban a napokban, kiméne a hegyre imádkozni, és az éjszakát az Istenhez való imádkozásban tölté el. És mikor megvirradta, előszólitá az ő tanítványait és kiválaszta azok közül tizenkettőt, akiket apostoloknak is nevezé: Simont, akit Péternek is nevezé, és Andrást, annak testvérét, Jakabot és Jánost, Filepet és Bertalant, Mátét és Tamást, Jakabot, az Alfeus fiát, és Simont, aki Zelotesnek nevezteték, Júdást, a Jakab [fiát] és iskariótes Júdást, aki árulóvá is lőn; (Lk 6,12-16)

Ezek a tanítványok az apostol (elküldött, kiküldött) címet kapták. Vagyis olyan hatalommal rendelkeztek, mint amilyen a kiküldőjüknek is volt. Vagyis mindazt megtették és megtehették amire Jézustól felhatalmazást és erőt kaptak. Amikor Jézus szolgálata megsokasodott és a tanítványok is kellő tapasztalatra és érettségre tettek szert akkor Jézus Krisztus megfelelő tanítás és figyelmeztetés után kiküldi őket, mintegy megsokszorozva önmagát. (Mt 10,1-42)

Később kibővíti a munkatársai körét és még 70 tanítvány folytatja munkáját. Ezek is Jézus közelében voltak de nem kaptak apostoli elhívást. Feladatuk Jézus Krisztus útjának előkészítése volt míg Jeruzsálemben nem ér. (Lk 10,1-16)

Az apostolok csoportjában volt egy belső hármaskör azok akik leginkább tudtak azonosulni Jézussal. Ezek Péter János és Jakab voltak. Ők ott lehettek olyan eseményeken is amelyeken a többiek nem. Jairus lányának feltámasztása, megdicsőülés hegye...stb. (Mk 5,37; Lk 9,28)

7, A szolgálati idő szakaszai

Jézus Krisztus mintegy három éves szolgálati idejét három részre szokták bontani. Az első időszak a nyilvános szakasz. Amikor hatalmas csodák vannak, óriási népszerűség, Jézus körül tömegek mozognak. Ezután a konfliktusok korszaka következik, mert sok tanítvány elhagyja keménynek tartott szavai miatt és a farizeus-szadduceus-heródespárti trió túllép a megfigyelési időszakon megy nyílt támadásba megy át Jézussal szemben. Korábban csak csendben figyeltek és „jegyzeteltek” de eljött az az idő amikor népszerűségben Jézus túllép a vallási hierarchiájuk elismertségén és a féltékenységre, valamint a gyűlölet miatt szellemi érzékeik eltompulnak és nem ismerik fel Jézusban a megígért Messiást!

Ezután a titkos Messiási szakasz következik amikor Jézus sokszor félre vonul tanítványaival kerüli a konfliktust a vallási vezetőkkel és példázatokban beszél, mert a Szent Szellem káromlásának bűnébe sodródnak a nép egyes tagjai a vezetőkkel együtt.

Ez utóbbi időszak torkollik bele az utolsó Jeruzsálemi zarándoklatba a Kr. u.-i 30 ban lévő páskaünnep idejére. Ez utolsó útjáról is főleg Lukács számol be evangéliumában. (Lk 9:51-19. fej) Ez az ún. Perea-i időszak, mert Jézust miután nem fogadják be Samáriában a Jordán mellékén megy fel az ünnepre. (Lk 9,51-56) Majd következik az utolsó hét a kereszthalállal és a dicsőséges feltámadással. Majd a mennybemenetel.

Ez a szolgálat mintegy három és fél évig tartott. Ezalatt megváltoztatta az akkori Izrael szellemi állapotát, világosan bemutatta jelek és csodák által Istentől jövő küldetését. A zsidóság tragédiája, hogy vezetőikre hallgatva megölték a Szentet és Igazat így a Messiási királyság földi magvalósulása eltolódott határozatlan időre. (Ap.Csel 5,30; 3,14)

8, Tanítás

És lőn, mikor elvégezte Jézus e beszédeket, álmélikodik vala a sokaság az ő tanításán: Mert úgy tanítja vala őket, mint akinek hatalma van, és nem úgy, mint az írástudók. (Mt 7,28-29)

És monda nekik: Micsoda dolgok? Azok pedig mondának neki: Amelyek [esének] a názáretbeli Jézuson, ki próféta vala, cselekedetben és beszédben hatalmas Isten előtt és az egész nép előtt: (Lk 24,19)

Ez volt általában a vélemény Jézus Krisztus tanítását hallgatva. Az emberek megéreztek a benne lévő erőt és a mögötte lévő hatalmat. A korabeli írástudók-farizeusok elég képzetek voltak az írásmagyarázat terén de nem volt benne meg az a képesség amellyel meg tudták volna oldani az emberek problémáit. A törvény megtartására törekedtek és közben olyan szabályrendszereket hoztak létre amelyet már nem lehetett megtartani. A Tóra kerítése (*chajjag tora*) ahogy ezt a szabálygyűjteményt hívták, magát a Tórának a védelmét szolgálta. Csak közben elvesztették a törvény igazi értelmét és jelentőségét. Ezért mondta nekik Jézus az egyik feddő beszédében, hogy:

Mert ők nehéz és elhordozhatatlan terheket kötöznek egybe, és az emberek vállaira vetik; de ők az ujjukkal sem akarják azokat illetni. (Mt 23,4)

Ebbe a külsődleges vallásosságba fáradtak bele az emberek és ennek volt köszönhető, hogy a törvény szerinti élet megtartására inkább csak Jeruzsálemben és környékén az ún. Judeai térségben törekedtek. Kicsit északabbra Galileában, már lazábbak voltak a betartási kötelezettségek és emiatt is volt feszültség a két térdég között.

Amikor megérkezett Jézus Krisztus az isten Királyságának örömhírével azonnal óriási tömegek követték és hallgatták őt. Bár stílusában több rabbinikus elem is volt – pl. Hillel hét exegetikai alapszabálya – azonban az értelmezése és gyakorlati átültetése forradalmian új volt. ²¹Köszönhetően annak, hogy Jézus Krisztus Szent Szellemmel telve és annak erejével szolgált a nép között. Nagyon szerette Isten igéjét és beszédét de nem rabszolgai módon kötődött a betűkhöz hanem annak szellemiséget életet adó értelmezését kereste és tanította. Nézzünk meg néhány jellemző vonást Jézus Krisztus tanításával kapcsolatban.

A, Messiási tudatú értelmezés

„Hallottátok, hogy megmondatott a régieknek...Én pedig azt mondom néktek...” mondja Jézus a Hegyi Beszédben a legismertebb tanítási gyűjteményében.(Mt 5,21-22)

Azzal az igénnyel lépett fel, hogy ezeket Jahve Mózesnek mondta aki átadta a népnek de itt új Mózes van! Radikális bibliakritikát gyakorol - de nem liberálisat! - a törvény szellemének megélése még szigorít is a fennálló kijelentésen. Mózes megengedte a válást de csak miattatok Isten terve az örök életre szóló házastársi szövetség volt nem pedig a szőrszálhasogató hibakeresés a másik félben.

Ugyanezt a Messiás tudatú kijelentést figyelhetjük meg az ún. „Én Vagyok” mondásokban. Az élet kenyere, a világ világossága, az ajtó, a jó pásztor, a feltámadás és az élet, az út az igazság és az élet, s az igazi szőlőtő. Ezek is arra utalnak, hogy az emberi élet, minden területén van megoldása Jézus Krisztusnak. Akár szellemi akár fizikális szükségletéről legyen is szó. Ez a fajta Messiástudatú tanítás különösen erőteljes és tekintélyelvű volt. A megbotránkozások zöme ezek miatt keletkezett. Főleg azért, mert ezzel Jézus Istennel tette egyenlővé magát. Ez a zsidók szemében Istenkáromlás volt.

21 Hillel rabbi (Kr.e. 60 kb. Kr.u 20) a második Templom korának leghíresebb rabbija volt Shammajjal együtt. Ő volt az aki hét alapelvet fektetett le az Írások pontos értelmezéséhez. Jézus tanításában több is megfigyelhető volt.

B, Példázatok

Jézus nagyon szeretett példázatokban beszélni. Ez nem volt rendkívüli dolog, hiszen a rabbik is beszéltek példázatokban. Azonban lényeges különbség volt a rabbik és Jézus példázatai között. A rabbik egy igevers alátámasztására, szemléltetésére használták a példázatot. Így az igéhez képest alárendelt szerepe volt, csak segítette az igét értelmezni. Jézus Krisztus viszont miután a példázatot elmondta annak lett tekintélye önmagában. Akár kapcsolódott hozzá ószövetségi történet vagy ige akár nem. Így lehettek a hétköznapi dolgok is, mint pl, a vetés-aratás, halászás, kenyérdagasztás is Isten üzenetévé majd végül Isten igéjévé. Ez a stílus abban az időben teljesen új és szokatlan volt. Alapjaiban borította fel a rabbinikus értelmezés alappillérét az igéhez való görcsös ragaszkodást ami megkötözte őket, mert nem tudták Isten szerint való módon értelmezni. Tehát nem az igével volt a baj hanem a hozzáfűződő kapcsolatukkal. Jézus Krisztus példázatokban történő tanításának egy prófétai beteljesedés volt az alapja.

Mind ezeket példázatokban mondá Jézus a sokaságnak, és példázat nélkül semmit sem szóla nékik, Hogy beteljék amit a próféta szólt, mondván: Megnyitom az én számat példázatokra; és kitárom, amik e világ alapítása óta rejtve valának (Mt 13,34-35)

Ugyanakkor Máté érzékelteti a könyve felépítésében, hogy ennek közvetlen kiváltó oka a Szent Szellem káromlás lehetett.(Mt 12. fej. Eseményei) Ugyanis a példázatokban a kívülállók, akik ellenséges magatartást vesznek fel Jézus személyével és munkájával kapcsolatban nem tudnak megértésre jutni Isten akaratát illetően.

És beteljesedék rajtok Ésaías jövendölése, a mely ezt mondja: Hallván halljatok, és ne értsetek; és látván lássatok, és ne ismerjete: Mert megkövérédett e népnek szíve, és füleikkel nehezen hallottak, és szemeiket behunyták; hogy valami módon ne lássanak szemeikkel, és ne halljanak füleikkel, és ne értsenek szívükkal, és meg ne térjenek, és meg ne gyógyítsam őket. (Mt 13,14-15)

Jézus azért beszélt példázatokban, hogy az emberek figyelmét lekösse, felkeltse. Ilyen módon, mélyebb szellemi igazságokat is át tudott ültetni hétköznapi képekbe. Az embereket ez gondolkodásra kényszerítette és döntésre indította. Vagy mellette vagy ellene. Jézus közelében a semlegesség nem nagyon bukkan fel! Segített az embereknek felismerni szívük állapotát és Istennel kapcsolatos helyzetüket meglátni.

A példázatokot többféleképpen lehet csoportosítani az itt következő a legáltalánosabb

a, Izrael félretétele: Két fiú példázata, a gonosz szőlőmunkások, terméketlen fügefafa. (Mt 21,28-32; Mt 21,33-46; Lk 13,6-9)

b, Isten királysága: Magvető, búza és a konkoly, mustármag, az asszony és a kovász, kincs a földben, igazgyöngy, háló, növekvő mag. (Mt 13,1-23; Mt 13,24-30, Lk 13,18-19; Lk 13,20-21; Mt 13,44; Mt 13,45-46; Mt 13,47-50; Mk 4,26-29)

c, Isten szeretete: A két adós, az irgalmas szamaritánus, elveszett juh, elveszett drachma, tékozló fiú. (Lk 7,36-50; Lk 10,25-37; Mt 18,12-14; Lk 15,8-10; Lk 15,11-32)

d, Felelősség: Kegyetlen szolga, bolond gazdag, királyi menyegző, nagyvacsora, özvegy és a bíró, farizeus és vámszedő, szőlőmunkások, gírák, tálumok.(Mt 18,21-35; Lk 12,16-21; Mt 22,1-14; Lk 14,15-24; Lk 18,1-6; Lk 18,9-14; Mt 20,1-16 Lk 19,11-28; Mt 25,14-30)

e, Váltság és ítélet: Gazdag és Lázár, Tíz szűz, Juhok és kecskék. (Lk 16,19-31; Mt 25,1-13; Mt 25,31-46)

C, Jézus Krisztus tanítása befogadó volt és nem kirekesztő

Sok esetben figyelhető meg, hogy Jézus tanításai és cselekedetei túlmutatnak Izrael közösségén. A korabeli rabbik szemében a pogányok, főleg a rómaiak de a samáriaiak és valamilyen szinten a galileabeliek is ellenségek voltak. Üdvösségük felől sem voltak meggyőződve! Jézus azonban már Názáretben beszél arról, hogy a pogányokat, már az Ószövetség idején is elérte Isten kegyelme és ez mostantól sem lesz másképp. (Lk 4,27) A pogány százados hitét Izrael elé tárja példának, majd meggyógyítja szolgáját.(Mt 8,5-10) Utána közvetlenül arról tanít, hogy az Isten Királyságának a lakói között a föld minden részéről érkezni fognak emberek. Ellenben a gőgös izraeliták kívül maradnak ha meg nem térnek. Feddő beszédet tart azok fölött a városok fölött amelyek megtapasztalták a munkájának erejét és hatalmát de nem tértek meg. Sodoma és Gomorra Tírusz és Sidon ítélete enyhébb lesz, mint Kapharnaumé, Betshaidáé és Koraziné. (Mt 11,20-24) Döbbenetes lehetett ezt hallani a Messiás szájából. Meggyógyítja a könyörgő és megalázkodó kananaeus asszony kislányát.(Mt 15,21-28) Teszi ezt annak ellenére, hogy küldetése elsősorban Izrael elveszett juhaihoz szólt és ezt bízta első körben a tanítványaira is.(Mt 10, 5-6) Később feltámadása után a nagy misszióparancsban már egyértelműen a nemzetekhez is küldi apostolait a Szent Szellem kitöltése után.(Mt 28,18-20) Ugyanakkor az is látható, hogy sír Jeruzsálem felett és szomorú, mert nem ismerte fel a meglátogatása napját és elszalasztotta a nemzeti megtérés lehetőségét. (Lk 19,41) Élete utolsó óráiban is imádkozik azokért akik őt fára feszítették legyenek azok rómaiak vagy zsidók. (Lk 23,34) Jézus Krisztus szíve nyitott volt teremtményei felé és szolgálata mindenki számára elérhető volt.

D, Jézus apokaliptikus tanító volt

Jézus Krisztus evangéliumának a központi üzenete az Isten Királyságának a hirdetése volt.(Mk 1,15) A „Mi Atyánkban” is az egyik kérése az volt, hogy jöjjön el az Atya Királysága.(Mt 6,10) Több beszédében így a példázataiban is arra hívja fel a figyelmet, hogy eljön majd egy nap amikor a próféciák beteljesednek és Ő Királyként fog uralkodni a földön a választottakkal. Egy ízben miután a jerikói Zákeus üdvösségre jut az emberek teljesen meg vannak arról győződve, hogy az Isten Királysága hamarosan megalakul. Ekkor mondja el Jézus, egy példázatban, hogy Izrael elkésett, a király elmegy és majd csak később tér vissza.(Lk 19,11-27)

Amikor az ítéletét meghozzák akkor hivatkozik a legismertebb Messiási eljövételre az Emberfiaként történő hatalom átvételre. Ez volt az egyik legismertebb és leginkább köztudott kijelentés az ószövetségből abban az időben az Eljövendőről! (Mt 26,64)

A legismertebb apokaliptikus beszédeit amelyek Jeruzsálem közelgő lerombolásáról szólnak, valamint a végidőkkel és azok jeleivel keresztre feszítése előtt mondta el Jeruzsálemben. Mind Lukács, mind Máté, mind Márk egyaránt beszámolnak erről a nagyívű tanításáról. (Mt 24.25. fej. Mk 13. fej. Lk 21,5-38)

Világosan szól benne Jeruzsálem nyomorúságáról a végidők jeleiről Izrael helyreállításáról a nyomorúság idejéről és személyes visszajöveteléről. Viszont vannak olyan dolgok amelyeket az Atya a maga hatalmába helyezett a végidőkkel kapcsolatosan és ez elsősorban a konkrét időpontokra vonatkozik.(Mk 13,32; Ap.Csel 1,7)

E, Foglalkoztatta a mindennapi élet

Jézus Krisztis beszédeit ha megfigyeljük akkor jól látható, hogy az élet számtalan területét érintette tanításaival. Érdekelte őt az emberek problémája, szükségleteik, vágyaik és céljai egyaránt. Különösen fontos volt számára az özvegyek és szegények helyzete. Megint a farizeusokat amiért visszaélnék helyzettel és kihasználják az özvegyek szolgálatkésztségét.(Mt 23,14) Példaképpül állítja a szegény özvegyet az adománya miatt és elítéli a gazdagok képmutató látszat adakozását.(Mk 12,42-43) Feltámasztotta a Naini özvegy fiát is, így reménységet adott a jövőjére nézve.(Lk 7,11-17)

A szegénység borzalmas dolog volt abban az időben is. Sokan éltek koldulásból és könyöradományokból. Jézus mindig megindult az ilyen embereken és sokat bátorította a tehetősebbeket, gazdagokat az adakozásra és nem egy esetben a teljes vagyon szétesztására ha az már az üdvösség útjában is állt. (Mt 19,21) Ő azért jött, hogy a szegényeknek hirdettessék az evangélium és lelki szegények birtokba vegyék az Isten Királyságát.(Lk 4,18; 6,20) Az őt hallgató tömegnek is többször töltötte be a szükségleteit de azt nem engedte, hogy ezért szeressék őt és akarják megkoronázni.

Szintén kulcskérdés volt, hogy hogyan kell viszonyulni a samáriaiakhoz. A zsidóságnak régóta problémája volt velük, mert keveréknép volt, saját templomuk és Istentiszteleti szertartásuk volt. Sokszor bántalmaztak zarándokokat és még a templomot is megszenteltségtelenítették Jeruzsálemben. Jézus azonban feljük is szeretettel fordul. Botránkozás okozó módon leáll beszélni a samáriai asszonnyal aki ráadásul nem éppen erkölcséről volt híres.²²(Jn 4,5-28) A felebaráti szeretet illusztrálására egy samáriai embert mutat be szembeállítva őt a papsággal és lévitákkal. (Jellemző, hogy a kérdező a végén Jézus visszakérdésére sem mondja ki, hogy samáriai volt az illető csak azt, „hogy aki segített rajta” (Lk 10,25-37). Helyreint a tanítványait amikor Illési módszerrel tüzet akarnak kérni a vendégszeretetet visszautasító samáriaiakra. (Lk 9,52-56) Amikor pedig 10 leprást meggyógyít csak egy samáriai jön vissza hálát adni és megköszöni azt amit Jézus tett érte.(Lk 17,16)

A pénzügyek is igen fontosak voltak Jézus tanításaiban. Egyes számítások szerint erről beszélt talán a legtöbbet. Különösen a kor legnagyobb dilemmája, hogy egy elnyomó uralkodónak lehet-e, kell-e adót fizetni. Ezért korábban lázadások törtek ki, ezért roppant kényes kérdés volt. Jézus a jól ismert történetben világossá teszi ha a birodalom pénzét használjátok akkor adót is kell fizetni. De Istennek is meg kell adni ami az Ővé. (Lk 20,25) A gazdagságot csak akkor tartotta rossznak ha az Isten és az ember közé állt a vagyon. A Hegyi Beszédben kifejtette, hogy a Mammonnak és Istennek egyidejűleg nem lehet alárendelnie magát az embernek. Választani kell.(Mt 6,24) A vagyon ugyanis nem biztosít örök életet. (Lk 12,15) Bátorított az adakozásra a jótékonykodásra és a mennyei kincsek gyűjtésére. Olyan Atyát mutatott be akinek gondja van gyermekeire és ezért nem kell a mindennapi élet gondjait az Isten dolgai elé helyezni.(Mt 6,32-34)

F, A nagy beszédei

Főleg Máténál találjuk meg Jézus beszédeinek hosszú összefoglalóit. Ez Máté kedvenc szerkesztési eljárása volt. Nem darabolta szét Jézus több helyen elmondott beszédeit hanem egy csokorba gyűjtötte őket a rövidebbeket a hosszabbakat egyaránt.

Ide tartozik a Hegyi beszéd, amit az Isten Királyságának a Magna Chartájának tartanak.(Mt 5-7. fejj). Ebben Jézus világossá teszi, hogy kik a boldogok és kifejti, hogy a törvény betöltésére és nem eltörlésére jött. Ezért be is mutatja, hogy milyen is az Isten törvénye a maga szellemiségében és jelentősen megemeli a mércét. Bátorít a felebaráti szeretetre és a békességre való törekvésre. Az adakozás, imádság és böjt kérdésében is új utat mutat, mert nem nyilvános kérkedést csinál belőle hanem elrejtett és Isten előtt

22 Hithű zsidó még a feleségével sem beszélt a nyílt utcán!

zajló dolognak tartja őket. Miután beszél az Isten gondviseléséről rátér az ítékezés helytelen módjára és elmondja az „arany szabályként” is ismert hozzáállást a mindennapi életre nézve. Végül az üdvösség útjára hívja fel a figyelmet és ezzel kapcsolatban a helyes és helytelen építkezésre.

Hosszabb szakasz foglalkozik az apostolok és később a további 70 tanítvány kiküldetésével.(Mt 10. fejelet. Lk 10,1-17). Ezekben Jézus a felhatalmazásról a kiterjedési területről és a helyes viselkedésről tanít. Bátorítja az övéit a kitartásra és a veszedelmekkel való szembenézésre. Ugyanakkor a jutalmat és a segítséget is eléjük tárja.

Szintén sokat tanított példázatokban. A Máté 13. fejelet szinte csak erről szól, ill. Lukács evangéliumának 9-19. részeiben is sok példázattal találkozunk. Szintén Máté, még az utolsó vacsora előttre helyezi az apokaliptikus példázatait a 25. fejeletben.

Külön fejeletben említi Máté (23.fejelet.) a farizeus-írásstudók elleni vádbeszédet. Jézus Krisztus minden kertetelés nélkül mutat rá arra, hogy miben is áll a képmutatásuk a vallási vezetőknek. Kezdve a helytelen üdvösség terjesztéstől Isten igaz prófétáinak a megöléséig. Ez egyike a legkeményebb beszédeknek amelyeket elmondott a Mester.

Egyedül János számol be arról, hogy Jézus Krisztus miről is tanított az utolsó vacsora és az elfogatása között. (Jn 13-17. fejelet.)Ebben szerepel az elmenetele és a Szent Szellem ígérete. A szőlőtő példázata és a gyümölcstermés fontossága. Majd a Főpapi ima Jézus legszemélyesebb és legbensőségesebb könyörgése az Atyához.

9, Konfrontáció a vallási és társadalmi vezetőkkel

A kezdeti időszakban miután Jézus fellépett a vallási vezetők a megfigyelési pozíciót vették fel. Azóta terjedt ez el, hogy sok hamis Messiás volt és már nem is tudták elhinni, hogy ki is az igazi. Ezért kialakítottak egy eljárási folyamatot amelynek első lépése a megfigyelés volt, hogy mit is tesz vagy mond a "jelölt" Majd a következő az volt, hogy beszédbe elegyedtek vele, hogy saját álláspontjaikkal ütköztessék azt amit képvisel. Majd a harmadik szint a jelek-csodák szintje következett amit Messiási jeleknek neveztek. Ide tartozott a leprás meggyógyítása ez egyenértékű volt a feltámadással, holtak feltámasztása, mert ezt csak Isten teheti meg és a néma démon kiűzése, mert a szívbe és a szellemvilágba csak Isten lát bele. Jézus Krisztus az első és a hármas „pontot” sikeresen kipipálta de a kettes ponttal a tanítással és az életgyakorlattal már nem tudott összhangba kerülni a kor vezető ideológusaival. őt területen éleződött ki a konfliktus. Ezekről több példát is találhatunk az evangéliumi beszámolókból.

A, A szombatnap és törvényrontás (Mt 12,1-8, Mk 2,23-28, Lk 6,1-5)

Isten az Ő munkájában a hetedik napon megpihent. Ez lett az alapja annak, hogy a törvényben a hetedik nap (*sabbat*) is megjelenik, mint ami az ember számára, javára rendeltetett.(2Móz 20,8-11) Két oldalról van megközelítve az egyik a munkatiltalma és a megszentelés. Se több se kevesebb. Istennek ez az áldott rendelete amelyet Ézsaiás is gyönyörűséges napnak hívott, Jézus Krisztus korára szörszálhasogató kazuisztika áldozata lett; és elviselhetetlen teherré vált (Esa 58,13) Annyi tiltást tettek hozzá, a rabbik, hogy már gyakorlatilag nem lehetett élni azon a napon.

A rabbik 39 tevékenységet tiltottak: pl. valamit leszakítani (Mt 12,2), terhet vinni (Jn 5,10) Az orvos csak halálveszedelemben segíthetett; innen érthető, hogy kifogásolták Jézus gyógyításait (Mt 12,9-13; Mk 3,1-5; Lk 6,6-10; 13,10-17; 14,1-6; Jn 5,1-16; 9,14 kk.). Mivel főzni sem volt szabad, de az ünnepi étkezés hozzátartozott a szombatnaphoz ezért az ételt előző nap készítették elő.(Lk 14,1), A Kumráni közösség még ennél is szigorúbb volt.

Jézus Krisztus azonban határozottan szembefordult a szombat értelmezésével, amely a farizeusokat és az írástudókat jellemezte, és e kérdésben nemegyszer szándékosan is vitába bocsátkozott velük (Mt 12,10–14; Lk 13,10–17; 14,1–6; Jn 5,8–18). Abból az elvből indult ki, amelyet alapjában véve a rabbik is elismertek, ti. hogy a szombat van az emberért, nem az ember a szombatért (Mk 2,27)

Éppen ezért Jézus Krisztusnak mivel Emberfia jogában áll a szombat kérdésének helyes értelmezése.

Annak okáért az embernek Fia a szombatnak is ura. (Mk 2,28)

Ráadásul mivel Jézus Krisztus Melkisedek rendje szerinti főpap ezért Ő a szombati munkavégzéssel, nem töri meg a pihenőnapot. Sőt személyében még a templomi szertartások fölött is áll, mert a Templom ura is Ő!

Vagy nem olvastátok-e a törvényben, hogy szombatnapon megtörik a papok a szombatot a templomban és nem vétkeznek? Mondom pedig néktek, hogy a templomnál nagyobb van itt. (Mt 12,5-6)

A legvilágosabban Jézus a következőképpen jelenti ki hozzáállását a szombatnaphoz ami végül a farizeusok haragját és gyűlöletét is kiváltotta.

Azoknak pedig monda: Szabad-e szombatnapon jót vagy rosszat tenni? lelket menteni, vagy kioltani? De azok hallgatnak vala. Ő pedig elnézvén őket haraggal, bánkódván szívük keménysége miatt, monda az embernek: Nyújtsd ki a kezedet. És kinyújtá, és meggyógyult a keze és éppé lőn, mint a másik. Akkor a farizeusok kimenvén, a Heródes pártiakkal mindjárt tanácsot tartának ellene, hogy elveszítsék őt. (Mk 3,4-6)

Számára a szombat a jó cselekvése volt a segítségnyújtás és helyreállítás lehetősége. Szomorú volt és haragudott a rabbik szeretetlenségén, keményszívűségén. Nem az embert látták hanem a problémát amivel a „szent” szombatjukat megrontja. Sőt azt is szemükre hányta, hogy a saját állataikat hamarabb mentenék meg, hogysen egy szükségben lévő ember felé szolgáljanak.(Lk 13,15-16)

Jézus Krisztus bemutatta, hogy a szombat értelmezése és helyes megélése mit is jelent valójában. A törvény szellemét ragadta meg és az emberek örömmel jártak a zsinagógába szombaton, mert „történt valami” Szabadulások, gyógyulások, életváltozások történtek. Ez volt az igazi megszentelése ennek az ünnepi napnak.

b, A vének (szanhedrin) rendelése(Mt 15,1-9, Mk 7,1-13)

A második kritikus terület a vének rendelése volt. Korábban szó volt a törvény kerítéséről amellyel védelmet kívántak nyújtani a törvénynek. Mert – úgy gondolták – hogy jobb ha a kerítést rontják meg, mint magát a törvényt amely korábban is a nép pusztulását okozta. Azonban a farizeusság amely egyébként nem rosszul kezdte kezelni a kérdést Jézus Krisztus fellépése idejére ezen a területen is elcsúszott.

– Az egyik ilyen ami közfelháborodás tárgya volt a Korbán kérdése volt.

Akkor írástudók és farizeusok jönnek vala Jézushoz, Jeruzsálemből, mondván: Miért hágják át a te tanítványaid a vének rendeléseit? Mert nem mossák meg a kezeiket, mikor enni akarnak. Ő pedig felelvén monda nékik: Ti meg miért hágjátok át az Isten parancsolatját a ti rendeléseitek által? Mert Isten parancsolta ezt, mondván: Tiszteld atyádat és anyádat, és: Aki atyját vagy anyját szidalmazza, halállal lakoljon. Ti pedig ezt mondjátok: Aki atyjának vagy anyjának ezt mondja: Templomi ajándék az, amivel megsegíthetek, az olyan akár ne is tisztelje az ő atyját vagy anyját. És erőtelenné tettétek az Isten parancsolatját a ti rendeléseitek által.

Képmutatók, igazán prófétált felőletek Ézsaiás, mondván: Ez a nép szájával közelget hozzám, és ajkával tisztel engemet; szíve pedig távol van tőlem. Pedig hiába tisztelnek engem, ha oly tudományokat tanítanak, amelyek embereknek parancsolatai. Máté 15:1-9

A vitát az előzte meg, hogy Jézusnak szemére vetették a farizeusok, hogy tanítványai elkanászosodtak, mert nem mosnak kezet ahogy azt a véneink hagyományában megtalálhatjuk. Jézus erre visszafordítja a kérdést arra, hogy ti pedig mit szóltok a hagyomány és Isten igéje kapcsolatához a korbán kapcsán. A korbán Istennek odaszánt, felajánlott dolog volt. Josephus Flaviusnál ez a szó kibővült jelentéskörében és mindazt magában foglalta, ami a Templom kincstárába került, ill. összegyűlt (templomi kincs). Mivel szentnek számított ezért Júdás bére sem kerülhetett bele.(Mt 27,6) A korai zsidóság körében a kifejezés fogadalmi jellegűvé vált amivel valamit áldozattá nyilvánítottak. Így például a szülők megsegítése helyett felajánlottak valamit a templomnak emiatt megsértették Isten beszédét emberi hagyományok miatt. Jézus a Törvényre és Ézsaiás prófétára hivatkozik amikor elítéli ezt a fajta magatartást. (2Móz 20,12; Esa 29,13) Nem lehetett fontosabb semmilyen emberi hagyománynál az Isten igéjének tisztelete, különösen nem a szülők tiszteletének parancsolata amelynek megszegése Isten elleni véteknek számított.

– A második dolog a tiszta és tisztátalanság problémája volt.(Mt 15,10-20, Mk 7,14-23)

És előszólítván a sokaságot, monda nékik: Halljátok és értsétek meg: Nem az fertőzteti meg az embert, ami a szájon bemegegy, hanem ami kijön a szájból, az fertőzteti meg az embert. Akkor hozzájárulván az ő tanítványai, mondának néki: Tudod-é, hogy a farizeusok e beszédet hallván, megbotránkoztak? Ő pedig felelvén, monda: Minden plánta, amelyet nem az én mennyei Atyám plántált, kitépetik. Hagyjátok őket; vakoknak vak vezetői ők: ha pedig vak vezet a vakot, mind a ketten a verembe esnek. Péter pedig felelvén, monda néki: Magyarázd meg nekünk ezt a példázatot. Jézus pedig monda: Ti is értelem nélkül vagytok-é még? Mégsem értitek-é, hogy minden, ami a szájon bemegegy, a gyomorba jut, és az árnyékszékbe vettetik Amik pedig a szájból jönnek ki, a szívből származnak, és azok fertőztetik meg az embert. Mert a szívből származnak a gonosz gondolatok, gyilkosságok, házasságtörések, paráznaságok, lopások, hamis tanubizonyosságok, káromlások. Ezek fertőztetik meg az embert; de a mosdatlan kézzel való evés nem fertőzteti meg az embert. Máté 15,10-20

A liturgikus mosakodás és elkülönülés jellegzetes gyakorlata volt a farizeusoknak. A legtöbb esetben mindenre kialakult a szokásuk és azt igyekeztek is megtartani. A legnagyobb tisztátalanságot a rituális tisztátalanság jelentette amikor valaki közönséges módon bánt szent dolgokkal, pl. a templomban vagy maga vált alkalmatlanná szolgálat végzésére. De tisztátalanságnak számított a bálványimádás is. Külön probléma volt a holttestekkel való érintkezés. (3Móz 21,1-4) Jézus ennek ellenére megérinti a naini ifjú koporsóját, de mivel feltámadt különösen nem foglalkoztak ilyen „szentségtelen” dologgal. (Lk 7,14) Ezért a halállal kapcsolatos dolgoktól különösen a szentélyt (néha magát a szent várost) és a papságot kellett megvédeni. A főpapnak még szülei holttestéhez sem volt szabad hozzáérnie (3Móz 21,11). Ennek fényében érthető – de nem mentség a – a pap és lévita számára a földön fekvő ember kikerülése az irgalmas samaritánus példázatában. (Lk 10,31-32) Jézus azonban a gyökerénél kezeli a dolgot. Számára az erkölcsi tisztátalanság a probléma nem a külsődleges fertőzés. Fontosabb az, hogy mi jön ki a szívből, mint az, hogy mi megy be a testbe. Ha valaki nem mos rituálisan kezet attól még nem lesz tisztátalan de az ha a szívének gonosz szándékait megcselekszi az viszont annál inkább. A testi dolgok az árnyékszékbe kerülnek és megsemmisülnek de a kimondott és megcselekedett gonoszság ítéletre viszi az embert. Jézusnak fontosabb volt az ember szíve, mint az a néhány baktérium amelyet annyira fontosnak tartottak, hogy óvják vele az embert.

c, A bűnök megbocsátása (Lk 7,36-50)

A harmadik konfliktus forrás a bűnbocsánat kérdése volt. Az nem volt vitás, hogy a bűnökkel kapcsolatban egyedül Istennek van hatalma a végső szót kimondani. **Jézus sokat tanított a bűnről és annak következményeiről.** Azonban Jézus Krisztus nem egy esetben a gyógyításon túl az emberek számára a bűnbocsánatot is hirdette. Ez viszont már Istenkáromlásnak számított mivel, Istenné tette magát. Az első konfliktusok is e körül alakultak ki. Amikor pl. Kapharnaumban a tetőit is megbontják a házon, hogy egy tehetetlen embert elé vigyenek akkor Ő nemcsak meggyógyítja őt hanem előtte bűnbocsánatot ad neki.(Mk 2,5) Ráadásul a harag miatt észre sem veszik, hogy egy másik Isteni megnyilvánulás is bekövetkezik Jézus részéről mert beelát a szívükbe és gondolataikba. Aztán egy farizeusi vendéglátás során egy parázna asszonynak a bűnbánó és imádó szívét állítja példa elé amikor a szeretet és megbocsátás mértékéről tanítja az önelégült Simont.(Lk 7,36-50)

De ezt láthatjuk amikor a jeruzsálemi ünnepen is amikor a házasságtörésen kapott nőt viszik eléje, hogy ítélje el őt azért amit tett. De Jézus látta, hogy csak egy eszközt kerestek ebben a nőben ellene de az már megbánta a bűneit, és amikor a vádlói eloldalognak Jézus kijelentésére akkor Ő is megbocsát neki és felszólítja a bűntől való tartózkodására. (Jn 8,1-11) Neki mint Isten Fiának hatalma volt és élt is vele amikor bűnöket kellett megbocsátani azoknak akik a megtérés útját választották. Ez nem tetszett egyes önmagukat igaznak tartó embereknek de Jézus sohasem tőlük tette függővé szolgálatának mértékét.(Lk 7,29-30)

d, A démonűzés módszere

Mikor pedig azok elmentek vala, ímé egy ördögös néma embert hozának néki. És az ördögöt kiűzvén, megszólalt a néma; és a sokaság csudálkozik vala, mondván: Soha nem láttak ilyet Izráelben! A farizeusok pedig ezt mondják vala: Az ördögök fejedelme által űzi ki az ördögöket. Máté 9,32-34

Jézus Krisztus személyében megérkezett az a Személy aki képes volt az embereket az ördög igájából és hatalmából megszabadítani. Megdöbbenő olvasni az evangéliumokban, hogy mennyi démonizált ember élt akkor Izraelben. Sok esetben úgy, hogy zsinagógába járó, rendes hétköznapi emberek voltak. Péter apostol, amikor Kornéliusz házanépével megosztja az evangéliumot, ezt mondja Jézus Krisztusról:

A názáreti Jézust, mint kené fel őt az Isten Szent Lélekkel és hatalommal, ki széjjeljárjt jót tévén és meggyógyítván mindeneket, kik az ördög hatalma alatt voltak; mert az Isten vala ő vele. (ApCsel. 10,38)

Péter számára ez volt az evangélium és nem más! Neki olyan Messiása volt, aki hatalommal rendelkezett és Isten szeretetét osztotta meg az emberekkel! Mindeneket meggyógyított, akik hozzá hittel járultak. Mindegy, hogy megszállott vagy megkötözött volt. Zsidó vagy gadarénus. Férfi vagy nő. Gyermek vagy felnőtt. Nem számított. Ő azért jelent meg, hogy az Ördög munkáját megtörje és az embereket felszabadítsa hatalma alól.

A legtöbb tevékenysége a tanításon túl a szabadítószolgálatához tartozott. Gyógyított általa, üdvösségre vezette az embereket és helyreállította személyiségüket. Nem volt olyan démonikus hatalom amely ellent bírt volna neki állni. Parancsszóval, érintéssel, személyes jelenlét nélkül...stb. egyaránt űzött démonokat. Sok esetben meg sem kellett szólalnia csak megjelennie máris megnyilvánultak a démonok, mert Szentségének és kenetének a jelenlétét nem bírták elhordozni. A farizeusok azonban azt gondolták, hogy ilyen mértékű és mennyiségű szabadulás csak akkor következhet be ha maga a sátán jött el közéjük.

Ezért vádolták meg Jézus azzal, hogy magával Belzebubbal cimborál, hogy népszerű legyen az emberek között. Jézus Krisztus szerint viszont ahol ez megtörténik az az Isten Királyságának, a jelenlétét bizonyítja.(Mt 12,28). Nem beszédben áll ugyanis Isten Királysága hanem erőben írja később Pál apostol.(1Kor 4,20)

A démonűzést tagadni nem más, mint az Isten Királyságának a hatalmát és jelenlétét tagadni. Ráadásul, ha valaki ezt még a Sátánnak is tulajdonítja, az a Szent Szellem káromlásának a bűnébe is esik!(Mt 12,32) Ugyanakkor az Isten Ujjára való hivatkozás még érdekesebbé teszi a dolgot hiszen ezzel azt üzenete, hogy még az egyiptomi mágusok is hamarabb felismerték Mózes Isteni küldetését, mint a farizeusok Jézusban az Isten Fiát! (2Móz 8,19) Tanítványait is felhatalmazta az erre való képességre. Büszkén is számoltak be erről a dolgról, mire azért Jézus szeretettel de inkább a mennyeiek felé irányította a tekintetüket ami azért a személye életben fontosabb örvendezni való.(Lk 10,17-20) Sőt tanította is őket, hogy egyes esetekben bőjt is szükséges a gonosz kötelékek megoldására.(Mt 17,21) Ez volt egyébként az a bűn amelyről Jézus Krisztus egyértelműen kijelentette, hogy semmilyen időszakban nem lehet bűnbocsánatot kapni erre a bűnre. Ha valaki Jézust és munkáját démonikusnak tartja az elkövette ezt a bűnt!

e. A bűnösök barátja (Mt 9,10-13, Mk 2,13-17, Lk 5,27-32) (Mt 11,16-19, Lk 7,37-39, 15,1-2, 19,7)

Eljött az embernek Fia, aki eszik és iszik, és ezt mondják: Ímé a nagy étü és részeges ember, a vámszedők és bűnösök barátja! És igazoltaték a bölcsesség az ő fiaitól. (Mt 11,19)

Az utolsó kritikus terület a társadalmi csoportokkal való érintkezés volt. A farizeusok kínosan ügyeltek arra, hogy a „bűnösökkel” ne érintkezzenek. Ilyenek voltak a prostituáltak, samáriaiak, bizonyos foglalkozást űzők (kereskedők, pásztorok, hajósok,), pogányok, rómaiak szolgálatában álló hivatalnokok (vámszedők, adóbehajtók). Ilyenekkel rabbik nem is érintkezhetek sem szóba sem állhattak. Ezért vált Isten népe szétszórt, pásztor nélkül való szétszórt nyájja amely nélkülözte a törődést és gondoskodást.(Mt 9,36) Ő viszont pásztoroként is jött.(Jn 10,11) A szegények és számkivetettek vagy elítéltek szintén megvetés tárgyai voltak. Jézus Krisztus fellépése is forradalmi volt ebben a tekintetben. Egyértelművé tette, hogy Isten nem személyválogató.

Lehajolt a szegényekhez, közéjük ment velük együtt étkezett. Elhívta a radikális Simon zelótát, a vámszedő Mátét apostolának. Bement a vámszedők házába és együtt evett velük. Szerinte nem az egészséges szorulnak orvosi ellátásra hanem a betegek, szinte műtőasztal közösséget vállalt velük. Szóba állt a római századossal a kananeus asszonnyal, nők szolgáltak felé anyagi javaikkal. Ezek egyenként is botrány kövek voltak a „hithű” zsidók szemében. Jézus szemükre is veti egy beszédében, hogy nekik semmi sem jó. Sem János kissé komor, erőteljes, megtérésre szóló üzenete, sem pedig a Krisztussal megjelenő öröm és boldogság ami a másik véglet volt nekik. Kijelentette, hogy bárki aki úgy érzi, hogy megfáradt a mindennapi élet terhei alatt a vallásos életvitel frusztráltsága alatt van és terhek alatt nyög Őhöz bátran jöhet. Nem számít ki is ő valójában hanem csak az kéri -e Isten segítségét, igényt tart-e rá.(Mt 11,28-30)

Jól érezte magát az emberek között és ezt ők szintén megéreztek. Végre volt valaki aki csak azt nézte, hogy ők emberek az Isten teremtményei a Szent képmására teremtettek. Nem másodrangú, megtúrt valakik akik csak terhére vannak a társadalomnak. Szeretetet törődést kaptak Jézustól. Személyesen tapasztalhatták meg Isten feléjük lenyúló szeretetét. Galilea földjét ahol a halál uralma volt átvette a világosság a reménység időszaka. Ráadásul segített az életük nagy kérdéseiben, problémáik megoldásában. Gyógyulást kaptak, szabadulást az ördögi kötelékektől. Mégis ezt tartották az egyik legnagyobb bűnének, hogy Isteni szeretettel hajolt le az emberek felé. Még a kereszthalálkor is arra hivatkoznak, hogy másokat megtartott, most akkor segítsen magán is.(Mk 15,31)

10, Jelek és csodák, gyógyulások.

A, Hitelesség

Jézus szavainak a hitelességét jelei és csodái valamint a gyógyulások hitelesítették. Ezek mind a Messiási küldetését igazolták és támasztották alá. Korábban szó volt róla, hogy a Kánai menyegzőn lévő víz átváltoztatásával kezdődött meg a jelek sorozata Jézus szolgálatában, amit szintén egy kánai jel követett. (Jn 2,11; 4,54)

Maga a jel *σημείον* (*szémeion*) szó tulajdonképpen ismertetőjelet jelent. Olyan dolgot amiről valamit vagy valaki fel lehet ismerni.²³ Pl az ég színéből a várható időjárást.(Mt 16,3) Vagy Jónás jele a háromnapos sírra utal.(Mt 12,40) A csoda kifejezés pedig *τέρας* (*teras*) csoda, csodajel és *θαῦμα* (*thauma*) csodálatos dolog kifejezések visszaadása.²⁴ Néha a jel és csoda szinoním kifejezések az evangéliumokban. Azt látni kell, hogy minden csoda jel de nem minden jel csoda. Pl. az időjárás jelei, az idők jeleinek felismerése természetes folyamat.

Az ógörög szövegben két jellemző kifejezést találunk a gyógyítással kapcsolatban. Az egyik a *θεραπεύω* (*therapeuó*) amit jobban ismerünk a terápia szóval kapcsolatban, mert ebből származik. Jelentése: gyógyítás, ápolás, kezelés, szó szerinti jelentésében melegséget árasztó személyt jelent!²⁵ Ez a leggyakoribb kifejezés, amit Jézus Krisztus gyógyítói szolgálatának leírására alkalmaznak.

A másik kifejezés és ezt a szót találjuk a gyógyítás ajándékával kapcsolatban az *iama*.²⁶ Jelentése: gyógyulás, teljes helyreállítása az egészségnek. A két kifejezés között van némi különbség. A *therapeuo* kifejezés magában foglalja a teljes személyiséggel történő foglalkozást. Ezt jól láthatjuk Jézus Krisztus életében és szolgálatában. Testi gyógyuláson túl lelkipozította és szellemének üdvösségét is szem előtt tartotta az embereknek. története, akivel szóba állt és beszélgetett is vele gyógyulása után.(Lk 8,48). Az *iama* kifejezés egy kicsit személytelenebb de nem jelenti azt, nem törődik a másik ember életével, sorsával. Részvétellel van iránta, és a fáj a szíve nyomorúságban lévő emberrel, találkozik. Jézus Krisztus, amikor a kananeus asszonnyal találkozik, és lányát meggyógyítja anélkül, hogy a közelében lett volna, ezt a kifejezést használja az ige, mert Jézusnak semmilyen közelebbi kapcsolata nem alakult ki a beteg kislánnyal!(Mt 15,28)

A jelek, és a csodák eseményeit nem mindig lehet egyértelműen elválasztani a gyógyítás-tól. Vannak, azonban esetek amikor egyes gyógyulások valóban csodaszámba mennek. Itt elsősorban olyan gyógyulások jönnek szóba, amelyek folyamata is rendkívüli. Pl. nincs látható jele a gyógyulásnak, de egyes funkciók helyreállnak. A jelek és csodáknak, valamint a gyógyulásoknak a skálája széles. Nagyon sok területen figyelhető az meg amikor Jézus átlépi természeti törvényeket és behozza a természetet a természetfelettibe. Pl. Péter a vízen jár!

– Teremtő csoda

Ez azt jelenti, hogy amivel valaki nem rendelkezett pl. születési, genetikai okokból, azt Jézus helyreállította, A Siloám-tónál történt gyógyulás jó példa erre az esetre, amikor kijelenti a születése óta vak ember miután látását visszanyerte, hogy ilyen csoda korábban nem létezett.(Jn 9,32). Nem véletlenül mondja a történet elején Jézus Krisztus, hogy ezek Isten dicsőségére való esetek(Jn 9,3) Idetartoznak a lábak, kezek visszánövése is. A csonka-bonkák meggyógyítása, éppé tétele nem karbonszálás múltát jelentett.(Mt 15,30) Az előrehaladott leprásnak már nem voltak láb és ujjvégei, sok esetben az orruk is hiányzott. Jézus ezt is helyreállította teljes egészében.(Lk 5,12-13) Ha Jézus gyógyított és csodát tett az 100%-os volt.

23Biblia Felfedező 2.3 (Zsidó Miklós, 2009.) 4592 sz. görög szó magyarázata

24Biblia Felfedező 2.3 (Zsidó Miklós, 2009.) 2295 és 5059 sz. görög szó magyarázata

25Biblia Felfedező 2.3 (Zsidó Miklós, 2009.) 2323 sz. görög szó magyarázata

26Biblia Felfedező 2.3 (Zsidó Miklós, 2009.) 2386 sz. görög szó magyarázata

– Védelem a pusztító erőkkel szemben

A Bibliában sok esetről olvashatunk, amikor Isten belenyúlt a természetes világba, hogy az övéit megmentse, és magáról bizonytságot tegyen. Amikor Jézus Krisztus a tanítványaival a tengeren viharba keveredik akkor szavára a vihar elül és megmenekülnek.(Mt 8,26). Érdekes dolog, hogy Jézus Krisztus, mint egy személyt szólítja meg a vihart, vagyis szellemi erők állhattak az eset mögött! Erre utal, hogy a tapasztalt, tengert járó halásznak számító tanítványok is megrémültek, valamint az, hogy a gadarénusok földjére igyekeztek ahol egy Légió nevű démon fejedelemnek volt a rezidenciája.(Mt 8,28) Pál apostol is megóvta az Úr a tengeri viharban, sőt a vele levőket is(Csel. 27. fejj).

Azonban Jézus sohasem öncélúan tette a jeleket és csodákat. Sok esetben kísértették meg azzal, hogy jeleket és csodákat tegyen. Ő minden ilyet visszautasított Isten csodáinak mindig van célja. A csodának mindig túl kell, mutatnia önmagán. Sohasem a csoda a lényeg, hanem az, amit Isten azon keresztül el akar érni!

– Isten dicsősége

Mikor pedig immár közelgete (Jézus) az Olajfák hegyének lejtőjéhez, a tanítványok egész sokasága örvendezve kezdé dicsérni az Istent fennszóval mindazokért a csodákért, amelyeket láttak. (Lk 19,37)

A csodák látványa Isten imádatára indította a tanítványokat! Látható, hogy Isten megdicsőülése a titka a legtöbb csodának és Isteni erők megnyilvánulásainak. Jellemző módon a farizeusok egyből le akarták állítani ezt az Istent magasztaló társaságot amely nem illett bele az ő teológiai és vallási rendszerükbe. Ilyenek mindig lesznek. Ezen nem kell meglepődni. Jézus Krisztus azonban kiállt és ma is kiáll az övéi mellett! Nem bűn ha valaki Isten csodáit látva örömmel elkezd dicsőíteni és magasztalást kiáltani!

– Hit létrehozása

Monda azért néki Jézus: Ha jeleket és csodákat nem láttok, nem hisztek. (Ján 4,48)

Szintén lényeges következménye a csodáknak, hogy hitet hoznak létre az ember szívében. Ez viszont nem jelenti azt, hogy az igehirdetésre nincs szükség! Az üdvözítő hitet Isten Igéje hozza létre a Szent Szellem által;(Jn 3:5)! A jelek és csodák azonban segítenek egy szellemi közeget létrehozni az ember szívében amely megtöri a benne lévő hitetlenséget, vagy ellenségeskedést az Istennel szemben. A zsidók hitének létrehozását az Úr Jézus is jelekhez és csodákhoz kötötte. Utána pedig azt olvassuk, hogy csodát is tett a kapharnaumi főember fiával és következménye az egész háznép hitrejutása lett;(Jn 4:53)! Ha ez nem lett volna helyénvaló akkor Jézus Krisztus nem erősített volna a kijelentését ezzel a csodálatos gyógyulással!

– Evangélium hitelesítése

Bárhol ahol Jézus evangéliumot hirdetett azt gyógyulások jelek követték. Máté több ilyen összefoglaló is ír ezekről az eseményekről. Jézus szavai nem pusztán önmagukban álltak hanem hitelesítés gyanánt be is mutatta azt amiről beszél. Ezt a hitelesítő képességet adja ma is a Szent Szellem által, hogy az evangéliumot jelek és csodák kövessék.(Mt 4,23-24, 9,35; Mk 16,20)

11, Gyógyítások

Abban a korban az orvosi ellátás nem állt magas fokon. Sok ember ha komoly betegségbe esett jó eséllyel nem élte túl vagy nem épült fel belőle. Sokan éltek nyomorékon, vakon, bénán. Rengeteg leprás volt és démonikusan megszállott. Jézus Krisztusnak azonban bármilyen betegséggel is került kapcsolatba tudott gyógyulást adni. Nem volt olyan betegség amelyen ne tudott volna segíteni. Máté fel is jegyzi róla.

*És körüljárja vala Jézus a városokat mind, és a falvakat, tanítván azoknak zsinagógáiban, és hirdetvén az Isten országának evangéliumát, és gyógyítván **mindenféle** betegséget és mindenféle erőtelenséget a nép között. (Mt 9,35)*

Mivel Jézus törvénytisztelő is volt ezért nem egy esetben a gyógyultnak elmondta, hogy azért a templomi hálaáldozatot mutassa be a szabadulásért és kérjen igazolást ha pl. leprás volt a gyógyulás tényéről. Hát abban a három és fél évben volt mit jegyzetelni a Templomban! (Mt 8,4; Lk 17,14) A leprások gyógyítása tulajdonképpen egy nyílt levél volt a Szanhedrinnek, mert önáluk a lepra gyógyítása Messiási kritérium volt.

Jézus Krisztus többször gyógyított úgy, hogy látta az emberek betegségeit, nyomorúságait és megindult rajtuk. Van egy görög kifejezés, amit többször is megtalálhatunk Jézus Krisztussal kapcsolatban, és ez jól leírja azt a folyamatot, ami lejátszódott benne, amikor a gyógyítással szolgált az emberek felé ez a szó a *σπλαγχνίζομαι (szplankhnidzomai)*²⁷ Jelentése a következő: valakinek a szíve, benseje, összefacsarodik, belső részei bánkódnak, epekednek, összeszorul a torka, remeg a felindulástól! Vagyis egy nagyon erős lelki-szellemi, érzelmi állapotot vált ki valami. Itt történetesen a betegség a betegek látványa. Az ilyen szív képes arra, hogy tudjon szolgálni a betegek felé. Ez az a szív, amely Jézus Krisztus és szolgálatát jellemezte. Ezt szót megszánta, könyörületességre indul, szánakozik, formában adják vissza általában a bibliafordítások. Egy jellemző ige:

És kimenvén Jézus, láta nagy sokaságot, és megszántá őket, és azoknak betegeit meggyógyítá. (Mt 14,14)

Tehát Jézus miután megindult az emberi nyomorúságokon, megszánta és meggyógyította őket. Szíve teljesen megindult és ez működésbe hozta benne a Szellem kenetét.

A, A gyógyulás módjai

Ha Jézus Krisztus szolgálatát megnézzük, akkor azt láthatjuk, hogy a gyógyulás megnyilvánulása több módon is történt. Azt is figyelembe kell venni, hogy Isten célja a gyógyulással nem elsősorban a testi egészség helyreállítása, hanem az ember üdvössége! Egy csodálatos gyógyulás erre a mindenható Istenre tudja felhívni a figyelmet. Persze nem mindenki él ezzel a lehetőséggel, ahogyan erre még a Bibliában is több példa van!

– **Kézzrátéttel** történő gyógyítás. Közösség vállalást, együttérzést is ki lehet vele fejezni. Jézus a betegre vagy a beteg testrészeire helyezte a kezét vagy kezeit így gyógyított (pl. Mk 6,5; Lk 4,40). Gyakran olvashatunk arról, hogy Jézus Krisztus, kezeit rávetve gyógyította az embereket. Jézus utolsó kijelentéseinek egyike arról szól, miszerint a benne hívők betegek vetik kezeiket, és gyógyulást közvetítenek. (Mk 16,18).

A kézzrátétel ezen túl, a szabadítószolgálatban is kulcsfontosságú cselekmény, nem véletlen, hogy ezért a démonikus betegségek esetében a két dolog összekapcsolódik!

²⁷Biblia Felfedező 2.3 (Zsidó Miklós, 2009.) 4697 sz. görög szó magyarázata

– Érintés.

Ez a kézzel való érintéssel szinte azonos jelentésű kifejezés. Nem kifejezetten szó szerinti kézzel való érintést jelent, hanem egy érintést, egy barátságos ölelést. (Mt 8,3) A Jairus lánya feltámasztásánál azt olvassuk, hogy kezeit megfogva támasztotta fel őt Jézus Krisztus. Ugyanakkor ez a reakció a betegek esetében a leggyakoribb volt Jézus szolgálatában! Nem egy esetben olvashatunk arról, hogy akik csak tudtak mozogni, betegségeik ellenére tolokodtak, tülekedtek Jézus körül, hogy csak megérintsék, mert akkor meggyógyulnak! A hitük volt az, ami elérhetővé tette számukra a gyógyulást. Ilyen volt a vérfolyásos asszony is. (Mk 5,28) De volt, hogy tömegek rohantak hozzá, hogy kapcsolatba kerüljenek vele. (Mt 14,36, Mk 3,10).

– Szavak általi gyógyulás.

Szintén előforduló gyógyítási forma. Ez Jézus Krisztus munkájában is megfigyelhető. (Mt 12,13) A királyi tisztviselő fia is így gyógyult meg vagy a százados szolgája. Jézus Krisztus nem ment el, nem érintette meg őt, csak kijelentette, hogy gyógyulást hirdet a beteg személynek. Egyes esetekben elég pár szó is a gyógyítás végrehajtásában. Amikor a száradt kezű ember meggyógyult Jézus csak annyit mondott, hogy nyújtsa ki a kezét. Vagyis, ha elhiszi, hogy valóban meg tudja őt Jézus gyógyítani, akkor engedelmeskedni kell neki. (Mt 12,13). Szaladj, mozgasd a kezedet lábadat, lássál, és halljál...stb. Ahogy Jézus Krisztus is tette, vedd fel a te ágyadat, mosakodj meg a tóban...stb. Ez nem a szeretetlenség jele, hanem a hit próbája és bizonyítéka. A Biblia azt mondja, hogy a hit cselekedetek nélkül halott.

– Olajjal való megkenés.

A kézzel való érintéssel mellett a leginkább ismert és elterjedt gyakorlat. Jézus Krisztus tanítványairól azt olvassuk, hogy ők is gyakorolták az ilyen módon történő gyógyítást. (Mk 6,13) Tanítást kaphattak róla és aszerint cselekedtek. Ez a gyógyítási mód megmarad a gyülekezeti korban is, sőt a kijelentés szerint Isten meg is parancsolja, hogy így történjen, a gyülekezetben lévő betegek felé való szolgálat. A beteghez menjenek el a gyülekezet vénei és olajjal való megkenés után, imádkozzanak érte, hogy meggyógyuljon. (Jak 5,14)

– Gyógyítás különleges módon.

A Biblia több olyan esetről tud, amikor a gyógyulások nem a „megszokott” módon történtek. Nem kézzel való érintéssel vagy olajjal való megkenéssel, hanem valami más módon történik. Meg kell jegyezni, hogy ezek közé azok tartoznak, amelyek ritkábbak és gyakran a jelek és csodákkal mutatnak átfedéseket. Jézus Krisztus esetében több ilyen rendkívüli gyógyítást is megfigyelhetünk. Az egyik, amikor egy siketet vittek hozzá és kérték is, hogy kézzel való érintéssel gyógyítsa meg őt. Jézus azonban ujjait a fülébe tette és a nyelvére köpött majd imádkozott, hogy nyíljon meg ennek az embernek a füle és a szája. Teljesen eltérő módon gyógyított Jézus ebben az esetben. (Mk 7,32-37). A másik esetben, egy vakot úgy gyógyított meg, hogy szeméire köpött majd kézzel való érintéssel folyamodott minderre kétszer is szükség volt. (Mk 8,22-26). Mindkét esetben volt egy lényeges momentum, Jézus Krisztus nem a nyilvánosság előtt tette meg ezeket, a gyógyulásokat. Kivitte a faluból a vakot, a siketet meg a tömegből kivezette. Nem csinált belőle reklámot, mert nem gyakran tett ilyet. Különleges gyógyulás, különleges eljárást kíván. A születése óta vak embert úgy gyógyítja meg, hogy nyálából sarat készített bekente vele a vak szeméit és azt mondta neki, hogy mosakodjon meg a Silóban és meggyógyul. (Jn 9,1-7). Így is történt! Szintén különleges volt az is, hogy ruháját megérintve gyógyultak meg emberek. Isteni jelenléte a Szent Szellem benne lévő kenete még a ruháját is átjárta.

B, A gyógyulás ideje

– **Azonnali gyógyulás.** Kétségkívül ez a leglátványosabb és legradikálisabb módja a gyógyulásnak. Az esetek jó részében ez valóban így is történik, Jézus szolgálatában nem egy ilyen gyógyítást találunk.(pl. Mt 8,3, Mk 1,31;5,29...stb.) Megérintette a beteget és gyógyított a helyreállítás teljes és azonnali volt. A teljes gyógyulást szeretném kihangsúlyozni, mert Isten félig nem gyógyít. Ő vagy gyógyít, vagy nem. Ha valaki kicsit jobban lesz, ha panaszai elmúlnak, de a betegsége nem az még nem teljes gyógyulás de annak egyik állomása lehet. Jézus, amikor a vakot meggyógyította akkor először csak homályosan látott ezért még egyszer imádkozni kellett érte, hogy teljesen meggyógyuljon. (Mk 8,24-26). Jézus nem félig gyógyított, hogy most már valamit látsz és érd be ennyivel. Nem, teljesen meggyógyította a beteget!

– **Abban az órában.**(Mt 8,13; 9,22; Jn 4,53)

Ez nem az azonnali látványos gyógyulásra utal hanem egy folyamatra amely mintegy óra leforgása alatt történik ennek okát nem lehet tudni miért így történik, de nem is ez a lényeg. Vélhetően a beteg hitével áll kapcsolatban. Ilyenkor a beteg fokozatos testi gyógyuláson megy keresztül és egyre jobban kezd lenni, majd bekövetkezik a teljes helyreállítás. Ez azért érdekes, mert ha nem azonnali a gyógyulás, akkor sokan azt hihetik, hogy nem is akarja az Úr a beteget meggyógyítani.

– **Fokozatosan és hosszabb idő alatt.**

Ez történt a már említett vakkal is akit Jézus Krisztus kétszer érintett meg, hogy meggyógyuljon. Vagy ide tartoznak a leprások is akik tízen voltak és amíg Jeruzsálemig elmentek az áldozatot bemutatni a gyógyulás azon időszak alatt következett be;(Lk17,14). A gyógyítás módja és ideje tehát elég változatos és sokszínű. Bármilyen módon és idő alatt gyógyul is meg valaki a dicsőség egyedül Istené!

– **Tömeggyógyító alkalmak,**

Jézus Krisztus életében ez világosan látható. Betegek tömegeit vittek hozzá és ő rendszerint attól függően, hogy talált-e hitet vagy sem mindenkit meggyógyított.(Mt 8,16, 14,14; 14,35-36; Lk 4,40...stb.) Volt a szolgálatának olyan része amikor szó szerint tömegek árasztották el a gyógyulás reményében. Ő sokszor a kimerülésig végezte a szolgálatát. Az ilyen tömeges gyógyulási alkalmak főleg szolgálata elején volt erőteljesebb Jézusnak. A mikor visszavonul a kialakult konfliktusok miatt akkor ilyenekről kevesebbet olvasunk!

12, Halottak feltámasztása

Jézus Krisztus szolgálata során három beszámoló történik halottak feltámasztásáról. Ez nem jelenti azt, hogy több nem volt, de három beszámoló ránk maradt.

Ezek a halottfeltámasztások voltak azok amelyek leginkább elterjesztették a híret Izraelben. A halottak feltámasztása még az Ószövetség idején is ritka esemény volt

- A naini ifjú (Lk 7,11-17)

Erről az eseményről csak Lukács számol be. A Tábór-hegynek, a kis Hermón északi nyúlványánál, Sunem közelében (2Kir 4,32-37) fekvő kis város, Názárettől 9 km-re délkeleti irányban, Endor közelében. Kapernaumtól mintegy 50 km-re volt. Előzőleg a százados szolgáját gyógyítja meg Kapernaumban, majd délre indul és így jut el Nain városához. Itt találkozik a síró gyászmenettel. Elöl a nők mentek mindig, mert Éva a bűnbeesés oka, ezért a bűn és halál is hozzákötődik. Tehát ezt szimbolizálta a siratóasszonyok éneke is. Jézus megérinti a koporsók vagy deszkát amelyben vitték, ez nagyon súlyos tisztátalanságnak számított. Azonban itt az Élet érintette meg a halált így a feltámasztás után már nem is törődtek ilyen „rituális” dologgal. A sírva gyászoló anyát Jézus először lecsendesíti, azután a legvalóságosabb módon megvigasztalja, Szíve összefacsarodott Jézusnak amikor látta ezt a dolgot. Úgy mint Lázár esetében.

Az ifjú feltámasztásával Jézus visszaadja egyedüli támaszát az özvegynek. Az eset tanúi Istenfélelmet élnek át. Felismerik Jézus személyének páratlan jelentőségét, és híre feltartóztathatatlanul terjed Júdeában és környékén. Prófétának tartják, mert annak idején Illés és Elizeus is támasztott halottat, Itt azonban nagyobb van náluk!

- Jairus lánya (Mt 9:18-26, Mk 5:21-43, Lk 8:40-56)

Erről az eseményről mind a három (szinoptikus) evangélista beszámol. Két történet fűződik itt össze egymással. Egyrészt Jairus leánya másrészt a vérfolyásos asszony gyógyulása.

Alig száll partra Jézus ismét hazájában, egy Jairus nevű zsinagógavezető fut hozzá a tömegből, és halálán levő leánya gyógyításáért könyörög hozzá. Jézus azonnal elindul az apa kérését teljesíteni. Ekkor váratlan eset tartja fel egy vérfolyásos asszony érinti meg Őt és meggyógyul. Mire azonban odaérnek Jairus házához, a kislány meghal.

Itt már kezdetét vette a hangos, embertelen gyászszerzetartás. Jézus azonban csendes szóval adja tudtukra, hogy a halál fölött Ő az Úr. Számára a halál csak alvásnak tűnik. Csak legyen hitük Benne. A gyászolók akik az imént még jajongva gyásztak, most Jézus szavaira nevetésben törnek ki. Jézus azonban nem törődik velük a szülőkkel és a három bizalmas tanítványával bemennek, és ekkor történik meg a csoda. Jézus megparancsolja a kislánynak, hogy keljen fel. Talitha kumi ahogy Márk idézi az arámot szó szerint. Sőt azt is megparancsolja, hogy adjanak neki enni. Ennek a fizikális szükségleten túl az is oka lehetett, hogy a kívülállók is lássák, hogy valóban feltámaszt. Nem egy szellem vagy fantom tért vissza hanem egy hús-vér ember! . Jézus híre, ismét akarata ellenére, az egész környéken elterjed.

- Lázár feltámasztása (Jn 11. fej)

Bethánia ahol Lázár élt Máriával és Mártával, Jézus kedvenc pihenőhelye volt amikor Jeruzsálembé ment fel az ünnepekre. Egyszer a két nő konfliktusba került a vendéglátás miatt.(Lk 10,38-41)

Azonban Jézus egyszer hírt kapott, hogy Lázár nagyon beteg lett. Azonban kijelentette Jézus, hogy ez a betegség nem halálos hanem Isten dicsőségét szolgálja.

A János ev. 11:4 versében a *thanatos-t* (halál) Jézus itt kettős értelemben használja. Azt jelzi, hogy ez a betegség nem válik a beteg életét egyszer s mindenkorra megszüntető tényezővé, örök halállá: Isten terve szerint más a rendeltetése. A fordításban a részlet tartalma a leghűségesebben így adható vissza: „**ez a betegség nem válik örök halállá**”, esetleg: „**Ez a betegség nem a halál miatt való**”. A betegség ugyanis halálos, a beteg halott lesz, mire megérkezik Jézus, viszont a halott nem marad a halálban. A halál ellenére való élet távlatát hirdeti itt meg az Élet Fejedelme. Kijelentése szerint Lázár betegsége nem lesz az életét örökre megszüntető eszközzé. Jézus kijelentése összecseng a János 9,3-mal: a mondat második fele pedig az Ézs 52,13 prófécijával.

Miután értesül a halálhírről elmegy Bethániába. Márta elé siet de Mária otthon marad. Márta nem titkolja, hogy csalódást okozott neki Jézus késésével, ugyanis testvérének a haláltól való megmentését tőle remélte. Jézus erejétől várta a beteg gyógyítását. Jézus azonban a feltámasztásba vetett hitét megerősíti és kijelenti, **Ő maga a Feltámasztás és az Élet!** Mária viszont kinyilvánítja, hogy Jézusnak minden hatalmában áll.

Jézus könnyekre fakad amikor meglátja, hogy mit is okoz a bűn és halál ebben a világban. Majd belekiált a szellemvilágba, hogy „Lázár jöjj ki” Erre a négynapos holttest kijön és Jézus kéri, hogy oldozzák el. Lázár bizonyossága annyira erőteljes volt, hogy a főpapok elhatározzák likvidálását és ezért Jézus is visszavonul Efrajim vidékére.

Jézus Krisztus a halottak feltámasztásával gyakorlati módon demonstrálta, Isteni hatalmát és erejét. Világosan a nép elé tárta, hogy nincs olyan betegség amiből ne tudna gyógyulást adni és olyan reménytelen helyzet amelyet Ő ne tudna megoldani. A halottak feltámasztása előképe volt annak, hogy Őrajta sem lesz uralma a halálnak, mert Ő képes legyőzni azt.

VI, Kereszthalála Ézs 53,3-5

Jézus Krisztus utolsó hetének eseményei nagyon sűrűek egy rövid átfogó táblázat segíthet a kép tisztázásában és megértésében.

Szombat:

Vacsora Bethániában

Vasárnap:

A tanítványok hoznak egy szamarat

Bevonulás Jeruzsálembe

Jézus a városban

Visszatérés Bethániába

Hétfő:

A fügefafa megátkozása

A templom megtisztítása (ez a második)

Kedd

Utolsó napja a templomban

A főpapok kérdése: Micsoda hatalommal cselekszed ezeket?

A két fiú példázata

A szegletkő példázata

A királyi mennyegző példázata

A császári adófizetés kérdése

A feltámadás kérdése (szaduceusok)

A nagy (legfontosabb) parancsolat

Dávid fia és az Úr

Az írástudókat és a farizeusokat vádolja

Panasz Jeruzsálemre

Az özvegyasszony két fillérje

A görögök kívánják látni Jézust

Beszéd az Olajfák hegyén

Példázatok (a fügefáról, az

ajtónállóról, a házigazdáról

aki szőlőt plántál, a hú és

gonosz szolgáról, a juhokról

és kecskékről)

Júdás a főpapokkal tárgyal

Jézus elárulásáról

Szerda

Bethániában Jézus

felkenetése

Csütörtök:

A páskabarány ünnepére való előkészületek

A páskabarány és az úrvacsora

Jézus megmossa a

tanítványok lábát

Az áruló kiléte (Júdás)

Inti a tanítványokat, jelzi halálát

Jézus vigasztaló beszéde a

Szent Szellem áldásairól

Haláltusája a Gecsemánéban

Elárulása és elfogatása

Málkus fülének

meggyógyítása

Péntek:

Első kihallgatása a zsidók (Annás) előtt

Második kihallgatása a

zsidók (Kajafás) előtt

Harmadik kihallgatása a

zsidók (a Nagytanács) előtt

Jézus világossá teszi, hogy

Ő a Messiás

Első kihallgatása a rómaiak

(Pilátus) előtt

Második kihallgatása a

rómaiak (Heródes) előtt

Harmadik kihallgatása a

rómaiak (újra Pilátus) előtt

Júdás öngyilkossága

A kereszt útja

Szenvedés a kereszten:

Első fázis:

9.00-12.00 (a zsidóknál

12.00-15.00)

Jézus első három szava a

kereszten:

„Atyám, bocsáss meg nekik,

mert nem tudják, mit

cselekszenek.”

„Ma velem leszel a

Paradicsomban.”

„Asszony, íme a te fiad.”

Második fázis:

12.00-15.00 (a zsidóknál

15.00-18.00)

„Én Istenem, én Istenem!

Miért hagytál el engemet?”

„Szomjúhozom.”

„Elvégeztetett.”

„Atyám kezembe teszem le

az én lelkemet.”

Természetfeletti természeti

jelenségek, amelyek Jézus

halálát kísérték:

Sötétség, földrengés, a

templom kárpitja

kettéhasad.

Jézusnak, József új

sírboltjába való elhelyezése.

Szombat:

Teste a sírban, szelleme a seolban.

Vasárnap:

Feltámadás

1, Az utolsó hét legfontosabb eseményei

- Bevonulás Jeruzsálembe

- Templom megtisztítása

- Megkenetése

2, Utolsó vacsora (Mt 26,20-30; Mk 14,17-26; Lk 22,14-23; Jn 13,1-32)

Az utolsó vacsora egyike azon eseményeknek Jézus életében amelyről, mind a négy evangélista megemlékezik. Nagyon ünnepélyes és mint később kiderült feszült légkör jellemezte ezt az estét. Jézus Krisztusnak szíve vágya volt, hogy tanítványai körében ülje meg élete utolsó páskaünnepét. (Lk 22,15-16). Ezt az estét a zsidók *széder* estnek hívják, ami rendet jelent. Ekkor emlékeztek meg az egyiptomi fogságból való szabadulásra, amit Isten törvényül adott számukra; (2Móz 12,42). Ennek az estnek a liturgiáját a *hagada* nevű imakönyv adja, meg amelyben történetek is vannak a kivonulásról. Az egész estét a hálaadás és ünnepi légkör tölt meg.

Miután Jézus Krisztus és tanítványai letelepedtek a földre félfekvő helyzetben balkézre hajolva voltak. Jézus mellett balra a legfiatalabb férfinak kellett lennie. Ő volt János apostol. Az alkalom az áldásmondással a *kidussal* kezdődött és kiitták az első kehely bort. Szokás szerint 1:2 arányban hígították vízzel. Az első pohár elfogyasztása után, aki az este vezetője volt, megmosta a kezét. János leírja, hogy Jézus Krisztus ezen kívül, megmosta a tanítványai lábát, amit Péter elég hevesen ellenzett, ami talán érthető is volt, hiszen a lábmosás feladata volt az, amire a zsidó rabszolgákat nem lehetett kényszeríteni. (Jn 13,1-11) Ezután a keserű füvek és levelek elfogyasztása következett, amit sós lébe mártottak ezzel emlékezve a szolgaság gyötrelmeire és a könnyeire. Majd ismét áldásmondás következett és ezt követte a három kovásztalan kenyér közül a középső kettétörése. Az egyik felét apróra tördelték és az alkalom végéig eltették, míg az épen maradt felét visszatették a maradék tetejére,

Második pohár áldása következett, „*A szabadulásért való poharat felemelem, és az Úrnak nevét hívom segítségül*” amit a zsoltárok 116,13-ból idéztek. Ekkor kezdődött az étkezés is. Ilyenkor beszéltek el a szabadulás történetét. Jézus ezután, megrendülve mondja, hogy egyikük elárulja őt a tanítványok közül. Jánosnak jelenti ki, aki a mellkasán feküdt, hogy a bemártott falattal jelzi árulóját. Az étkezéskor *haroseth* nevű mártást és füveket tettek a kenyerek közé és egy ilyet adott át Jézus Krisztus Júdásnak, aki miután a falatot elvette kiment az ünnepi lakomáról! (Jn 13,30).

Ezt követte a harmadik pohár az áldás pohara, amelynek különleges jelentése volt. Miután elmondta az áldást és a 126. zsoltárt Jézus Krisztus vette az utolsó kenyeret és *hálákat adván, megtöré és adá a tanítványoknak, és monda: Vegyétek, egyétek; ez az én testem. És vevén a poharat és hálákat adván, adá azoknak, ezt mondván: Igyatok ebből mindnyájan; Mert ez az én vérem, az új szövetségnek vére, amely sokakért kiontatik bűnöknek bocsánatára. Mondom pedig néktek, hogy: Mostantól fogva nem iszom a szőlőtökének ebből a terméséből mind ama napig, amikor újan iszom azt veletek az én Atyámnak országában* (Mt 26,26-29)

Ezt követően megtöltötték a vacsora végefelé az utolsó kelyhet is és a hagyományok szerint Illés próféta serlegét, akit a megváltás hírnökének tartottak. A kehely áldása a következő volt „*Áldott vagy Te, Örökkévaló Istenünk, a Világ Ura, aki teremtette a szőlőtő gyümölcsét.*” Ezután beszélgetnek és Jézus Krisztus egyik legszemélyesebb üzenetét mondja el tanítványainak. Arról, hogy el fog menni, helyet készíteni, de elküldi maga helyett a Pártfogót, aki elvezeti őket minden igazságra. Bátorítja és biztatja őket, hogy teremjenek sok gyümölcsöt az Atya dicsőségére. (Jn 15,8)

A szeretet parancsát köti a lelkükre és elmondja, hogy bár üldözésük lesz Ő legyőzte a világot. Befejezésül a hallél zsoltárok kerültek eléneklésre (115—118) „*És dicséretet énekelve kimenének az olajfák hegyére.*” Márk 14,26 A legutolsó zsoltár mindig a 136. volt és a refrénje visszhangzott az Olajfák hegyén... *mert örökkévaló az ő kegyelme.*

3, Elfogadás és ítélet

A Gecsemáné kertben Jézus Krisztus elmondja főpapi imát és készül a halálra, a keserű pohár kiivására. Kéri az Atyát, hogy tartsa meg az övéit, mindazokat akik megtértek és megfognak térni. Angyalok jönnek segíteni, mert testileg-szellemileg megrendült állapotba van. A tanítványai alszanak, mert testileg ők sem állnak a helyzet magaslatán, és egyszer csak megérkezik az áruló Júdás. A sötét miatt és mivelhogy a ruhák sok esetben hasonlóak voltak Júdás a szeretet csókjával árulja el Jézust. Amikor Jézus kimondja az „Én vagyok”-ot a katonák nem bírják el a súlyát és elesnek. (Jn 18,6)

Történik közben egy incidens is, miszerint egy Málkus nevű embernek levágja a fülét a vehemens Péter de Jézus Krisztus korrekciós helyreállítást végez és meggyógyítja őt! (Lk 22,51)

Miután Jézus elfogták először Annás házába vitték. Innentől kezdve az evangéliumok egybehangzó, kiegészítő részei a következők.

a, Az első kihallgatás Annás házában

A csapat azért és az ezredes és a zsidók szolgálói megfogák Jézust, és megkötözik őt, És vivék őt először Annáshoz; mert ipa vala [ez] Kajafásnak, aki abban az esztendőben főpap vala. Kajafás pedig az vala, aki tanácsolta vala a zsidóknak, hogy jobb, hogy egy ember vesszen el a népért. (Jn 18,12-14)

Jézus először a nyugdíjazott főpaphoz Annáshoz viszik. Erről csak János számol be. Miután kihallgatja, megkötözve Kajafáshoz küldi. Közben Péter aki követi Jézus az elfogatása után a papi udvarba háromszor tagadja meg Jézust ahogyan az Úr megmondta előre neki!

b, Második kihallgatás Kajafás házában

*Amazok pedig megfogván Jézust, vivék Kajafáshoz, a főpaphoz, ahol az írástudók és a vének egybegyűltek vala. Péter pedig követi vala őt távolról egész a főpap pitvaráig; és bemenvén, ott ül vala a szolgálakkal, hogy lássa a végét. A főpapak pedig és a vének és az **egész tanács hamis bizonyóságot keresnek vala** Jézus ellen, hogy megölhessék őt; És nem találának. És noha sok hamis tanú jött vala elő, még sem találának. Utoljára pedig előjövén két hamis tanú, Monda: Ez azt mondta: Leronthatom az Isten templomát, és három nap alatt felépíthetem azt. És fölkelvén a főpap, monda néki: Semmit sem felelsz-é? Micsoda tanúbizonyóságot tesznek ezek ellened? Jézus pedig hallgat vala. És felevén a főpap, monda néki: Az élő Istenre kényszerítelek téged, hogy mondd meg nekünk, ha te vagy-é a Krisztus, az Istennek Fia? Monda néki Jézus: Te mondad. Sőt mondom néktek: Mostantól fogva meglátjátok az embernek Fiát ülni az Istennek hatalmas jobbán, és eljőni az égnek felhőiben. Ekkor a főpap megszaggatá a maga ruháit, és monda: Káromlást szólott. Mi szükségünk van még bizonyóságokra? Ímé most hallottátok az ő káromlását. Mit gondoltok? Azok pedig felevén mondanak: **Méltó a halálra.** (Máté 26,57-66)*

Az ítélet halál, mivel Istenkáromlást szolt a főpap szerint. Előtte pedig hamis tanúkat kerestek tervük végrehajtásához. A főpapi ruha megszaggatása ilyen súlyú bünt kivéve tilos volt! Jézus világosan kijelentette, hogy Ő az Emberfia akiről a Dánieli próféciák írnak. (Dán 7,13)

c, Harmadik kihallgatás a Szanhedrin előtt

És amint nappal lett, egybegyűle a nép véneinek tanácsa, főpapok és írástudók: és vivék őt az ő gyülekezetükbe, Mondván: Ha te vagy a Krisztus, mondd meg nekünk. Monda pedig nekik: Ha mondom néktek, nem hiszitek: De ha kérdezlek is, nem feleltek nekem, sem el nem bocsátotok. Mostantól fogva ül az embernek Fia az Isten hatalmának jobbjára felől. Mondának pedig mindnyájan: Te vagy tehát az Isten Fia? Ő pedig monda nekik: Ti mondjátok, hogy én vagyok! Azok pedig mondának: Mi szükségünk van még bizonyoságra? Hiszen mi magunk hallottuk az ő szájából. (Luk 22:66-71)

A Szanhedrin jóváhagyja és megerősíti a Kajafás házában hozott ítéletet. Mivel megerősíti IstenFiúi mivoltát ezért szintén bűnösnek találják, káromlás bűnében ezért az ítélet halál. Im már jogerősen. Mivel a halálbüntetés végrehajtásához nem volt joguk kivéve a zűrzavaros időszakokat ezért a római jogrend helyi képviselőjéhez, Pilátushoz kell fordulni.

d, A Római hatalom előtt

A Szanhedrin vádjai három pont köré csoportosíthatók:

- 1) **Jézus félrevezeti (megzavarja) a népet;**
- 2) **tiltja az adófizetést;**
- 3) **magát ama "király Krisztusnak" (vagyis *Messiás-királynak*) mondja.**

E vádakból a középső nyilvánvalóan hamis, hiszen Jézus egyik legismertebb példabeszéde éppen arról szól, hogy *"adjátok meg a császárnak, ami a császáré"* (Mt 22,21). Az első vád is koncepciózus. Célja, hogy Jézust Pilátus előtt mint "felforgató elemet" mutassa be, aki "a népet felzendíti Galileától Jeruzsálemig" (Lk 23,5) - ami valóban súlyos vád, hiszen a helytartó egyik legfőbb kötelessége volt a "provincia nyugalmanak" (*quies provinciae*) biztosítása, mégpedig lehetőleg békés eszközökkel. Pilátus szavaiból azonban kitetszik, hogy őt a harmadik vádpont foglalkoztatta a legjobban, hiszen mind a négy Evangéliumban azt kérdezi Jézustól: *"Te vagy-e a zsidók királya?"* (Mt 27,11; Mk 15,2; Lk 23,3; Jn 18,33) Ezért is küldi át Jézust az éppen akkor Jeruzsálemben tartózkodó Heródes Antipászhoz: hátha őt jobban érdekli a "hatalmára pályázó" *Messiás-király*. Heródest azonban - úgy tűnik - az egész ügy hidegen hagyta. A kihallgatáson csak a csodák érdekelték, s mert ilyent nem kapott, Jézust kicsúfolta és visszaküldte Pilátushoz (Lk 23,8-11). Pilátus végül a Jézus ellen felhozott vádak közül a "közbotrányozást" tartotta fontosnak hangsúlyozni (Lk 23,14), de Jézust még ebben sem találta bűnösnek. Mind a négy Evangélium egybehangzóan arról tesz tanúságot, hogy Pilátus *ártatlannak* ítélte Jézust (Mt 27,24; Mk 15,14; Lk 23,22; Jn 19,6), és *kizárólag* a Főtanács kérésére volt hajlandó - egy köztörvényes bűnöző, bizonyos Bar Rabbán *helyett* - kereszthalálra ítélni.

- **Első kihallgatás Pilátus előtt** (Mt. 27:2,11-14; Mk. 15:1-5; Lk. 23:1-5; Jn. 18:28-38)

Monda neki Pilátus: Micsoda az igazság? És amint ezt mondá, újra kiméne a zsidókhoz, és monda nekik: Én nem találok benne semmi bűnt. (Jn 18,38)

Ítélet: Ártatlan

- **Második kihallgatás Heródes előtt** (Lk 23,6-12)

Heródes sem ítéli halálra, csak kicsúfolja őt. Visszaküldi Pilátushoz, és ráadásul ki is békülnek egymással.

- Harmadik kihallgatás Pilátus előtt

(Mt 27,15-26; Mk 15,6-15; Lk 23,13-14; Jn. 18,39-19,16)

Pilátus összesen négyszer ártatlannak mondja Jézust (Jn 18,38; 19:4.12, 14-15) Ezenkívül a felesége is kéri Jézus védelmét, mert álmai voltak miatta.(Mt. 27,19) Pilátus mossa kezeit és választás elé állítja a zsidókat. (Mt. 27,24) Ők Barabást választják. Így Pilátus elrendeli Jézus Krisztus kivégzését. Azonban egy érdekes dolgot tesz a Szanhedrin bosszantására.

Mivel minden kivégzés esetén felirat kell a melyen a névnek kell szerepelnie a bűnnel együtt a következő feliratot készíti. Názáreti Jézus a zsidók királya. Ezt három nyelven, latinul, ógörögül, héberül vésték fel Jézus esetében.

Latinul: Iesus Nasarenus Rex Iudaeorum

Görögül: Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων

Héberül: יהושע הנצרי ומלך היהודים Átírva fonetikusán: Jeshua' Ha' Natz(e)rí V'Melech Ha' Jehudím

Vagyis Isten legszentebb, általuk ki sem mondhatott nevét vésték fel (JHVH)! Nem véletlenül közölték a zsidók Pilátussal, hogy legalább egy személyest névmást tegyen oda, mert ez így számukra elfogadhatatlan, de Pilátus hajthatatlan maradt.(Jn 19,21-22)

Az, hogy ezt végül eltűrték az lehetett az oka, hogy fontosabb volt Jézus végre holtan látni, mint egy lázadással késleltetni a kivégzést és vérfürdőt rendezni a zarándokünnepen.

4, Kereszthalál

a, Prófeciák

Ezután a katonák megostorozták Jézus és a kereszttelére kényszerítették, hogy saját maga vigye ki az ítélet helyére. Ezzel teljesedett be Ézsaiás megdöbbenő és hajszálpontos prófécija.

Utált és az emberektől elhagyott volt, fájdalmaik férfja és betegség ismerője! mint aki elől orcánkat elrejtjük, utált volt; és nem gondoltunk vele. Pedig betegségeinket ő viselte, és fájdalmainkat hordozá, és mi azt hittük, hogy ostoroztatik, verettetik és kínoztatik Istentől! És ő megsebesítettett bűneinkért, megrontatott a mi vétkeinkért, békességünknek büntetése rajta van, és az ő sebeivel gyógyulánk meg. (Ézs 53,3-5)

Kínoztatott, pedig alázatos volt, és száját nem nyitotta meg, mint bárány, mely mészárszékre vitetik, és mint juh, mely megnémul az őt nyírók előtt; és száját nem nyitotta meg! A fogságból és ítéletből ragadtatott el, és kortársainál ki gondolt arra, hogy kivágatott az élők földéből, hogy népem bűnéért lőn rajta vereség?! (Ézs 53,7-8)

Sok ember haláláról szól a Biblia de a legpontosabban mégis Jézus Krisztus haláláról kapunk beszámolót. A próféták évszázadokkal előtte megprófétálták, halálát és szenvedéseit. Olyan részletes leírásokat találunk ezzel kapcsolatban, hogy az nem lehet a pusztán véletlen műve.

Utált és emberektől elhagyott volt: Még a tanítványai is elfordultak tőle. Fájdalmaik férfja és betegség ismerője volt. A római kivégzés kegyetlen volt a maga nemében. Betegségeinket viselte, fájdalmainkat hordozta. Hogy nekünk gyógyulásunk legyen sebeiben és hit által kérjük gyógyulásunkat. Azt hitték Isten ítéletét kapta meg, holott értünk tette meg azt ami nekünk járt volna. Minden bűnünk összes büntetését Isten rajta verte le. Akárcsak a juh amely némán túri a kivégzését, Krisztus is hagyta, hogy teremtményei megalázzák és kigúnyolják. Nemcsak az egyes emberért hanem Izrael népéért is. Azért a népért amely alig egy hete hozsannázva köszöntötte és most „feszítsd meg -et” kiabál neki!

Dávid a 22 zsoltárban ezt írja Krisztus előtt mintegy ezer évvel.

Tulkok sokasága kerített be engem, körülfogtak engem Básán bikái. Feltátották rám szájukat, mint a ragadozó és ordító oroszlán. Mint a víz, úgy kiöntettem; csontjaim mind széthullottak; szívem olyan lett, mint a viasz, megolvadt belső részeim között. Eróm kiszáradt, mint cserép, nyelvem ínyemhez tapadt, és a halál porába fektetsz engemet. Mert ebek vettek körül engem, a gonoszok serege körülfogott; átlyukasztották kezeimet és lábaimat. Megszámlálhatnám minden csontomat, ők pedig csak néznek [s] bámulnak rám. (Zsolt 22,13-18)

Dávid még azelőtt ír a keresztre feszítés részleteiről, hogy azt alkalmazni kezdték volna. Az első feljegyzések egyike erről a szörnyű kivégzési módról Kr. e. 344-ből származik -tehát jó hatszáz évvel Dávid írása után – Arisztotelésztől aki az Artaxerxész által keresztre feszített Hermeiászról Atarnea fejedelméről emlékezik meg, himnusz formájában.

Ugyanakkor szintén ebben a zsoltárba szerepel a ruházatának sorsvetés útján történő kiárusítása is. (Mt 27,35; Mk.15,24; Jn. 19,23-24)

Megosztoznak ruháimon, és köntösömre sorsot vetnek. (Zsolt 22,19)

Döbbenetes beteljesedésű próféciaik sojkasága. A maga részleteiben egyedülálló.

b, Események

- Czirénei Simon

És kényszerítének egy mellettök elmenőt, bizonyos cirénei Simont, aki a mezőről jó vala, Alekszändernek és Rufusnak az atyját, hogy vigye az ő keresztjét.(Mk 15,21)

Végigvezették a tömegben ezen az utcán, vállán a keresztfával (**amit latinul patibulum-nak hívnak**). A keresztfá súlya mintegy 36-50 kg volt. Római katonák vették körül, akik közül az egyiknél egy kis tábla volt, s erre volt ráírva bűne héberül, latinul és görögül, hogy ő a "Zsidók királya" A keresztre feszítés helye kifejezetten a városfalon kívül volt, mert a törvény tiltotta ilyesmi elvégzését a városfalon belül...egészségügyi okokból .a testet ugyanis néha hagyták a kereszten elrohadni és gyalázként szolgált, mint figyelmeztető jel és elretentő példa az arra menőknek.

Annakokáért Jézus is, hogy megszentelje az ő tulajdon vére által a népet, a kapun kívül szenvedett. Menjünk ki tehát ő hozzá a táboron kívül, az ő gyalázatát hordozván. (Zsid 13,12-13)

- A sirató asszonyok

Követé pedig őt a népnek és az asszonyoknak nagy sokasága, akik gyászolák és siraták őt. Jézus pedig hozzájuk fordulván, monda: Jeruzsálem leányai, ne sírjatok én rajtam, hanem ti magatokon sírjatok, és a ti magzataitokon. Mert ímé jönnek napok, melyeken ezt mondják: Boldogok a meddők, és amely méhek nem szültek, és az emlők, melyek nem szoptattak! Akkor kezdik mondani a hegyeknek: Essetek mi reánk; és a halmoknak: Borítsatok el minket! Mert ha a zöldelő fán ezt művelik, mi esik a száraz [fán]?" (Lk 23,27-31)

- **Két latorral megfeszítik** (Mt. 27:38; Mk. 15:27-28; Lk. 23,33; Jn. 19:18)

A keresztre feszítés folyamatát a következőképpen összegezzük.

A patibulum-ot letették a földre, és az áldozat erre feküdt rá. Kb. 17 cm hosszú, és 1 cm átmérőjű szögeket vertek a csuklókba. **A szögeket a középső ideg környékén helyezték el, olyan fájdalomlöketeket okozva ezzel, ami végigsugárzott a karokon.** Lehetséges volt a szögeket a csontok közé is beütni, hogy ne legyenek frakturációk (vagyis a csontok törése). Tanulmányok kikutatták, hogy a szögeket talán a csukló apró csontjai között ütötték át, mert a tenyérbe vert szögek nem tudták volna megtartani a test súlyát. Az ősi kifejezőmód szerint a csukló is a kéz részének számított.

A keresztre feszítés helyén, már álltak a függőleges póznák - ezeket tönknek is hívták -, melyek kb. 210 cm magasak voltak. A póznák közepén volt egy kis farész, amit ülésnek vagy sedulum-nak neveztek, és ez mint egy támasztékul szolgált az áldozatnak. Aztán felemelték a patibulum-ot a póznára. A lábukat ekkor szegezték a póznához. Hogy ez lehetséges legyen, a térdeket be kellett hajlítani, és oldalra kellett fordítani. Ezzel egy nagyon kényelmetlen pozícióba került az áldozat a kereszten. Végül a feje fölé akasztották a titulust, amire a vétke volt felírva.

C, Jézus hét szava a kereszten

Jézus utolsó óráival kapcsolatban elég részletes a beszámoló. Hét mondata azonban nagyon erőteljesen feljegyzésre került és jól bemutatja azt a lelki-fizikális állapotot amelyen keresztül ment a mintegy hatórás időszakban.

1. „Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek” (Lk 23,34).

- Az Atyával kezdődik és azzal is fejeződik be a kereszti imádságai
- Bűnbocsánatot kér az Atyától gyilkosai számára
- Figyelembe veszi tudatlanságukat és tévelygésüket
- Mint főpásztor könyörög mindenkiért. Ez szeretetének legszebb megnyilatkozása.
- István diakónus is hasonlóan imádkozott ellenségei esetén

2. „Még ma velem leszel a paradicsomban” (Lk 23,43). A lator megtérése

- Beteljesedett prófécia (Bűnösök közé számláltatik, Esa 53,12)

„Azért részt osztok néki a nagyokkal, és zsákmányt a hatalmasokkal oszt, mivelhogy életét halálra adta, és a bűnösök közé számláltatott; pedig ő sokak bűnét hordozá, és a bűnösökért imádkozott!” Ézs 53,2

Az első ima eredménye!

Bűnbánat által. Mert őszintén bevallotta: „Mi ugyan méltán, mert cselekedetünk méltó büntetését vesszük”. A lator e bűnvallásban elismerte bűnei nagyságát.

Az Úrban való hit által. „Uram emlékezzél meg rólam” – kérte az Urat. Ebben érezni, hogy nem volt számára más menekvés, mint az Úr. Hitt abban, hogy aki mellette függ a kereszten, az Isten előtt befedi őt.

Jézus szavaiban való hit által. Az Úr e kijelentését: „Bizony mondom neked: Ma velem leszel a Paradicsomban”, kész ténynek vette s ezért üdvözült. Előttünk áll egy példaszerű megtérés. Ez legyen szemünk előtt, ha lelkeket mentünk. A kereszten látjuk:

3. „Asszony, íme, a te Fiad”; „Íme a te anyád!” (Jn 19,26-27)

- A vesztőhelyre nem szoktak menni asszonyok. De hova nem megy egy édesanya fiáért?
- Eszébe jutottak-e Simeon szavai amit a templomban mondott? (Lk 2,35)
- Jézus gondoskodik édesanyjáról a törvény szerint

4. „Éli, Éli, lamma szabaktani (Mt 27,46; Mk 16,34)

- Egyedül itt szerepel a hét mondat közül a nagy fenszóval történő kiáltás!
- Átélté azt amit a bűnösök is átélnek Isten nélküli állapotukban.
- A közösség a bűn miatt szakadt meg. **Szellemi halál**
- A 22. zsoltár írja le szemléletesen ezt az állapotot

5. „Szomjazom” (Jn 19,28).

- Az élő víz forrása elapadt
- Aki az életet vizet kínálja szükségbe kerül.
- A bűnökért szenvedő Messiás minden fizikai-szellemi nyomorúságot átélt a kereszten

6. „Beteljesedett” (Jn 19,30)

- Minden elvégeztetett
- Teljesen elérte a célját a váltságshalál
- Szó szerint azt mondta Jézus Krisztus: Befejeztem!

7. „Atyám, kezedbe ajánlom lelkemet!” (Lk 23,46)

Jézus pedig ismét nagy fenszóval kiáltván, kiadá lelkét.(Mt 27,50)

- Önként halt meg a rendelt időben
- Életével Ő rendelkezett.

Ezeket foglalja keretbe a két háromórás periódus a csúfolódás és a sötétség három órája

„És a nép megállta nézni. Csúfolák pedig őt a főemberek is azokkal egybe, mondván: Egyebeket megtartott, tartsa meg magát, ha ő a Krisztus, az Istennek ama választottja. Csúfolák pedig őt a vitézek is, odajárulván és ecettel kínálván őt.(Lk 23,35-36)

„Másokat megtartott, magát nem tudja megtartani. Ha Izráel királya, szálljon le most a keresztről, és majd hiszünk néki. Bízott az Istenben; mentse meg most őt, ha akarja; mert azt mondta: Isten Fia vagyok. Akiket vele együtt feszítének meg, a latrok is ugyanazt hányják vala szemére.(Mt 27,42-44)

Hatalmas bikák vettek körül, bekerítettek a básáni bivalyok. Föltátották rám szájukat, mint a marcangoló, ordító oroszlán. (Zsolt 22,13-14)

„Hat órától kezdve pedig sötétség lőn mind az egész földön, kilenc óráig.” Máté 27:45

d, Rendkívüli események

Három rendkívüli esemény történt Jézus szenvedése idején

Az egyik a sötétség volt ami nem lehetett napfogyatkozás, hiszen telihold volt! A második egyes ószövetségi szentek feltámadása volt akik még Jeruzsálemben is bementek A harmadik a kárpit kettéhasadása volt. Ez jelezte, hogy most már szabad az út az Atyához

És ímé a templom kárpítja fölétől aljáig ketté hasada; és a föld megindula, és a kősziklák megrepedezének; És a sírok megnyílnak, és sok elhunyt szentnek teste föltámad. És kijövén a sírokból, a Jézus föltámadása után bementek a szent városba, és sokaknak megjelenének (Mt 27,51-53)

5, A temetés

És a gonoszok közt adtak sírt neki, és a gazdagok mellé [jutott] kínos halál után: pedig nem cselekedett hamisságot, és álnokság sem találtatott szájában. (Ézs 53,9)

Szintén egy prófécia beteljesedése volt a temetése is. József, a gazdag jeruzsálemi férfi saját sírboltját ajánlja fel a végső tisztesség megadására.

És ímé egy ember, kinek József vala neve, tanácsbeli, jó és igaz férfiú, Ki nem vala részes azoknak tanácsában és cselekedetében, Arimathiából, a zsidók városából való, ki maga is várja vala az Istennek országát; Ez oda mentén Pilátushoz, elkéré a Jézus testét. És levén azt, begöngyölé azt gyolcsba, és helyezteté azt egy sziklába vágott sírboltba, melyben még senki sem feküdt.” (Luk 23,50-53)

a, A sír őrzése

Másnap pedig, amely péntek után következik, egybegyűlének a főpapok és a farizeusok Pilátushoz, Ezt mondván: Uram, emlékezünk, hogy az a hitető még életében azt mondotta volt: Harmadnapra föltámadok. Parancsold meg azért, hogy őrizzék a sírt harmadnapig, nehogy az ő tanítványai odamentén éjjel, ellopják őt és azt mondják a népnek: Feltámadott a halálból; és az utolsó hitetés gonoszabb legyen az elsőnél. Pilátus pedig monda nekik: Van őrségetek; menjetek, őriztessétek, amint tudjátok. Ők pedig elmenvén, a sírt őrizet alá helyezék, lepecsételvén a követ, az őrséggel. (Mt 27,62-66)

A főpapok és farizeusok szombaton felháborodva mennek el Pilátushoz, hogy a sírt őrizetlenül hagyta. A nép vezetői ugyanis megvannak arról, győződve, hogy a tanítványok képesek elloponi a holttestet csak azért, hogy feltámadást tanítsanak Jézus életéről. Pilátus elzavarja őket és a saját őrségükre bízta a dolgot meg néhány római katonára. Hivatalosan lepecsételik a sírt és azt hiszik ezzel minden rendben is van.

VII, Jézus Krisztus feltámadása

Azonban Istennek más terve volt Jézus Krisztussal, mint a halál birodalmában tartani Őt. Miután a megváltást elvégezte Krisztus a harmadnapra feltámadt. A feltámadás a keresztény hit fundamentuma, alapja enélkül, nincs kereszténység, nincs hiteles hívő élet és Krisztus munkája hiábavaló lett volna. Minden azon áll vagy bukik, hogy valóban feltámadt-e Jézus Krisztus vagy sem. Pál azt mondja:

Ha pedig Krisztus nem támadt fel, akkor hiábavaló a mi igehirdetésünk, de hiábavaló a ti hitetek is. (1Kor 15,14)

Pál szerint minden értelmét veszti a hívő életben ha Krisztus nem támadt fel. Hiábavaló a hit és a prédikálás is. Lehet így egy klubot működtetni de nem Isten népét. A feltámadás Pál szerint mérőöldkő minden vallási kérdésben, mert csak a kereszténység rendelkezik üres sírral amibe a hitet lehet alapozni!! A kereszténység Krisztus feltámadását konkrét történelmi ténynek tekinti. E hit alapjául az üres sírról és a feltámadott Krisztus megjelenéseiről szóló apostoli bizonyságok szolgálnak. Ha Jézus nem támadt volna fel a halálból, akkor a keresztyének hite nem túl sokat érne, mivel a feltámadás a halál legyőzésének és Jézus isteni voltának bizonyítéka. Maga Jézus azt állította, hogy feltámad halottaiból a harmadik napon, tehát, ha Jézus valóban feltámadt a halottak közül, akkor feltételezhetjük azt is, hogy minden állítása, amit csak mondott, igaz!

1, A feltámadás legfontosabb eseményei és sorrendje

a, Fölindulás, az Úr angyala elhengeríti a követ a sír szájáról. (Mt. 28,2-4)

b, A többi asszony érkezése a sírhoz, az angyalok híradása (Mt. 28,5-8; Mk 16,1-8; Lk. 24,1-9)

c, Péter és János a sírhot érnek. (Jn. 20:3-10)

d, A tanítványok távozása után Mária Magdaléna találkozása Jézussal a sírnál (Jn 20,11-18; Mk 16,9; I. Kor 15,4)

e, A többi asszony útban visszafelé a sírtól találkozik Jézussal (Mt. 28:9-10)

f, Jézus megjelenik Péternek (Lk. 24,34; 1Kor 15,5)

2, Jézus Krisztus további megjelenései

Feltámadása után 40 napon át jelent meg Jézus Krisztus. Ezalatt több olyan esemény is történt amiről néhányat feljegyez a Szentírás. (ApCsel. 1,3)

a, Jézus megjelenik az emmauszi tanítványoknak (Mk 16,12-13; Lk 24,13-35)

b, Jézus megjelenik 10 tanítványnak, szemrehányása hitetlenségükért, Tamás nincs jelen. (Lk 24,36; Jn 20,19-25)

c, Jézus megjelenik nyolcadnapra a 11 tanítványnak; Tamásnak szóló bizonyágtétele. (Jn. 20,26-29)

13, Jézus találkozása hét tanítvánnyal a galileai tónál és Péter helyreállítása (Jn. 21:1-24)

3, Ellenvetések a feltámadással szemben.

A, Jézus csupán tetszhalott volt.

Ennek a verzióknak a kiagyalói azok a teológusok (liberálisok) voltak akik semmilyen természetfölöttit nem tudnak elképzelni és elfogadni. Úgyhogy ez az egyetlen lehetséges álláspont számukra, hogy valamit mégis mondjanak.

Ezzel a teóriával több baj is van. Az egyik az, hogy Jézus korai halála még Pilátust is megdöbbenetett, mire a kivégzés parancsnoka biztosította őt, hogy a halál valóban bekövetkezett. Erre utalt a mellüregből kifolyó víz és vér. Ez a szívburok teljes szétesésére utal. Valamint az, hogy a lábszárcsontját sem törték el, hogy sietessék a halált a szombat miatt, mert nem volt rá szükség. Az se felejtsük el, hogy a rómaiak tudtak kivégezni, ehhez nagyon értettek. (Jn 19,34.36)

De tételezzük fel, hogy Jézus valamilyen módon mégis túlélte a kereszten lévő kínokat.

Akkor a következő dologra kellett volna képesnek lennie, úgy hogy előtte e keresztyét is más vitte, mert nem bírta. .

Élelem és víz hiányában lenni a sötét és hideg sírban vasárnapig. Ki kellett magát tekernie a szorosra tekert gyolcsokból, úgy hogy azon kb. 30-40 kg illatszert volt. (Jn 19,39) Ezután el kellett hengerítenie egy több mázsás követ egy lejtőn felfele, mindezt úgy, hogy a katonák ne vegyék észre. Majd miután ez sikerült el kellett osonnia a katonák mellett, úgy, hogy ne tűnjön fel nekik semmi. Ebben a fizikai állapotban bemenni a városba és találkozni a tanítványokkal úgy, hogy tér és idő korlátai nem jöhettek számításba. Majd valahogy a mennybe menni előttük. Látható, hogy ez abszurd dolog és teljes képtelenség.

B, Az asszonyok rossz sírhoz mentek.

Ezt könnyű megcáfolni, hiszen az evangéliumokban arról olvasunk, hogy az asszonyok megfigyelték, hogy hova helyezték el Jézus holttestét. De ha az asszonyok rossz sírnál voltak akkor az őrk és a zsidók is rossz sírt pecsételtek le.

C, A tanítványok lopták el a testét.

Máté evangélista szerint ezt a verziót a zsidók terjesztették el (Máté 28, 11-15). A probléma ezzel csak az, hogy hogyan tudta volna ez a pár megriadt, elmenekült tanítvány kiiktatni a római őrséget, akik pont azért voltak ott, hogy ilyen ne forduljon elő. A római katonák ezt az életükkel feleltek.

Ráadásul a tanítványok viselkedése is ellentmondásban lenne ezzel a dologgal, hiszen amikor először hallottak a tanítványok, döbbenet és kételkedés fogta el őket, később bátran hirdették, mint igazságot, és készek voltak meghalni is érte. A tanítványok sokszor hitetlenek és becsvágyóak voltak, de nem voltak szélhámosok. Esendő, de becsületes emberek voltak.

D, Római katonák lopták el.

Miért? A rómaiak azért voltak ott, hogy a rendet fenntartsák, semmi érdekük nem volt a zsidók hitelvi kérdéseibe beleavatkozni. Valószínűleg semmit sem tudtak a feltámadással kapcsolatos teológiai vitákról. A hatóságok hallgatása a későbbi zavargások miatt ami Jeruzsálemben tört ki az apostoli prédikálás miatt elég beszédes. Nem vették elő és mutatták meg a holtteste ami véget vetett volna minden vitának.

E, Zsidók lopták el.

Ennek sincs értelme. Ha valóban ők tették volna akkor, mint bizonyíték alapjaiban zúzta volna szét a kezdődő Messiási mozgalmat. Felmutathatták volna bizonyítékul a keresztények ellen, és összetört volna egyszer s mindenkorra a nézetük és állításaik.

F, Tolvajok lopták el Jézus testét.

Erre sem bizonyíték sem utalás nincs. Miért raboltak volna el holttestet akinek sírjában még értékről sem tudunk? Ráadásul ugyanazokkal a problémákkal szembesültek volna, mit a többi lopási verzió esetén. Ugyanis nincs magyarázat arra, hogy tudták kijátszani a római őrséget a tolvajok, és hogy tudták volna elmozdítani a nehéz követ a sírbolt elől úgy, hogy azt ne vegyék észre.

A sír üres volt, és erre az egyetlen elfogadható magyarázat az, hogy Jézus Krisztus valóban feltámadt a halálból!

4, A feltámadás bizonyítékai

a, Tárgyi bizonyíték az üres sír

Üres sírral találkoztak a Krisztus testének tisztességet adni kívánó asszonyok: magdalai Mária, Johanna, Mária, Jakab anyja, valamint Salómé és a tanítványok: Simon Péter és János. Ezeket a tényeket a főpapok és a vének már a feltámadás napján igyekeztek megkérdőjelezni. Még a lefizetéssel járó hamis tanúskodást is vállalták. (Mt 28,11-15) A feltámadás hírét egyetlen napig sem lehetett volna fenntartani Jeruzsálemben, ha a sír üres voltát nem állapították volna meg tényként minden érintett számára! Az üres sír, mint tanúbizonyosság örökre a kereszténység szinonimája lett.

b, Az Újszövetség beszámolója

Ha a Szentírás valóban Isten igéje akkor ami abban van az igaz Bár sokan próbálták cáfolni a Biblia állításokat az evangéliumi beszámolókról, eddig nem tudták cáfolni a benne leírtakat. Mindezt annak fényében kell tekinteni, hogy az Újszövetségi kéziratok a legpontosabbnak és megbízhatóknak számítanak az ókori történelemtudományban. Jézus világosan kijelentette korábban, hogy fel fog támadni, mert ez szükséges a megváltáshoz és az írások beteljesedéséhez. Önmagában már az a tény, hogy a Szentírás hitelesen mutatja be a feltámadás eseményeit elégnek kell lennie minden ember számára. Tudom ez hit kérdés de a megtapasztalások is ezt támasztják alá amit Isten kijelentett az Ő igéjében!

c, A kereszténység léte

Maga az, hogy kereszténység mind a mai napig van ez is bizonyítéka a feltámadásnak. Volt, hogy tűzzel-vassal irtották őket, templomaikat lerombolták, Bibliáikat elégették, ezerszámra váltak mártírokká, ennek ellenére mind a napig van Istennek népe. Van ami erőt ad nekik és reménységet hoz az életükbe. A világ egyes pontjain napjainkban erőteljes növekedés van mindenféle állami terror és elnyomás ellenére.

d, A szemtanúk vallomása

A tanítványok nem csak az üres sírt látták, hanem találkoztak a feltámadott Krisztussal is! Erről szóló tanúvallomásokkal tele van az evangélium. Pál apostol a feltámadás után 25 évvel a következőket írja első korinthusi levelében.

És hogy eltemettetett; és hogy feltámadott a harmadik napon az írások szerint; És hogy megjelent Kéfásnak; azután a tizenkettőnek; Azután megjelent több mint ötszáz atyafinak egyszerre, kik közül a legtöbben mind máig élnek, némelyek azonban el is aludtak; Azután megjelent Jakabnak; azután mind az apostoloknak; Legutolszor pedig mindenek között, mint egy idétlennek, nekem is megjelent. (1Kor 15:4-5)

Sokan támadták az Jézus feltámadásáról szóló újszövetségi beszámolókat, mondván, hogy azok ellentmondanak egymásnak. Ma már több kiváló könyv is cáfolja, hogy e beszámolók között ellentmondás lenne, de még maguk az ellentmondások is azt támasztják alá, hogy a feltámadás tényleg megtörtént. Az a tény, hogy a tanítványok nem igyekeztek egyeztetni a saját nézőpontjuk beszámolóit is azt bizonyítja, hogy nem hazugságról van szó, hanem szemtanúk általi hiteles beszámolóval.

e, A tanítványok megváltozása

Jézus Krisztus halála után a tanítványok nagyon csalódtak. Fejvesztve menekültek el, az apostoli csoport széthullott, még a munkájukhoz is visszatértek egyesek bánatukban. De pár nap múlva ugyanezek az emberek örömmel hirdették: Jézus Krisztus feltámadt a halálból és él. Mi lehetett ez a radikális változás ami bennük végbement. Mi történt ami ismét helyreállította őket a korábbi hitre és lelki szilárdságra.

Csakis a feltámadás tud magyarázatot adni arra a változásra, ami a tanítványokban végbement. A tanítványok ezután bátran prédikáltak, még a Nagytanács előtt is kockára tették az életüket, vállalták az üldöztetést, és talán a Zebedeus ben János kivételével mindannyian mártírhalált haltak azért, mert hittek a Názáreti Jézus Krisztus feltámadásban.

f, A hét első napjának kialakulása

Érdekes dolog de tény, hogy a főleg zsidóságból kialakult keresztények első csoportja a rituális szombat helyett a hét első napjára tették összejöveteleiket és a kenyér megtörésének napját. (1Kor 16,2; Ap.Csel 20,7; Jn 20,19)

Ennek az oka pont az volt, hogy Jézus Krisztus a hét első napján támadt fel. Jézus Krisztus feltámadása teljesen új dolgot jelentett és egy új korszakot vezetett be. Ennek szimbolikus előképe volt a Mózes törvényében szereplő első kéve törvénye amely ezt írja elő.

Szólj Izrael fiainak és mondd meg nekik: Mikor bementek a földre, amelyet én adok néktek, és megaratjátok annak vetését: a ti aratástok zsengejének [első] kévéjét vigyétek a papnak. Az pedig lóbálja meg a kévét az Úr előtt, hogy kedvesen fogadtassék értetek; a szombat után való napon lóbálja azt meg a pap. (3Móz 23,10-11)

Nem véletlenül mondja Pál, hogy Jézus Krisztus a feltámadás első zsengeje. Az aratás mi leszünk! (1Kor 15,20)

5, Jézus Krisztus mennybemenetele

Jézus Krisztus feltámadása után 40 napig volt együtt a tanítványaival. Az utolsó találkozásukat amelyen eltávozott tőlük így írja le a Szentírás:

És velük összejövén, meghagyá nekik, hogy el ne menjenek Jeruzsálemből, hanem várják be az Atyának ígését, melyet [úgymond], hallottatok tőlem: Hogy János ugyan vízzel keresztelt, ti azonban Szent Lélekkel fogtok megkereszteltetni nem sok nap múlva. Mikor azért azok egybegyűltek, megkérdeék őt, mondván: Uram, avagy nem ez időben állítod-e helyre az országot Izraelnek? Monda pedig nekik: Nem a ti dolgotok tudni az időket vagy alkalmakat, melyeket az Atya a maga hatalmába helyezett. Hanem veszteket erőt, minekutána a Szent Lélek eljő reátok: és lesztek nekem tanúim úgy Jeruzsálemben, mint az egész Júdeában és Samariában és a földnek mind végső határáig. És mikor ezeket mondotta, az ő láttukra felemelték, és felhő fogá el őt szemek előtt. És amint szemeket az égre függesztették, mikor ő elméne, íme két férfiú állott meg mellettük fehér ruhában, Kik szóltak is: galileabeli férfiak, mit állotok nézve a mennybe? Ez a Jézus, aki felviteték tőletek a mennybe, akképpen jó el, amiképpen láttátok őt felmenni a mennybe. (Ap.Csel 1,4-11)

Jézus Krisztus elmondja, hogy mielőtt elvinnék az örömhírt a széles világra rendelkezniük kell még valamivel az ismereten és a személyes ismeretségen túl még valamivel. Ez pedig a Szent Szellem a mennyei erőforrás Személyében fog elérkezni. Csak Isten Szelleme képes őket ellátni mindazzal az erővel, képességgel és bölcsességgel ami ahhoz szükséges, hogy hiteles és erőteljes tanúi legyenek Jézus Krisztusnak. Ugyanakkor felvilágosítja őket az Izraelnek adott ígéretek eltolódni egy másik üdvtörténeti korszakra amelynek pontos ideje nem tartozik rájuk, mint ahogy az sem, hogy mikor fog visszatérni. Akik pedig hisznek az örömhírnek azokat az Atya a Fiú a Szent Szellem nevében be kell méríteni.(Mt 28,19) Márk beszámol arról, hogy Jézus Krisztus a benne való hit jeleként ördögűzés, nyelveken szólás, kígyók elleni védelem, detoxikáció, és gyógyítás fog megnyilvánulni.²⁸

Hangsúlyos az angyalok kijelentése, hogy ugyanúgy fog visszajönni ahogy elment. Ma Jézus Krisztus építi az Egyházát és készíti fel a Vele való találkozásra az elragadtatásra. Ez a reménység várja mindazokat akik az övéi. Az idő közel van és a döntést még meg lehet hozni. Eljön majd azonban az a nap amikor késő lesz és nem lehet már a kegyelmet elfogadni.

²⁸ Bár egyesek tagadják ezt, mivel Márknak ez a része függelék a régi kódexekben. Viszont az Apcselben ezekre több példát is találunk. Ráadásul a tanítványoknak adott felhatalmazással teljes azonos szellemiségű.